

PROFEETALLISEN SANAN
ELI
PIMEÄSSÄ LOISTAVAN LAMPUN
VALOA

DANIELIN LOPUNAIKAA KOSKEVAT PROFETIAT

"HÄVITYKSEN KAUHISTUS"
johdatuksena Danielin kirjaan.

Evankelista Markuksen mukaan meidän Herramme sanoi lopun aikoja koskevan puheensa yhteydessä (Mark. 13:14) :
"Όταν δὲ ἴδῃτε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως ἐστηκός ἐστι οὗ οὐ δέει, ὁ ἀναγινώσκων νοεῖτω, τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη, = Kun te siis näette hävityksen kauhistuksen seisovana missä ei tulisi, lukeva tarkat-
koon: Silloin Juudeassa olevat paetkoot vuorille."

Evankelista Matteuksen mukaan Herramme mainitsi samassa yhteydessä nimeltä myös profeetta Danielin, sanoen
(Matt. 24:15): "Όταν οὖν ἴδῃτε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως τὸ 'ρηθὲν διὰ Δανιὴλ τοῦ προφήτου ἐστὸς ἐν τόπῳ ἁγίῳ, ὁ ἀναγινώσκων νοεῖτω, = Kun te siis näette hävityksen kauhistuksen, josta on puhuttu Daniel profeetan väli-
tyksellä, pyhässä paikassa seisovana, lukeva tarkatkoon."

Matteuksen mukaan meidän Herramme puhui pyhässä paikassa seisovasta hävityksen kauhistuksesta. Kauhistus = τὸ βδέλυγμα, on neutrinen (suvuton), ja sen seisominen pyhässä paikassa on ilmaistu perfektin partisiiipin neutrin
akkusatiivilla ἐστὸς, verbistä ἵσταμαι, mikä puolestaan on mediumpassiiivimuoto verbistä ἵστημι. Matteuksen
evankeliumin kreikankielisen alkutekstin mukaan tämä "hävityksen kauhistus" on siis persoonaton tekijä. Koko
ilmaisu on tulkittu tarkoittamaan Jerusalemin hävitystä ja epäjumalan kuvaa, jonka pystyttämällä tempelli
häväistään.

Myös Markuksen kreikankielisessä alkutekstissä esiintyy sama neutrinen ἐστὸς. (Näin esimerkiksi Codex
Alexandrinus-käsikirjoitusjäljennöksessä viidenneltä vuosisadalta, sekä yleensä bysanttilaisessa tekstiperin-
teessä.) Kuitenkin kaksi nykyään joillakin tahoilla arvostetuinta tekstilähdettä, Codex Vaticanus ja Sinaiti-
cus, käyttävät tässä Markuksen evankeliumin kohdassa odotuksen vastaisesti maskuliinista perfektin
partisiiipin akkusatiivia ἐστηκός. Jos tämä maskuliininen partisiiipimuoto on tekstin alkuperäinen lukutapa
(jos se siis ei ole kieliopillinen virhe vaan tarkoituskellinen ilmaisu), se on siinä tapauksessa viittaus
persoonalliseen mieshenkilöön. Tämän perusteella Markuksen ilmaisu "hävityksen kauhistus" on tulkittu
viittaukseksi antikristukseen.

Tarkasti ottaen Matteuksen ja Markuksen ilmaisu "hävityksen kauhistus" (τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως) esiintyy
Danielin kirjassa vain 12 luvun jakeessa 11: "Καὶ αὐτὸ καιροῦ παραλλήλως τοῦ ἐνδόλεξιμού καὶ δοθήσεται τὸ
βδέλυγμα ἐρημώσεως, ἡμέρας χίλια διακοσίαι ἐνεθήκοντα. = Ja jatkuvan (uhrin) muuttamisen ajasta, jolloin
hävityksen kauhistus tullaan asettamaan, päiviä tuhat kaksisataa yhdeksänkymmentä."

Danielin 9:27:ssä "hävitys"-sana on monikossa: "Καὶ δυνάμει διαθήκην πολλοῖς ἐβδόμας μία· καὶ ἐν τῷ ἡμίσει
τῆς ἐβδόμας ἀρθήσεται μου θυσία καὶ σπονδή, καὶ ἐπὶ τὸ ἑρπύσμα τῶν ἐρημώσεων, καὶ ἕως τῆς συντελείας
καὶ τοῦ συντελεῖν ἐσθλήσεται ἐπὶ τῇ ἐρημώσειν. = Ja hän on tuleva vahvistamaan liiton monille yhdessä viikossa,
ja viikon keskivälissä minun uhrini ja juomaurhini tullaan ottamaan pois, ja temppelissä (on oleva) hävitysten
kauhistus, ja ajan täyttymyksessä loppu tullaan asettamaan hävitykselle."

Daniel 11:31:ssä käytetään Septuagintassa toista sanaa: "Καὶ σπέρματα εἰς αὐτοῦ ἀναστήσονται καὶ βεβηλώσουσι τὸ
ἄγιασμα τῆς δυναστείας, καὶ μεταστῆσουσι τὸν ἐνδόλεξιμόν, καὶ δώσουσι βδέλυγμα ἡφανισμένον. = "Ja siemenet
(so. jälkeläiset) hänestä tulevat nousemaan, ja he tulevat saastuttamaan Herruuden pyhäkön, ja he panevat
virralta jatkuvan uhrin, ja he tulevat asettamaan hävittävän kauhistuksen."

Kun tutkin näitä Danielin kirjan lukuja, joissa ilmaisu "hävityksen kauhistus" esiintyy, totesin, että kohdat
eivät voi pelkästään koskea Jerusalemin hävitystä (vuonna 70) ajanlaskumme alun jälkeen. Danielin 12 luku puhuu
viimeisestä ajasta (jakeet 4, 9, 13), jolloin on oleva suuri ahdistus (jaa 1), ja jona aikana Danielin kansa
pelastetaan. Näitä tapahtumia seuraa kuolleitten ylösnousemus ja pyhien iankaikkinen kirkkaus (jakeet 2.-3.).
Jae 4 sanoo Septuagintan mukaan: "Καὶ σὺ Δανιὴλ ἐμφραζὼν τοὺς λόγους, καὶ σφράγισον τὸ βιβλίον ἕως καιροῦ
συντελείας, ἕως διὰ ὧν πολλοὶ καὶ πλεονεχία ἔγνωναι. = "Ja sinä Daniel, sulje nämä sanat ja sinetöi kirja
täyttymyksen aikaan asti, kunnes monia opetetaan ja tieto lisääntyy."

Myöskreikankielinen tekstilaitos sanoo: "Καὶ σὺ, Δανιὴλ, ἐγκλείσον τοὺς λόγους, καὶ σφράγισον τὸ βιβλίον, ἕως
τοῦ καθάρου καιροῦ· τότε πολλοὶ θέλουσι περιτρέχειν, καὶ ἡ γνώσις θέλει πλεονεχίῃ. = Ja sinä Daniel, sulje nämä
sanat ja sinetöi tämä kirja äärimmäiseen aikaan asti. Silloin monet tulevat juoksemaan ympäri, ja tieto on
tuleva lisääntymään."

Kun Septuagintan teksti puhuu täyttymyksen ajasta, puhuu myöskreikankielinen tekstilaitos äärimmäisestä eli
viimeisestä ajasta. Kummankin käännöksen mukaan tieto lisääntyy tänä äärimmäisenä aikana. Lisäksi myöskreikan-
kielisen tekstilaitoksen ilmaisu ympärijuoksemissa näyttää viittaavan nykyaikaisen matkailun lisääntymiseen.
Junat, autot, laivat sekä lentokoneet ovat tehneet ympärijuokseun helpoksi, ja tiedon lisääntymisestä pitävat
puolestaan huolen nykyajan lehdet, kirjat, radiot, televisiot ja tietokoneet.

Danielin kirjan luvun 12 jakeen 7 lopussa sanotaan Septuagintan mukaan: "...ἐν τῷ συντελεσθῆναι διασκορπισμὸν
γνώσονται πάντα ταῦτα. = ...sinä aikana kun hajoitus on päättynyt, he tulevat tietämään kaikki nämä asiat."

Myöskreikankielinen tekstilaitos sanoo: "Ὅταν συντελεσθῇ ὁ διασκορπισμὸς τῆς δυνάμεως τοῦ ἁγίου λαοῦ, πάντα
ταῦτα θέλουσιν ἐκπληρωθῇ. = Kun pyhän kansan voiman hajoitus päättyy, kaikki nämä tulevat täyttyvään."

Kysymys on siis ilmeisesti meidän vuosisadallamme tapahtuneesta Israelin kansan hajoituksesta päättymisestä.
Teksti lupaa, että kun tämä hajoitus on päättynyt, kaikki ennustetut asiat tulevat toteutumaan. Koska meidän
Herramme viittasi Matteuksen mukaan Daniel-profeetan kirjaan, ja erikoisesti Danielin kirjasta löytyvään
ilmaisuun "hävityksen kauhistus", on meilläkin syytä jo tämän syyn perusteella paneutua asiaan. On myös
huomattava, että myöskreikankielinen tekstilaitos on kääntänyt jokaisen Danielin kirjassa esiintyvän
"kauhistus"-kohdan samalla Matteuksesta ja Markuksesta tutulla ilmaisulla "τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως." Toinen
syy on se ilmeinen selvyyys, että Israelin kansan hajoituksen aika on päättynyt. Tämä puolestaan merkitsee, että
olemme saavuttaneet ajan, jolloin Danielin kirjan sinetti (tai sinetit) avataan ja asiat käyvät täytäntöön.
On siis aiheellista tutustua Danielin kirjan sanomaan.

DANIELIN LOPUNAIKAA KOSKEVAT PROFETIAT

Nyt seuraava katsaus Danielin kirjaan rajoittuu vain lopunaikaa koskevien ennustusten tutkimiseen. Lopunaikaa
sivuavien Danielin kirjan lukujen sisältöä vain selostetaan, lainaamatta tähän itse tekstiä.

TOINEN LUKU

Danielin kirjan toinen luku kertoo Nebukadnessarin unesta, jonka unen merkityksen Daniel hänelle selitti.
Kuningas oli nähnyt ison kuvapatsaan, jonka pää oli parasta kultaa, rinta ja käsivarret hopeaa, vatsa ja
lantee vaskea, sekä sääret ja jalat osaksi rautaa, osaksi savea. Tämän kuvapatsaan murskasi ilman ihmiskättä
vuoresta irtaantunut kivilohkare, iskien sitä raudasta ja savesta koostuviin jalkoihin. Iskun voimasta musertui
yhdellä haavaa koko kuvapatsas kaikkine metallineen, niin ettei niistä löydetty jälkeäkään. Patsaan
murskannesta kivistä sen sijaan tuli suuri vuori, joka täytti koko maan (2:31-35).

Selityksessään Daniel osoitti kuningas Nebukadnessarin olevan itse tämän kuvapatsaan kultainen pää. Kultainen
pää siis edusti kuvapatsaassa Nebukadnessaria ja hänen valtakuntaansa, ja tulevaisuudessa olisi taten nouseva
toinen valtakunta, kuvapatsaassa hopeisilla rinnalla ja käsivarsilla kuvattu. Sitten kolmas valtakunta,
vaskella kuvattu, olisi nouseva toisen jälkeen. Vielä neljäskin valtakunta, "luja kuin rauta", olisi nouseva
kolmen sitä edeltäneen jälkeen.

Tätä neljättä "rauta-valtakuntaa" ei kuvata erillisinä, vaan osaksi raudasta osaksi savesta koostuvina säärinä
ja jalkoina. Tämä neljäs valtakunta kuvataan siis ensin raudanlujana sääri-valtakuntana, mutta myöhemmissä
vaiheissaan hajanaisena jalka-varvas-valtakuntana. Tämän valtakunnan jalka-varvas-kautta kuvataan siten, että
vaikka ne kylläkin sekaantuvat toisiinsa ihmisiemennellä, ne eivät kuitenkaan yhdisty toinen toiseensa. Tätä
aikaa kuvataan, puheen "kuninkaista"(monikossa), joiden hallinta-aikana vuoresta irtaantuva kivilohkare on ne
murskaava, musertava, ja tekevä niistä lopun. Tämä merkitsee, että taivaan Jumala pystyttää silloin valtakun-
nan, joka on iankaikkisesti kukistumaton (2:37-45).

JOHDANNOKSI

Kun toisen Pietarin kirjeen kirjoittaja vetosi kirkastuvuoreen tapahtumaan, jolloin oppilaat saivat omin silmin ja omin korvin kokea Jeesuksen kirkkauden (2 Piet. 1:16-18), tämä vetoisuus tahtoi todistaa siitä, ettei Jeesuksesta kerrottaessa oltu seurattu ovelasti sepitettyjä taruja. Jatkossa kirjoittaja käyttää samaa oppilaiden kokemusta myös profeettallisen sanan luotettavuuden todistena: "Siksi me voimme entistä lujemmin luottaa profeettalliseen sanaan. Ja hyvin teettekin, jos kiinnitätte katseenne siihen kuin pimeässä loistavaan lamppuun, kunnes päivä sarastaa ja kointähti syttyy teidän sydämessänne" (2 Piet. 1:19, uuden käännöksen mukaan).

Profeettallinen sana on siis "pimeässä loistava lamppu", joka antaa hengellistä valoa hengellisen pimeyden keskelle. Profeettallinen sana kertoo nimensä mukaisesti myös tulevaisuudesta, ennustaen tämän aikakauden loppua ja uuden koittamista. Jos koskaan niin juuri meidän aikamme Raamatun eskatologia eli oppi viimeisistä tapahtumista on monien kristittyjen mielenkiinnon kohteena. Raamatusta pyritään ammentamaan valoa aikamme tapahtumiin ja tulevaisuuteen, ja tämä on aivan oikeaa ja aiheellista. Valitettavasti vain Raamatun tutkittelun tulokset ovat eri kristillisissä ryhmissä kovin ristiriitaisia ja toisilleen vastakkaisia. Erikoisesti edellä sanottu koskee Jeesuksen tulemuksen aikaa ja lopunajan asioiden tapahtumajärjestystä. Ilmeisesti vallalla on näkemyksiä ja oppeja näistä kysymyksistä, joilla ei ole mitään tekemistä Raamatun totuuden kanssa, vaan ne pohjautuvat vilkkaaseen mielikuvitukseen ja ne ovat siis mielikuvituksen tuotteita. Tämä koskee myös eräitä niin sanottujen evankelisten kristittyjen keskuudessa vallalla olevia käsityksiä.

Jeesuksen toisesta tulemuksesta evankelisten kristittyjen näkemykset jakaantuvat pääasiassa kolmeen eri teoriaan. Kukin näistä teorioista eroaa vielä eri asioiden yksityiskohdissa vaihtoehtoisin oletuksiksi, mutta pääasiassa nämä kolme teoriaa voidaan määritellä seuraavasti:

Kahden vaiheen salaisen temppaamuksen oppi. Tämän teorian mukaan Jeesuksen tulemus jakaantuu kahteen vaiheeseen, joista ensimmäinen vaihe olisi maailman ihmisiltä salattu tapahtuma, koskien seurakunnan ylösottoa. Toinen vaihe sen sijaan olisi kaikille julkinen ja näkyvä tapahtuma, jolloin Jeesus tulisi seurakuntansa kanssa. Tämän näkemyksen mukaan Jeesus voi tulla milloin vain (vaikka siis ensi yönä) seurakuntaansa salaisesti noutamaan, koska antikristuksenkin nähdään ilmestyvän vasta tämän salaisen seurakunnan maailmasta poistoon jälkeen. Seurakunnan ylösotto nähdään tapahtuvaksi joko ennen suurta ahdistusta, tai viimeistään sen puolivälissä. Tulemuksen kahden eri vaiheen välillä nähdään kuluva aika 3,5 vuodesta 7 vuoteen.

Kahden vaiheen julkisen temppaamuksen oppi. Tämänkin tulkinnan mukaan Jeesuksen tulemus jakaantuu kahteen eri vaiheeseen, joista ensimmäinen samoin koskisi seurakunnan ylösottoa. Tämä ensimmäinenkin vaihe nähdään siinä julkiseksi tapahtumaksi, ja antikristuskin ilmestyisi ennen seurakunnan ylösottoa. Seurakunnan ylöskokoaminen tapahtuisi joko suuren ahdistuksen puolivälissä tai sen lopussa, jolloin tulemuksen kahden eri vaiheen välillä nähdään kuluva aika muutamista päivistä 3,5 vuoteen.

Yhden vaiheen julkisen temppaamuksen oppi. Tämän näkemyksen mukaan Jeesuksen tulemuksessa ei ole kahta vaihetta (puhumattakaan useammista). Ollisi siis vain yksi vaiheinen tulemus, jonka alkaessa seurakunta temmataan Herraa vastaan yläilmoihin. Antikristus ilmestyisi tämän näkemyksen mukaan ennen tulemusta ja ylösottoa, ja tulemus ylösottoineen tapahtuisi vasta vainajan ahdistuksen jälkeen.

Edellä esittelemäni tulkinnat eroavat selvästi toisistaan, mutta etenkin niistä kaksi ensimmäistä ovat vastakkaisia kolmannelle. On näinollen pääteltävissä, etteivät nämä toisilleen vastakkaiset näkemykset voi tasapuolisesti saada tukea Raamatun kirjoituksista. Uskonkin olevan selvitetävissä, kummalle vaihtoehdolle kirjoitukset antavat todellisen tukensa. Tällöin kuitenkin on otettava todesta kaksi apostoli Paavalin ilmaisemaa periaatetta (1 Kor. 4:6, 2 Kor. 1:13): "...ei yli sen mikä kirjoitettu on...", sekä: "...ei hän siinä mitä teille kirjoitamme, ole muuta kuin mitä siinä on luettavana, ja minkä te myös ymmärrätte..."

Suomen teologisen instituutin perustamista edeltäneen oppikeskustelun tuloksena syntynyt "Teologinen yhteistoiminta-asiakirja" (jonka on allekirjoittanut seitsemän Evankelis-luterilaisen kirkon eri kristillisen järjestön edustajaa) antaa myös samanlaisen periaatteen instituutin jäsenjärjestöjen noudatettavaksi. Asiakirjassa olevan otsikon "Kristuksen paluu ja lopullinen täyttyminen" alainen teksti sanoo eräässä kohdassa:

"On tärkeää, että Kristuksen tulemuksen liittyvistä yksityiskohtaisista tapahtumista opetettaessa pitäydytään siihen, mitä Raamatun mukaan voidaan varmasti päätellä,..."

Asiakirja ottaa ymmärtääkseni myös kantaa itse Jeesuksen tulemuksen tulkintakysymykseen, koska edellä lainatun jälkeinen kappale sisältää seuraavaa:

"Raamattu opettaa useassa kohdin selvästi, että Kristuksen omat temmataan hänen tulemuksessaan häntä vastaan. Kristikunnassa on syntynyt, sikäli kuin tiedämme, vasta 1800-luvun alussa käsitys, jossa uskovien ylöstemppaaminen irrotetaan erilliseksi tapahtumaksi ennen koettelemusten aikaa. Tämä muuttaa ratkaisevalla tavalla käsitystämme evankeliumista, eikä sitä siksi voida hyväksyä eikä suositella. ..."

Asiakirjan mukaan Raamatusta voidaan varmasti päätellä, että Kristuksen tullessa Kristuksen omat temmataan yläilmoihin häntä vastaan. Sen sijaan temppaamustapahtuman erillisyyys ja aikaisempuus (lopunajan koettelemuksen aikaan nähden) on virhepäätelmä, jota instituutin jäsenjärjestöt eivät voi hyväksyä eivätkä suositella.

On myös merkittävää, että sellaisenkin herätysliikkeiden keskuudessa, joissa perinteisesti on pidetty edellä mainittua virhepäätelmää niin varmana selvönä, ettei sille ole ajateltu edes olevan vakavasti otettavaa tulkinnallista vaihtoehtoa, ollaan nyt ilmeisesti heräämässä (ainakin joitainkin yksilöitten toimesta) tunnus-tamaan tämä tulkinta virhepäätelmäksi. Tällaisia merkkejä on ollut näkyvissä jopa joidenkin vaikuttajienkin kohdalla, joskin heidän on liikkeensä enemmistön toimesta yleensä nopeasti hiljennetty ja palautettu ruotuun.

Tämä tutkisteluni koostuu kolmesta osasta, jotka ovat:

1. "Danielin lopun aikaa koskevat profetiat", sekä: "Israel lihan mukaan - Jumalan Israel."
2. "Paavalin tessalonikalaiskirjeiden kreikkankielinen teksti, rivienvälinen käännös, sekä kirjeitten eskatologisen sanoman yhteenveto ja selitys."
3. "Herramme tulemuksen aika Ilmestyskirjan valossa."

Mieleni tekee lainata tähän esipuheeseeni vielä pieni osa eräästä alkukirkon aikaisesta kirjoituksesta. Tämä kirjoitus on kreikkankieliseltä nimeltään "Ἀδελφὲς τῶν ἐδάδεκα ἀποστόλων" eli "Kahdentoista apostolin oppi." Kirjan pitimi nimi on: "Ἀδελφὲς κυρίου δὴ τῶν ἐδάδεκα ἀποστόλων τοῖς ἑβραίοις" = "Herran opetus kahdentoista apostolin kautta kansoille."

Tämä "Ἀδελφὲς, kahdentoista apostolin opetus", on ottanut kantaa myös Jeesuksen tulemuksen. Koska tämä Didakhee on ajoitettu samoihin aikoihin kirjoitetuksi kuin nuorimmat Uuden testamentin teksteistä, siitä on luettavissa alkukirkon aikaisten kristittyjen käsitys Herran tulemustapahtuman sisällöstä. Mielestäni siitä on luettavissa myös selvä asioiden tapahtumajärjestys, eikä se missään tapauksessa tue edellä mainittua virhetulkintaa temppaamustapahtuman ajankohdasta, salaisine tulemusvaiheineen. Linaan kirjan tekstistä 16 luvun jakeet 3-8:

ἐν γὰρ ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις πληθυνθήσονται οἱ ψευδοπροφῆται καὶ
Sillä viimeisinä päivinä tulevat lisääntymään valheprofeetat ja

οἱ φθορεῖς καὶ στραφήσονται τὰ πρόβατα εἰς λύκους, καὶ ἡ ἀγάπη
turmelijat ja lampaat tulevat kääntymään susiksi, ja rakkaus on

στραφήσεται εἰς μίσος· αὐθιγνοῦς γὰρ τῆς ἀνομίας μισήσουσιν
tuleva muuttumaan vihaksi: Sillä laittomuuden lisääntyessä
he tulevat vihaamaan

ἀλλήλους καὶ δώξουσιν καὶ παραδώσουσι, καὶ τότε φανήσεται ὁ κοσμο-
toisiaan ja vainoamaan ja antamaan alttiiksi, ja silloin on ilmestyvä maailman-

πλανῆς ὡς υἱὸς θεοῦ καὶ ποιήσει σημεῖα καὶ τέρατα, καὶ ἡ γὰρ παρα-
eksyttävä Jumalan Poikana, ja hän on tekevä tunnusmerkkejä ja ihmeitä, ja maa tullaan

δφοθήσεται εἰς χεῖρας αὐτοῦ, καὶ ποιήσει ἀθέμιτα, ἃ οὐδέποτε γέγονεν ἐν αἰῶνος. τότε ἤξει ἡ κτίσις τῶν ἀνθρώπων εἰς πύρωσιν τῆς

ἰκίαjoista. Silloin ihmisten luomakunta on oleva saapunut koe-

δοκιμασίας, καὶ σκανδαλισθήσονται πολλοὶ καὶ ἀπολούνται. οἱ δὲ

ὑπομείναντες ἐν τῇ πίστει αὐτῶν σωθήσονται ὑπ' αὐτοῦ τοῦ καταθέμα-
Mutta heidän uskossaan vahvana pysyneet tullaan pelastamaan tämän kiroustuomion alta.¹

τος. καὶ τότε φανήσεται τὰ σημεῖα τῆς ἀληθείας. πρῶτον σημεῖον
Ja silloin on ilmestynä totuuden tunnusmerkit: Ensimmäinen merkki

ἐκπετάσεως ἐν οὐρανῷ, εἶτα σημεῖον φωνῆς σάλπιγγος, καὶ τὸ τρίτον
aukeamisen (merkki) taivaassa, sitten pasuunan ääni, ja kolmas (on)

ἀνάστασις νεκρῶν. οὐ πάντων δέ, ἀλλ' ὡς ἐρρέθη. Ἦξει ὁ κύριος καὶ
kuolleitten ylösnousemus: mutta ei kaikkien, vaan kuten on sanottu: "On oleva saapuvilla Herra ja

πάντες οἱ ἅγιοι μετ' αὐτοῦ. τότε ὄψεται ὁ κόσμος τὸν κύριον ἐρχό-
kaikki pyhät hänen kanssaan." Silloin maailma on näkevä Herran

μενον ἐπάνω τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ.
tulevan taivaan pilvien päällä.

Nousiainen 11.1. 1992.

Raimo Poutiainen

DANIELIN LOPUNAIKAA KOSKEVAT PROFETIAT

SEKÄ:

ISRAEL LIHAN MUKAAN - JUMALAN ISRAEL

SISÄLLYSLUETTELO

DANIELIN LOPUNAIKAA KOSKEVAT PROFETIAT.....	sivu	3.
"Hävityksen kauhistus" johdatuksena Danielin kirjaan..	"	3.
Danielin lopunaikaa koskevat profetiat.....	"	3.
Toinen luku.....	"	3.
Seitsemäs luku.....	"	4.
Kahdeksas luku.....	"	4.
Yhdeksäs luku.....	"	5.
Kirjan kolme loppulukua.....	"	6.
ISRAEL LIHAN MUKAAN - JUMALAN ISRAEL.....	sivu	7.
Johdanto.....	"	7.
Aabrahamin perilliset.....	"	7.
Aabrahamin perintö.....	"	7.
Pojaksi adoptointi.....	"	7.
Israelin kansan tulevaisuus.....	"	8.
Maailmansota ja Goog.....	"	9.

¹ Gyllenbergin sanakirja selittää tämän kohdan todennäköisesti väärin: "...σωθήσονται ὑπ' αὐτοῦ τοῦ καταθέματος pelastuvat hänen kauttaan joka itse oli kirottu (= Kristus, vrt. Gal.3:13). Did. 16:5 (UT).". Kreikkalaisen B. Μουστακη:n kirjassa "ΟΙ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΙ ΠΑΤΕΡΕΣ" uskreikankielinen käännösvastine tähän kohtaan kuuluu toisin, eli: "...οἱ δὲ ὑπομείναντες μέσα στην πίστιν τους σωθήσονται ὑπ' αὐτῆς τῆς κατ'αυτὴν = ...Mutta heidän uskossaan vahvana pysyneet tullaan pelastamaan tästä kirouksesta."

Tässä luvussa Daniel kertoo näystään, jonka hän unessaan oli nähnyt. Hän oli nähnyt neljän talvaan tuulen kuohuttavan suurta merta, josta nousi neljä suurta petoa (7:1-12). Nämä pedot on tulkittu samoiksi valtakunniksi, joihin jo nimettiin toisen luvun kuvapatsaan tunnistamisen yhteydessä. Siten kotkansaipinen leijona tarkoittaisi Bablyonia (jaa 4), Karhu (jaa 5), joka nostettiin toiselle kyljelleen, Meedo-Persiaa, neljä päästä ja neljä linnunsiipistä omaava panterri Kreikka-Makedoniaa (jaa 6), ja neljäs peto kymmenine sarvineen Rooman valtakunnan eri vaiheita, aina päätökseen asti.

Danielin saamassa selityksessä, koskien neljännen pedon kymmentä sarvea (jakeet 19-20, 23-24), kerrotaan näiden sarvien tarkoitavan kymmentä kuningasta, jotka nousevat neljännestä pedosta, eli Rooman valtakunnasta. Tämän on tulkittu tarkoittavan Rooman valtakunnan jakaantumista kymmeneen osaan kansainvaelluksien myrskyissä. Kymmenen luvun keskeltä nouseva "pieni sarvi", joka herjaten puhuu (jake 21), kukistaa kolme näistä kymmenestä sarvesta eli kuningasta / valtakunnasta (jakeet 23-24). Tämä pieni sarvi puhuu sanoja Jumalaa vastaan, ja hän ja korkeimmat pyhät saavat valtakunnan omakseen (jakeet 22,27).

on ilmeisen selvää, että "pieni sarvi" kymmenen sarven keskeltä nousevana, kuvaa tulevaa "laittomuuden ihmistä", jonka Jeesus tuhoaa tulemuksellaan. Sen sijaan neljän pedon tulkitseminen samoiksi valtakunniksi, toisen luvun kuvapatsaan valtakuntien kanssa, on sekin todennäköisesti oikea, joskaan ei alivan varmasti. Neljännän pedon kymmenen sarvea ovat joka tapauksessa lopunajan kuninkaita, koska "pieni sarvi" kukistaa näistä kolme, ja Jeesus vuorostaan kukistaa "pienen sarven" tulemuksellaan.

Pieni sarvi "pyrkii muuttamaan ajat ja lain, ja ne annetaan hänen käteensä ajaksi." Septuaginta ajaksi ja puoleksi ajaksi"(7:25), tai "... aikaa ja kahseen aikaan asti." Septuaginta sanoo: "ἐως ἡμερῶν... = asti aikaan...", samoin nykytekinkielinen tekstitäilö:"μὴς... αἰσας...". Sen sijaan Bagsterin englanninkielinen Septuaginta-käännös käyttää prepositiota:"for" = -ksi" siis: ajaksi, ja Puola englanninkielisiä käännöksiä KJV. sekä Scofield käyttävät sanaa "until" = asti, kun taas RSV., NIV., Revised English Bible, NASB, ja MWT. käyttävät "for"-prepositiota. Aika, kaksi aikaa ja puoli aikaa esiintyy myös Daniel 12:1-6, 12:14. Ilmestyskirjassa tämä aika on ilmaistu myös neljänkymmenen kahtena kuukaute-na"(11:2, 13:5) sekä "tuhatenakkahtasataa kuutenäkymmenenä päivänä"(12:6). Ilmaisui tarkoittaa siis kolmea ja puolta vuotta.

Kuitenkin Danielin Kirjan seitsemännän luvun perinteinen tulkinta näyttää hyvin perustellulta. Sen mukaan nämä pedit ovat samoja valtakunta, kuin toisen luvun kuvapatakaan valtakunnat: Leijona = uusi-Baabel(babylon), karhu = Meedo-Persia, ja kolme kyä, kuusi sen hampaiden välissä: Lydia, Babylonia ja Egypti. Leopardi = kreikka-Makedonia, jonka neljä linnunsiipistä valtakunta on samaa luokkaa. Neliäsiipinen leijona = valtakunta, sekä neljä päätä taas tämän valtakunnan jakaantunutta neljään osaan: Aleksandria, Suuria, Ptolemaion ja Antiochia. Neljäs peto = Rooma, jonka kymmenen sarvea kuvaavat entiaan Rooman valtakunnan alueella muodostunut uusi-Rooma, ja kymmenen kuninkaan / valtakunnan liittoa. Tämä liittoryhmittämyös nousee tulevaisuudessa maailman johtavaksi suurvalliksi. Tämän kymmenliittoutuman keskeltä nousee pieni sarvi, joka, kukistettuaan kolme kuningasta (Dan.7:24), nostaa itselleen vasallikuninkailkiksi kymmenen uutta kuningasta (Ilm.17:12). Tämän "sarven" valtaan annetaan kaikki sukukunnat, kielet, kansat ja kansanheimot (Ilm.13:7).

Tämä Danielin "pieni sarvi" (7:8), joka myöhemmin näyttää suuremmalta kuin muut sarvet (7:20), sotii pyhiä vastaan ja voittaa heidät (7:21,25). Hän pyrkii nauttimaan ajat ja lait, ja ne annetaan hänen kätensä ajaksi, kahdeksi ajaksi ja puoleksi ajaksi (7:25). Eli kolmeksi puoleksi vuodeksi. Tämä aikana Hän päättää sotat (Sak.14:1-2), Jerusaleman valloitetaan, ja se on ollut tämän ajan pakkainan tallattavana (Ilm.11:2). Tämän ajan Ilmestyksen kirjain kaksi todistajaa profetoiivat (11:3), ja "vaimo" on paennut täksi ajaksi erämaahan (12:14). Tänä aikana "peto" puhuu suuria sanoja ja pilkkapuheita (Ilm.13:5), asettuen pyhäkön ihanaalle vuorelle (Dan.11:45), poltaen jokapäiväisen uhrin ja asettaen valmaan "hävityksen kauhistuksen" tuhanneksi kahdeksadekaksi yhdeksäksikymmeneksi päiväksi, eli kolmeksi vuodeksi ja sadaksiyhdeksäksikymmeneksi viideksi päiväksi (Dan.12:11).

Koskien lopunajan suuren ahdistuksen aikaa, kuolleitten maan tomusta nousemisen edellä (Dan.12:1-2), Daniel kysyi: "Kuinka kauan on vielä näitten ilmeellisten asiain loppuun?" (12:6). Hänelle vastattiin (Alfred Rahlfis:in Septuagintatekstin mukaan): "Εἰς καιρὸν καιρὸν καὶ ἡμῖς καιρὸς· ἐν τῷ συντελεσθῆναι διασκορπισμὸν χειρὸς λαοῦ ἡγιασμένου γινώσκονται πάντα ταῦτα." = "Aikaan aikojen ja puoleen aikaan: Samalla kun päättyy pyhitetyn kansan käden hajoitus, he tulevat tietämään kaikki nämä asiat." Kreikan kirkon virallisesta Hevdomiekonta (so. Septuaginta) - tekstilaitoksesta puuttuvat sanat: "χειρὸς λαοῦ ἡγιασμένου", mutta silti kreikkalainen raamatuntuoppiin Johannes Kolitsaara on esittänyt Hevdomiekonta-parafrasisissaan seuraavan tekstin tämän jakeen selitykseksi: "Κατὰ τὸ ἔτος τῶν ἐτών καὶ κατὰ τὸ ἡμῖς ὁδεῖν τοῦ ἔτους, εἰς 3,1/2 ἔτη, ὅταν θὰ ὁλοκληρωθῇ καὶ θὰ λάβῃ τέρμα ὁ διασκορπισμὸς τοῦ λαοῦ τοῦ θεοῦ, τότε θὰ μάθουν καὶ θὰ ἐννοήσουν τὴν ἀλήθειαν δὴν αὐτὸν τῶν προφητῶν." = "Aikana vuoden vuosen ja vielä aikana puolen vuoden, 3, 1/2 vuotena, kun on tuleva täyttymään ja on tuleva samaan lopun Jumalan kansan hajoitus, silloin he tulevat oppimaan ja ymmärtämään kaikkien näiden profetoiden totuuden." On siis ilmeistä, että tämä ilmaisu "aika, kaksi aikaa ja puoli aikaa" tarkoittaa viimeistä kolmea ja puolta vuotta Jeesuksen tulemuksen edellä.

Danielin kirjan kahdeksas luku kertoo "kaksisarvisesta olinaasta" Meedian ja Persian kuninkaina (jae 20), joiden valtakunnan Jaavanin eli Kreikan kuningas Aleksanteri Suuri kukisti (jakeet 5-7, 21). Kaurie tuli ylen suureksi, mutta kun se oli väkivimmillaan, särkyi suuri sarvi, joka kuvasi Aleksanteria valtakuntansa ensimmäisenä kuninkaana (jakeet 8, 22), ja neljä uhkeata sarvea kasvoi sen sijalle, neljää talvaan tuulta kohti. Tämä tarkoitti Aleksanteri Suuren valtakunnan jakaantumista neljäksi valtakunnaksi: Kreikaksi, Vähä-Aasiaksi, Syyriaksi ja Egyptiksi. Yhdestä näistä puhkesi esiin sarvi, alussa vähäpätöinen, joka kasvoi suuresti etelään päin ja iktään päin ja ihanaan maahan päin. Tämä sarvi ylipelli talvaan kuningastakin vastaan, ottaen tältä pois jokapäiväisen uhrin, ja autioittain hänen pyhäkkönsä paikan (jakeet 9-11). Tämä sarvi nousse "...heidän valtakuntansa lopulla, kun pahanteekijät täyttävät määräänsä"(jae 23), rohkeana ja juonikkaana kuninkaana. Septuagintan mukaan sarvi kasvoi "πρὸς τὸν νότον καὶ πρὸς ἀνατολὴν καὶ πρὸς τὴν δύσην", = "kohti etelää ja kohti itää ja kohti voimaa"(jae 9), jolla viimeisellä tarkoitetaan sotajoukkoa. Septuagintan mukaan pyhä paikka autioitetaan = τὸ ὄχιον ἐρημώθησεται (jae 11), eli hävitetään (jota sana myös tarkoittaa), koska 2300 illan ja aamun jälkeen se tullaan puhdistamaan = καθάρωσθαι (jae 14). Yleensä tämän sarven tulkitaan tarkoittavan Syyrian kuningasta Antiokius neljäs Epifanesta, vuosilta 175 - 164 eKr. Hän vainosi juutalaisia sekä lakkautti heidän pyhäkköpalvelukseensa, asettaen hävityksen kauhistuksen Jumalan alttarille. Kuitenkin Danielille sanottiin tämän näyn tarkoittavan lopun aikaa, ja viimeistä vihan aikaa (jakeet 17,19), jonka ajan kanssa Antiokius Epifaneksella ei ole mitään tekemistä. Koska Daavalin vihanaukussa laitonuuden ihmisestä (2. Tes.2:8-

2 Tämä epävarmuus johtuu seuraavista syistä: Seitsemännän luvun näkyä nähdessään Daniel eli Baabelin valtakunnan aikaa, Belshazzarin ensimmäistä hallitusvuotta (7:1). Jos kotkansiipinen leijona todellakin tarkoitti Baabelia, oli tämä puto tällöin siis jo noussut, kun Daniel näki tätä näkyään. Kuitenkin Danielille selitettiin (jaa 17): "Nuo suuret pedot, joita on neljä, ovat neljä kuningasta, jotka nousevat maasta." Septuaginta käyttäi tässä futuuria ἀναστήσονται = tulevat nousemaan, kuten myös nykykreikankielinen tekstilaitos: ὁ βασιλεὺς ἐγερθήσεται = tulevat nousemaan. Tämän mukaan ensimmäisenkin pedon eli kotkansiipisen leijonan nousu näytätäisi olevan vielä edessä päin silloin, kun Daniel näki näkyään.

Kun lisäksi neljättä petoa sarvineen hävitettäessä sanotaan, että "muillakin pedoilta otettiin valta pois" (jakeet 11-12), näyttäisi tämäkin viittaavan petojen samanaikaisuuteen ja lopunaikaisuuteen.

Lisäksi Septuaginta käyttää kolmannelta pedosta (7:6) sanaa *ῥῥῥῥῥῥ*, mikä sana esiintyy myös Ilmestyskirjan 13:2:ssa, missä lopunajan peto esitetään Danielin näkemien petojen (leijonan, karhun, leopardi/panterin) sekasiklonä. On siis mahdollista, että Danielin näkemät pedot ovatkin lopunaikaisista maailmansodista nousevia valtaryhmittäviä.

10) on selviä piirteitä, jotka ovat peräisin Danielin kirjan 8:23-25:stä, lienee perusteltua syytä uskoa mainintaan lopunajan viimeisestä vihan ajasta kirjaimellisesti. Antiokus Epifanes, lienee siis vain varjo ja esikuva tapahtumista, jotka tulevaisuudessa toistuvat suuremmassa mittakaavassa.³

Viimeisenä vihan aikana, lopun aikana, neljän valtakunnan vallan lopulla, on tämä juonissa taitava ja kasvoilta röyhkeä sarvi-kuningas nouseva (jakeet 17, 19, 22-23). Hän ylpeilee taivaan sotajoukon ruhtinastakin vastaan, ottaen pois (uudelleen rakennetusta temppelistä 2. Tes.2:4 ?) jokapäiväisen uhrin, ja hän "heitteä pois / autioittaa pyhäkön paikan", joka 2300 illan ja aamun jälkeen "asetetaan jälleen oikeaan tilaansa / puhdistetaan" (jakeet 11-14).

Ilmestyskirjan mukaan lopunajan "peto" on leopardin näköinen (12:2), joka Danielin kirjassa esitetään Kreikka-Makedoniasta (7:6). Tämä Danielin kirjan 8 luku kertoo samasta neljäksi eri valtakunnaksi hajonneesta Kreikka-Makedoniasta. Näistä yhdestä on lopun aikana nouseva kuningas, joka kasvattaa valtansa etelään päin, itään päin ja ihanaan maahan päin (tai Septuagintan mukaan "voimaan = sotajoukkoon päin", jolla ilmaisulla tarkoitetaan ihanan maan kansaa). Monet Raamatun tutkijat pitävät Syyriää tänä valtakuntana josta sarvi nousee. Syyriastahan nousi myös Antiokus neljäs Epifanes, tämän tulevan esikuva. Kun Paavalin "laittomuuden ihminen" (2 Tes.2:3-11) on saanut piirteitä Danielin kirjan kolmesta eri luvusta (7:25, 8:23-24, 11:31,36-), lienee oikeutettua päätellä seuraavasti: Tämä sarvi, lopunajan peto-kuningas, on nouseva kymmenen sarven (Da.7:8) keskeltä / välistä, ja samalla neljään osaan jakaantuneen Kreikka-Makedonian yhdestä osasta (Dan.8:9).

Y H D E K S Ä S L U K U

Danielin kirjan yhdeksännessä luvussa on ylienkehi Gabrielin ilmoitus 70 viikosta (jakeet 21-27). Danielille sanottiin: "Seitsemänkymmentä viikkoa on säädetty sinun kansallesi ja pyhälle kaupungillesi" (jake 24). Kun hepreankielisessä tekstissä on "shathak"-sana, olisi oikeampaa kääntää: "leikattu." Muusta ajasta on siis leikattu seitsemänkymmentä vuosiviikkoa erilleen (jakeet 25-26), koskemaan juutalaisten kansaa ja pyhää kaupunkia Jerusalemiä. Näiden viikkojen jälkeen "luopumus päättyy", minkä täytyy merkitä juutalaisten kansan luopumuksen päättymistä. Kun "synti sinetillä lukitaan", sen täytyy merkitä nykyisen pahan maailmanajan päättymistä (vert. Ilm.20:1-3). Vaikka pahat teot sovitettiin jo Jeesuksen sovituskuoletaan tapahtuessa, tämä tulee juutalaisten kansan kohdalla voimaan vasta kun he antavat sovittaa itsensä Jumalan kanssa (vert. 2. Kor.5:20). Vaikka iankaikkinen vanhurskaus on jo läsnä seurakunnassa, se toteutuu juutalaisten kansalle vasta valtakunnassa jossa vanhurskaus asuu (2. Piet.3:13). Näky ja profeetta vahvistetaan sinetillä, kun näky ja profetia lopullisesti toteutuvat. Vaikka taivaallinen kaikkein pyhin voideltiin jo Jeesuksen taivaaseen astumisen yhteydessä (Hepr.9:11-12), tässä jakeessa (Dan.9:24) lienee kysymys Jerusalemin kaupungin temppelissä sijaitsevasta kaikkeinpyhimästä, joka voidellaan, Herran tullessa äkisti temppeliinsä (Malakia 3:1).

Jerusalemin jälleen rakentamisen käskysanasta voideltuun ruhtinaanseen Kristukseen asti piti kulua "seitsemän seitsikkoo ja kuusiikymmentä kaksi seitsikkoo", eli yhteensä 69 vuosiviikkoa, joksi ilmaisu "shabuiin" (Septuaginta: ἑβδομάδες) = seitsikot oikeutetusti on tulkittu. Tämän ajan eli 69 vuosiviikon täytyttyä eli kuluttua umpeen, Kristus surmataaan, ja kaupungin sekä pyhäkön hävittää hyökkäävän ruhtinaan väki. Kaupungista ja pyhäköstä edellä sanottu viittaa Tiitukseen suorittamaan Jerusalemin hävitykseen vuonna 70 jKr. On huomattava, että vaikka 69 vuosiviikkoa sanotaankin kuluvan Jerusalemin jälleenrakentamisen käskysanasta Kristukseen asti, Kristuksen surmaamista ja Jerusalemin hävitystä ei lueta näihin viikkoihin sisältyviksi (jakeet 25-26).

Jakeessa 27 ei ole kysymys "liiton raskaaksi tekemisestä", vaan "vahvistamisesta / voimaan saattamisesta, jota heprean "highir" tarkoittaa. Septuaginta sanoo: "καὶ δυναμώσει διὰ τὴν πόλιν καὶ τὸ ἱερόν", ἑβδομάς μίαν καὶ ἐν τῷ ἡμίσει, τῆς ἑβδομάδος ἀριθμεῖται μου θυσία καὶ σπονδή", = "Ja hän on tuleva vahvistamaan liiton monille, yksi seitsikkoo; ja seitsikon puolivälissä hän on tuleva poistamaan minun teurasuhrini ja juomauhrini."

Kirkkoraamattu sanoo jatkossa (jake 27): "...ja hävittäjä tulee kauhistuksen siivillä." Vanha kirkkoraamattu sanoo: "...ja siipien tykönä seisoo hävityksen julmuus." Uusi käännösehdotus sanoo: "Ja temppelin ylimmällä kohdalla on oleva turmion iljetys." Nykykreikan tekstilaitos sanoo: "καὶ ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ θέλει εἶσθαι τὸ βδελύγμα τῆς ἐρημώσεως" = "ja päällä temppelin harjan on tuleva olemaan hävityksen kauhistus." Kreikan sana τὸ πτερύγιον merkitsee pientä siipeä / äärimmäistä reunaa / kärkeä. Uudessa testamentissa sanaa käytetään merkitsemään temppelin harjaa (τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ, Matt.4:5, Luuk.4:9). Septuagintassa on jatkossa (Dan. 9:27) tällä kohtaa "hävitys"-sana monikossa: "καὶ ἐπὶ τὸ ἱερόν βδελύγμα τῶν ἐρημώσεων" = "ja päällä temppelin kauhistus hävitysten." Tämä muistuttaa meitä jälleen Herramme sanasta (Matt.24:15), kun hän kertoi hävityksen kauhistuksen tulevan seisomaan pyhässä paikassa, se on: temppelissä.

Nykykreikankielisen tekstilaitoksen mukaan jake 26-27 kuuluu:

καὶ μετὰ τὰς ἐξήκοντα ὅμο ἐβδομάδας, θέλει ἐκκροῇ ὁ
Ja jälkeen kuudenkymmenen kahden viikon, tulee tuhotuksi

Χριστὸς, πλὴν οὐχὶ δι' ἑαυτὸν καὶ ὁ λαὸς ἡγουμένον ὅστις θέλει
Kristus, kuitenkin ei itsensä tähden: ja ruhtinaan kansa joka on

ἐλθεῖν, θέλει ἀφανίσαι τὴν πόλιν καὶ τὸ ἀγίαστήριον καὶ τὸ τῆλος
tuleva, tulee tuhoamaan kaupungin ja pyhäkön: Ja sen⁴

αὐτῆς θέλει ἐλθεῖν μετὰ κατακλυσμοῦ, καὶ ἕως τοῦ τέλους τοῦ πολέμου
loppu on tuleva tulvan kanssa, ja sodan loppuun asti

εἶναι διαρισμένοι ἀφανισμοί
ovat (kestävät) määrättyt hävitykset.

Καὶ θέλει στερεώσει τὴν διαθήκην εἰς πολλοὺς ἐν μίᾳ ἑβδομάδι.
Ja hän on vahvistava liiton monille yhdessä viikossa: ja

ἐν τῷ ἡμίσει τῆς ἑβδομάδος θέλει παύσει ἡ θυσία καὶ ἡ προσφορά,
viikon puolivälissä hän saattaa taukoamaan teuras- ja ruokauhrin,

καὶ ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ θέλει εἶσθαι τὸ βδελύγμα τῆς
Ja temppelin harjalla on tuleva olemaan hävityksen kau-

ἐρημώσεως καὶ ἕως τῆς συντελείας τοῦ καιροῦ, θέλει δοθῇ διόρις ἐπὶ
histus ja määrääjän täyttymykseen mennessä tullaan asettamaan

τὴν ἐρήμωσιν.
raja hävitykselle.

Septuagintan mukaan jakeet kuuluvat:

(DAN 9:26-27) καὶ μετὰ τὰς ἐβδομάδας τὰς ἐξήκοντα ὅμο ἐξολέθρευ-
Ja jälkeen viikkojen kuudenkymmenen kahden tullaan tuhoamaan

Kahdeksannen luvun "alussa vähäpätöinen sarvi" on tulkittu myöskin Rooman valtakunnaksi, joka todella autioitti pyhän paikan, ja otti pois jokapäiväisen uhrin, Tiitukseen toimittaessa Jerusalemin temppelin hävityksen vuonna 70 jKr. Kuitenkaan kirjaimellinen merkitys 2300 illasta ja aamusta, jonka jälkeen "...pois heitetty pyhäkön paikka...asetetaan jälleen oikeaan tilaansa", ei sovi tähän tulkintaan, kuten ei muukaan kuvaus juonikkaasta sarvi-kuninkaasta.

"Sen loppu" tarkoittaa kaupunkia. pronomini αὐτῆς on feminiinissä, tarkoittaen feminiinistä kaupunkia ἡ πόλις.

θήσεται χρίσμα καὶ κρίμα οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ· καὶ τὴν πόλιν καὶ τὸ
voitelu, mutta tuomio ei ole siinä. Ja kaupungin ja py-

ἄγιον διαθήσει σὺν τῷ ἡγουμένῳ τῷ ἐρχομένῳ, καὶ ἐκπονήσονται
häkön hän on tuhoava⁵ tulevan ruhtinaan välityksellä⁶, ja he tu-

ἐν κατακλυσμῷ, καὶ ἕως τῆς πολέμου συντετημένον τῶν ἐφάνι-
houtuvat tulvassa, ja lyhennetyn sodan loppuun asti hän on määrää-

μοις. καὶ δυναμώσει διαθήκην πολλοῖς, ἐβδόμης μίᾱ· καὶ ἐν τῷ
vä hävitykset. ja hän on vahvistava liiton monille, yksi viikko: ja viikon

ἡμίσει, τῆς ἐβδόμης ἀρθήσεται μου θυσία καὶ σπονδή, καὶ ἐπὶ τῷ
puolivälissä hän on poistava minun teurasuhrini ja juomauhrini, ja temp-

ιερὸν βδέλυγμα τῶν ἐρημώσεων, καὶ ἕως συντελείας καιροῦ συντελεία
pelin päällä hävitysten kauhistus, ja määrääjän täyttymiseen mennessä loppu

δοθήσεται ἐπὶ τὴν ἐρήμωσιν.
tullaan asettamaan hävitykselle.

Alfred Rahlfsin Septuaginta-tekstilaitoksessa on toinenkin versio Danielin kirjasta, nimittäin: "Δανιὴλ κατὰ
τούς ο' 88 (sim. Sy) = Codex syro-hexaplaris", joka pohjautuu Origeneen heksaplaan. Tämän tekstin mukaan
Dan.9:26-27 kuuluu:

"καὶ μετὰ ἑπτὰ καὶ ἐβδόμηκοντα καὶ ἐξήκοντα δύο ἔποστα-
Ja jälkeen seitsemän ja seitsemänkymmenen ja kuudenkymmenen kahden on tuleva poistumaan

θήσεται χρίσμα καὶ οὐκ ἔσται, καὶ βασιλεία ἐθνῶν φθέρει τὴν πόλιν
voitelu ja sitä ei ole oleva. Ja kansojen kuningaskunta on tuleva hävittämään kaupungin

καὶ τὸ ἄγιον μετὰ τοῦ χριστοῦ, καὶ ἤξει ἡ συντελεία αὐτοῦ μετ'
ja pyhän, voidellun kanssa. Ja hänen loppunsa on tuleva vihan

ὀργῆς καὶ ἕως καιροῦ συντελείας· ἀπὸ πολέμου πολεμήσεται.
kanssa ja lopun määrääkaikaan mennessä: sodalla häntä vastaan tullaan sotimaan.

καὶ δυναστεύσει ἡ διαθήκη εἰς πολλοὺς, καὶ πάλιν ἐπι-
Ja liitto pidetään voimassa monille, ja jälleen hän on kääntyvä

στρέψει καὶ ἀνοικοδομηθήσεται εἰς πλάτος καὶ μήκος· καὶ κατὰ
takaisin ja se tullaan rakentamaan entiselleen leveydeltä ja pituudelta. Ja aikana

συντελείαν καιρῶν καὶ μετὰ ἑπτὰ καὶ ἐβδόμηκοντα καιροῦ καὶ ἐξή-
määräaikojen täyttymyksen, ja jälkeen aikojen seitsemän ja seitsemänkymmenen ja vuosien kuudenkymme-

κοντα δύο ἔτη ἕως καιροῦ συντελείας πολέμου καὶ ἀφαιρέθῃσεται ἡ
nen kahden, sodan lopun määrääkaikaan mennessä: hävitys tullaan ottamaan

ἐρήμωσις ἐν τῷ κατισχύσει τὴν διαθήκην ἐπὶ πολλὰς ἐβδόμαδας· καὶ
pois, samalla kun liitto pääsee voitolle monien viikkojen aikana. Ja

ἐν τῷ τέλει τῆς ἐβδόμαδος ἀρθήσεται ἡ θυσία καὶ ἡ σπονδή, καὶ ἐπὶ
viikon lopussa tullaan ottamaan pois teuras- ja juomauhri, ja temp-

τὸ ἱερὸν βδέλυγμα τῶν ἐρημώσεων ἔσται ἕως συντελείας, καὶ συντε-
pelin päällä on oleva loppuun asti hävitysten kauhistus, ja hävi-

λεία δοθήσεται ἐπὶ τὴν ἐρήμωσιν.
tykselle tullaan asettamaan loppu.

On huomioitava, ettei Kristuksen surmaamista lueta myöskään sisälle seitsemännenteenkymmenenteen viikkoon
kuuluvaksi, joten se tulkinta lienee oikea, jonka mukaan 69 ja 70 viikkojen väliin kuuluu ajanjakso, jonka
aikana juutalaiset ovat kansakuntana hyljätystä ja pois taitetussa tilassa (Room.11:15,17). Jakeessa 27 on
ilmeisesti kysymys lopunaikana uudelleen rakennettavasta temppelistä, koska aikaisempi temppeli hävitettiin
jakeen 69 sisältämissä tapahtumissa. Tämän vahvistaa myös se, että kerrotaan uhrattavan uhreja temppelissä,
ja 70 viikon puolivälissä nämä uhrat saatetaan taukoamaan.

Erikoisesti se, että 70 viikon aikana seisoo hävityksen kauhistus temppelissä / temppelin harjalla, vakuuttaa
monesta asiasta. Jos 70 vuosiviikko tarkoittaisi yhtäjaksoista jatkoa 69 vuosiviikon perään (puhuen siis
Jeesuksen lihassa vaeluksen aikaisista tapahtumista, kuten monet tulkitsevat), myös temppelipalveluksen uhrien
uhraamisen olisi tullut lakata Jeesuksen kuoleman alkuhin, eikä vasta vuonna 70 jKr. Tämä näyttää osoittavan,
että 70 vuosiviikko todellakin kuuluu lopun aikaan. Hän joka saattaa liiton voimaan (tai vahvistaa sen) monille
yhdessä viikossa, on ilmeisesti Kristus itse. Liittohan on jo perustettu, mutta epäuskonsa tähden juutalaisten
kansakunta ei vielä nauti liiton voimassaolosta.

KIRJAN KOLME LOPPULUKUA

Kirjan kymmenes luku kertoo enkelin ilmestymisestä Danielille. Enkeli sanoi: "Minä tulin opettamaan sinulle,
mitä on tapahtuva sinun kansallesi päivien lopulla: sillä vielä tämäkin näky koskee niitä päiviä" (10:14).
Aloittaessaan opetuksensa enkeli siis lähtee liikkeelle Danielin omasta ajasta (11:1), kertoen Persian valta-
kunnan loppuvaiheet (jakeet 1-2), Aleksanteri Suuren nousun (jake 3), ja hänen valtakuntansa hajoaamisen neljään
osaan (jake 4). Jakeet 5-20 kertovat Etelän = Egyptin ja Pohjan = Syyrian kuninkaiden keskinäisistä sodista
Antiookus Epifanekseen asti. Jakeet 21-35 puhuvat Antiookus Epifaneksesta, jonka suorittamat toimet (pyhäkön
häpäisy, jokapäiväisen uhrin poistaminen ja hävittävän kauhistuksen asettaminen) on katsottava esikuviksi
päivien lopulla toistuvista samanlaisista tapahtumista. Jakeisiin 36-45 (vaikkakin ne nimellisesti näyttävät
edelleen puhuvan Antiookus Epifaneksesta) onkin jo selvästi punottu profetia lopunajan pedosta / laittomuuden
ihmisestä.

Tämä kuningas menestyy (jake 36) Septuagintan mukaan: "ἕως ἂν συντελεσθῇ ἡ ὀργή" = "siihen asti kun viha
toteutuu / päättyy", mikä aika on selvässä yhteydessä 12:1 mainittuun ahdistuksen aikaan, kuolleitten
ylösnousemisen edellä (12:2), lopun aikana (12:9).

Antiookus Epifanes kuoli jossakin kaupungissa Elymaisissa ja Babylonin välillä (1. Makk.6:1-6), mutta lopunajan
laittomuuden ihmisen loppu tulee sen jälkeen, kun hän on pystyttänyt hovitellettansa "merien välille, pyhäkön
ihanelle vuorelle" (11:45). Jeesus Kristus surmaa hänet suunsa henkäyksellä (2. Tes.2:8, Jes.11:4,, 27:1).
(Jes.11:4:ssä heprean sana "rasha" on yksikössä, samoin Septuagintan ὁσέβης, siis: jumalattoman.) Danielin
kirjan yhdenkentoista luvun jakeet 36, 45 toteuttavat ja täyttyvät "aikana, kahtena aikana ja puolena aikana",
sen jälkeen kun Israelin kansan hajoitus on päättynyt (12:7).

Aika, kaksi aikaa ja puoli aikaa, eli kolme ja puoli vuotta tekevät meidän ajanlaskumme mukaan 1277,5 päivää.
Hyvin lähellä tätä lukua ovat 12:11-12 mainitut luvut: Hävityksen kauhistuksen asettamisesta on oleva tuhat
kaksisataa yhdeksänkymmentä päivää, eli kolme vuotta 195 päivää, mutta mihin? Koska hän on autuas, joka odottaa
ja saavuttaa tuhat kolmesataa kolmekymmentä viisi päivää, eli siis edellistä lukua 45 päivää enemmän, siis
kolme vuotta 240 päivää, mitä silloin tapahtuu? Nämä luvut ovat ilmeisesti jollakin tapaa tekemisissä pedon
surmaamisen ja Kristuksen tulemuksen kanssa. Myös Dan. 8:14 mainitaan luku: "kaksituhatta kolmesataa iltaa ja
aamua" eli 6 vuotta 110 päivää. Tämä aika kuluu uhripalveluksen poistamisesta ja hävityksen kauhistuksen

⁵ Kun vertaan Septuagintan sanaa: "Hän on tuhoava kaupungin ja pyhäkön tulevan ruhtinaan välityksel-
lä" Jeesuksen vertaukseen Matteuksen 22:1-7:ssä, näen selvän yhteyden.

⁶ Prepositio σὺν datiiivin kanssa esiintyessään merkitsee yleensä "kanssa", mutta myös "avulla",
siis: "välityksellä."

asettamisesta siihen, kun pyhäkkö on jälleen asetettu kunniaan. Jos tälläkin luvulla on toistuva merkitys, se saattaa viitata siihen, että Kristuksen tulemuksen jälkeen Herran temppeleillä on oleva pysyvä arvonsa palvonnan paikkana. Näin ennustaa profeettallinen sana: Jes.2:2-4, 66:20,23, Sak.14:16,20.

ISRAEL LIHAN MUKAAN - JUMALAN ISRAEL

JOHDANTO

Kirkkoraamattu käyttää 1 Kor.10:18 ilmaisua: "Katsokaa luonnollista Israelia." Tuleva uusi kirkkoraamattu on ilmaissut saman asian sanoin: "Ajatelkaa Israelin kansaa!" Kreikankielinen alkuteksti kuuluu: "Βλέπετε τὸν Ἰσραὴλ κατὰ σάρκα.", ja merkitsee sanataarkasti: "Katsokaa Israelia lihan mukaan." Ilmaisuihin edellyttää myös vastakohtansa olemassaoloa, eli "τὸν Ἰσραὴλ κατὰ πνεῦμα", = "Israelia Hengen mukaan." Paavali kirjoitti Galatalaisille (Gal. 6:16): "καὶ ὅσοι τὸ κατὰ τὸ πνεῦμα στοιχεύουσιν, εὐρίθνη ἐστὶν αὐτοῖς καὶ εἰς εἰρήνην Ἰσραὴλ κατὰ θεόν." = "Ja kaikille tämän säännön mukaan vaeltaville, rauha heille ja laupeus, ja Jumalan Israelille." Tällä "Jumalan Israel" ilmaisulla uskon Paavalin tarkoittaneen juuri "Israelin Hengen mukaan."

Kahden Israelin, lihan ja Hengen mukaisen Israelin keskinäisen suhteen selvittäminen onkin jatkossa seuraavien rivieni eräs tarkoitus. Pyrin tähän päämäärääni seuraavien osaotsikoiden avulla:

- "Aabrahamin perilliset."
- "Aabrahamin perintö."
- "Pojaksi adoptointi."
- "Israelin kansan tulevaisuus."
- "Maailmansota ja Goog."

A ABRAMIN PERILLISET

Joosua, Mooseksen seuraaja, todisti aikanaan Israelin kansalle, että kaikki heitä koskevat Herran lupaukset olivat jo toteutuneet heille (Joos.23:14). Profeetat ovat myöhemmin antaneet Israelin kansalle myös sellaisia lupauksia, joihin sisältyi ehto. Tällaisten lupauksen ei välttämättä tarvitse toteutua, jos ja koska lupauksen ehtoja ei ole täytetty (Jer.18:6-8). Sellaisiakin lupauksia annettiin, jotka toteutuvat kertautuvasti. Ne ovat ensin nimellisesti ja esikuvallisesti käyneet toteen ja täyttyneet Vanhan testamentin historian aikana, mutta niiden lopullinen merkitys ja täyttymys tähtää tulevaisuuteen.

Esimerkkinä vaikkapa "lepoon pääseminen" ja "perintöosaan pääseminen", jotka pääsyt Herra oli Israelin kansalle luvannut, ja jotka eivät toteutuneet Mooseksen elinaikana (5 Moos.12:9), vaan vasta Joosuan johdolla (Joos.21:43-45). Nyt Uusi testamentti todistaa kuitenkin, että lepoon ja perintöosaan pääsemisessäkin on perimältään ja todellisuudessa kysymys Jumalan kansan pääsystä lopulliseen sapaan lepoon ja perintöön (Hepr. 4:1-9).

Samoin on laita "Aabrahamin siementä" koskevissa lupauksissa, ja "valassa", joilla lupaukset Aabrahamille vahvistettiin (1 Moos. 12:7, 13:14-17, 15:18, 17:4-8, 22:15-18). Nämä kaksi asiaa (Aabrahamille toistuvasti annettu lupaus ja sitä koskeva vala) koskevat nekin Hebrealaiskirjeen (6:13-19) mukaan kristittyjen edessä olevaa toivoa, jonka toivon ankkuri on edeltä mennyt Kristuksen persoonassa jo taivaaseen. Paavali mukaan Aabrahamin siemen on Kristus (Gal.3:16,19), mutta hän opettaa, että myös Kristuksen omat ovat Aabrahamin siementä, ja siten myös perillisiä (Aabrahamille annettun) lupauksen mukaan (Gal.3:29). Aabraham on kaikkien uskoavien isä (Room.4:9-25), sillä uskon perustautuvat ovat Aabrahamin lapsia (Gal.3:7). Juuri Aabrahamin siemenen Jeesus Kristus ottaa tullessaan huomaansa (Hepr.2:16).

Lupaukset annettiin alkuaan Israelin kansalle, eli Aabrahamista polveutuville luonnollisille jälkeläisille. Nyt Paavali kuitenkin opettaa, että vain "lupauksen lapset" (Room.9:3-9), joilla hän tarkoittaa Kristukseen uskovia (Gal.4:28), luetaan Aabrahamin siemeneksi ja Aabrahamin perillisiksi (Gal.4:21-31). Näissä kohdissa Paavali opettaa myös, etteivät Aabrahamista luonnon mukaan polveutuneet (tai polveutuvat) kuulu sellaisinaan Jumalan Israeliin, ja täten he eivät myöskään ole sellaisinaan Aabrahamin perillisiä. He eivät siis "sellaisinaan" pääse perimään lupauksen lasten kanssa.

A ABRAMIN PERINTÖ

Paavali kirjoitti Galatalaisille (Gal.3:14) "Aabrahamin siunauksesta" joka Jeesuksessa Kristuksessa tuli pakanain osaksi, ja jotta he näin uskon kautta saisivat luvutun Hengen. Aabrahamin siunaus ei kuitenkaan rajoitu Hengen saamiseen. Henki onkin sekä käsiraha että pantti (kreikaksi: ὁ ὅρκος = ensimmäinen maksuerä, joka velvoittaa koko summan suorittamiseen), "...hänen omaisuutensa lunastamiseksi" (Ef.1:13-14).

Mitä sitten sisältää Aabrahamin siunaus? Ensimmäisessä Mooseksen kirjassa (28:4) Iisakin kerrotaan puhuneen pojalleensa Jaakobille Aabrahamin siunauksesta seuraavasti: "Hän suokoon sinulle Aabrahamin siunauksen, sinulle ja sinun siemenellesi sinun kanssasi, että perisit sen maan...jonka Jumala on Aabrahamille antanut." Aabrahamin siunaukseen kuuluu siis Aabrahamille luvutun maan periminen.

Alkuaan Jumalan Aabrahamille lupaama perintö rajoittui Egyptin virran ja Eufrat-virran väliseen maa-alaan (1 Moos.15:18-21). Apostoli Paavali näki sen sijaan jo, että Aabrahamille ja hänen siemenelleen olikin luvattu perinnöksi "ῥέσος" = "(koko?) maailma" (Room.4:13). Herran oman opetuksen mukaan Aabraham saa perintönsä, kun "monet tulevat idästä ja lännestä ja aterioitavat hänen kanssaan taivasten valtakunnassa" (Matt.8:11-12). Taivasten valtakunta onkin maan päällä seuraavan maailmanajan aikana (Luuk. 20:34-36). Tähän seuraavaan maailman aikaan ja ylösnousemukseen arvollisiksi nähdyt eivät enää elä avioelämää, eivätkä he enää voi kuolla, koska he ovat enkelien kaltaisia. He ovat "Jumalan poikia" (ὁ ἰσὺς τοῦ θεοῦ) ylösnousemuksen poikina. Tällaisten Jumalan poikien ilmestymistä myös nykyinen luomakunta hartaasti odottaa, koska luomakunta on luvattu silloin vapauttaa turmeluksen orjuudesta Jumalan lasten kirkkauden vapauteen (Room.8:18-22). Hebrealaiskirje tietää (11:9-16) Aabrahamin odottaneen kanssaperillistensä kanssa sitä kaupunkia jolla on perustukset, ja jonka rakentaja ja luoja on Jumala. He tunnustivat olevansa "vieraita ja muukalaisia" nykyisessä maailmanajassa ja nykyisen maan päällä. Heidän kerrotaan etsineen isänmaata ja pyrkineen parempaan, se on: taivaalliseen. Kerrotaan vielä, että Jumala onkin valmistanut heille kaupungin.

POJAKSI ADOPTOINTI

Kreikan kielen sana ἡ υιοθεσία merkitsee pojaksi ja lapseksi ottamista, adoptoimista. Sana esiintyy Uuden testamentin kohdissa Room.8:15,23, Gal.4:5, Ef.1:5. Tämä kirkkoraamatun "lapseudeksi" kääntämä "pojaksi adoptointi", "pojaksiotto", oli alkuaan luvattu Israelin kansalle (Room.9:4). Tosiasiaa lupaus toteutui kristityissä, jotka Jumala on edeltä määrännyt pojaksiottoon (Ef.4:5) Kristuksen sovitus työn ja lunastuksen välityksellä. Kristityt pääsivät siihen pojaksi adoptoitujen asemaan, joka alkuaan oli kaavailtu Israelin kansalle (Gal.4:5). Tästä asemastaan itse kukin yksilö sai myös sydämeensä vakuudeksi pojaksi otton Hengen (Room.8:15). Lopullinen pojaksi adoptointi tapahtuu sitten Herramme toisessa tulemuksessa, ja se merkitsee (edellä sanotun lisäksi) kuolevaisten kehojemme lunastusta Jumalan lapseuteen (Room.8:23, Fil.3:20-21).

Sen sijaan täällä ajassa koettavan pojaksi adoptoinnin Hengen saamisen osallisuuteen pääsemisen toinen nimitys on uudestisyntyminen. Asiaa valaisee Johanneksen evankeliumin alkuluvut: Herramme Jeesus tuli omillaan, mutta hänen omansa eivät ottaneet häntä vastaan (Joh.1:11). Sensijaan kaikille jotka ottivat hänet vastaan, heille hän antoi oikeuden / vallan (ἐξουσίαν) tulla tai syntyä (γενέσθαι) Jumalan lapsiksi, mikä merkitsee Jumalasta (ἐκ θεοῦ) syntymistä (Joh.1:11-13). Uudesti syntymistä nimitetään myös "ylhäältä" (ὑψὸς) syntymiseksi, ja "vedestä sekä Hengestä" (ἐξ ὕδατος καὶ πνεύματος) syntymiseksi (Joh.3:3-5).

Israelin kansa odotti Jumalan valtakuntaa Vanhan testamentin lupauksen perusteella. Jeesus kuitenkin kertoi heille, että Jumalan valtakunta otetaan heiltä pois ja annetaan kansalle joka tekee sen hedelmää (Matt.21:43). Nikodeemukselle Jeesus vakuutti, ettei kukaan ole näkevä Jumalan valtakuntaa, eikä pääsevä siihen sisälle ilman henkilökohtaista uudesti syntymistä.

ISRAELIN KANSAN TULEVAISUUS

Vuonna 70 jälkeen ajanlaskumme alun tapahtuneessa Jerusalemin kaupungin hävityksessä toteutui Israelin kansalle se "tottelemattomuuden kiros", josta Mooses alkuaan (1 Moos.28:15-68), ja sittemmin myös itse Herramme Jeesus (Luuk.21:20-24) oli heille ennustanut. He kaatuivat miekan terään, ja heidät vietiin vangeiksi kaikkien kansojen sekaan, ja ennustuksen mukaan "Jerusalem on oleva pakanain tallattavana, kunnes pakanain ajat täyttyvät" (Jae 24).

Monet ovatkin tulkinneet meidän vuosisadallamme tapahtuneen Israelin valtion perustamisen ja juutalaisten suorittaman Jerusalemin vanhan kaupungin valtauksen merkinneen jo pakanain aikojen päättymistä. Itse en olisi näin kiireinen pakanain aikojen päättymistä julistamaan, sillä Hesekiel-profeetan (30:3) mukaan viimeinen pakanakansojen aika on Herran päivä: "Sillä lähellä on päivä, lähellä Herran päivä; se on pilvinen päivä, pakanakansojen aika."

Nykykreikankielisen tekstilaitoksen mukaan viimeinen lause kuuluu:

"... ὁ καιρὸς τῶν ἐθνῶν θείει ἐῖσθαι" = "...pakanakansojen määräaika se on oleva."

Septuagintan mukaan:

"...ἡμέρα πέρας ἐθνῶν ἔσται." = "...se päivä on oleva pakanakansojen raja / ääri."

Niin sanotut pakanakansat tulevat vielä valtaamaan Jerusalemin, ja "tallamaan sitä" neljäkymmentä kaksi kuukautta (Ilm.11:2). Tämä valtaus on päättyvä Herran tulemuksen (Sak.14:1-5), jonka jälkeen Jerusalem ei enää ole oleva tallattavana, sillä: "...Jerusalem on oleva pyhä, ja vieraat eivät enää kulje sen läpi" (Jae 17).

Jo Mooses ennusti Israelin kansan kohtalon kääntämisen, heidän kokoamisensa omaan maahansa, sekä tämän jälkeen tapahtuvan heidän sydäntensä ympärileikkauksen (5 Moos.30:1-6). Myös profeetta Hesekiel ennusti samat asiat (Hes.36:8-10,24-27, 37 luku). Ennustus kokoamisesta on toteutunut ja toteutumassa parhaillaan, mutta Israelin kansan sydänten ympärileikkaus ei ole vielä toteutunut.

Hesekiel (luvut 38,39) ennusti Googista Maagogin maassa, Roosin, Mesekin ja Tuubalin ruhtinaasta pohjan periltä (38:1, 39:1-2), sekä Toogarmen heimosta pohjan periltä (38:6), jotka "vuotten lopulla" (38:8) hyökkäävät Israelin vuorille. Merkitseekö tämä hyökkäys kolmannen maailmansodan alkamista, se jää nähtäväksi. Tähän hyökkäykseen Jumala joka tapauksessa ottaa kantaa, sanoen: "Ja minä kutsun häntä vastaan kaikille vuorilleni miekan,...toisen miekka on oleva toista vastaan" (38:21). Tässä sodassa Israelia ja Jerusalema ei valloiteta (39:9-13). Sen sijaan Googin hyökkäyksen torjumisen jälkeen, Israelille toteutuu neljä rinnasteista Jumalan lupaus: 1) "...ja pyhän nimeni minä teen tunnetuksi kansani Israelin keskuudessa..." 2) "...Israelin heimo tulee tietämään, että minä olen Herra, heidän Jumalansa, siitä päivästä lähtien ja aina eteenpäin..." 3) "...nyt minä käänän Jaakobin kohtalon ja armahdan Israelin heimoa..." 4) "...enkö minä enää kätke heiltä kasvojani, sillä minä vuodatan Henkeni Israelin heimon päälle..." (39:7,22,25,29).

Myös profeetta Sakariaan kirjan 12 luku ennustaa samasta sodasta. Tulevissa yhteenotoissaan naapuriensa kanssa Israel on tuleva menestymään (Jes.11:14). Tämä kuitenkin kääntää maailman mielipiteen vielä enenevässä määrin Israelin kansan vastaiseksi. On toteutuva se sana, jonka mukaan "Jerusalem on tuleva väkikiveksi kaikille kansoille, ja kaikki kansakunnat kokoontuvat sitä vastaan." Goog hyökkää liittolaisineen Israelin, mutta hyökkäyksestä syntyvässä sodassa Israel on oleva voittoisa, kuluttaen kaikki kansat ympäriltään, ja "Jerusalem saa yhäti asua paikoillansa - Jerusalemissa" (Sak.12:1-9).

Tämän sodan jälkeen armon ja rukouksen Henki vuodatetaan Israelin kansan päälle, ja tässä Hengessä he katsovat häneen, jonka he ovat lävistäneet (Sak.12:10-12). Näin heille avautuu lähde syntiä ja saastaa vastaan, kun heille selviää, että eräs mies on ostanut heidät jo heidän nuoruudessaan, mies, jonka rintaan lyötiin haavat ystäväinsä huoneessa (Sak.13:1,5-6).

Riippumatta siitä, onko edellä kuvattu sota kolmas maailmansota vaiko ei, tämän sodan jälkeen maailman valtaryhmittymät joka tapauksessa muotoutuvat uudelleen. Valtaan on nouseva niin sanottu "kyymenvaltioliittouma", joka puolestaan mahdollistaa myöhemmän diktaattorin, ilmestyskirjan "pedon" valtaannousun ja maailmanlaajuisen vallan. Tällöin Israel on joutuva uudelleen vihollisuuksiin kohteeksi. Tällöin myös tulos on toinen. Tästä ennustaa Sakariaan kirjan 14 luku, jonka luvun ensimmäisessä jakeessa mainittu Herran päivä on Septuagintassa monikossa "ἡ ἡμέρα ἐρχομένη τοῦ κυρίου..." = "Katsol Herran päivät tulevat..." Toisen jakeen ennustuksen mukaan Jerusalemin valloitetaan, ja alkaa pyhän kaupungin "tallamisen" aika, kunnes Herra tulemuksellaan on tekevä siitä lopun (14:3-5).

Kun Sakariaan kirjan 14 luku toteutuu, silloin Israelin kansa on jo uskossa Messiaaseen, ja myös uskon kautta uudelleen oksastettu omaan öljypuuhunsa. Tämä "öljyypuu" on hengellinen Israel, josta heidät kerran epäuskonsa tähden taitettiin kansakuntana pois, ja johon heidän poistautumisensa jälkeen "oksastettiin metsäöljypuun oksia, eli uskon tulleita pakanoita (Room.11:16-24).

Kun Israelin kansa tullaan tulevaisuudessa oksastamaan omaan öljypuuhunsa, tämä oksastaminen on tapahtuva "uskon kautta" eli ehdolla. "Jos eivät jää epäuskoonsa" (Room.11:23). Tämän kanssa on täysin sopusoinnussa se, mitä Herramme Jeesus ennusti itse Jerusalemin kaupungille (asiallisesti Israelin kansalle): "Tästades te ette näe minua, ennenkuin sanotte: 'Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimeen'" (Matt.23:37-39).

Jeesuksen tulemus edellyttää siis Israelin kansan kääntymistä häneen uskovaksi. Apostolien tekojen kertoman mukaan tämä seikka oli apostoli Pietarillekin täysi selviö. Hän kertoi taivaan ottaneen vastaan Jeesuksen, ja myös pitävän hänet siihen asti, kunnes kaikki jälleen kohdallensa asetetaan. Tähän kohdalleen asettamiseen kuuluu tekstin mukaan myös Israelin kansan mielenmuutos ja kääntymys (Apt.3:19-21).

Apostoli Paavali opettaa (Room.11:11-15,27), että Israelin kansan lankeemus ja vajuus (vähennys) on koitunut maailmalle sovituksiksi ja pakanakansoille rikkaudeksi, koska pakanakansat ovat päässeet osallisiksi heidän hengellisistä aarteistaan. Heidän täyteytensä on koitua vielä suuremmaksi rikkaudeksi, koska Israelin kansan armoihinoton seurauksena on "elämä kuolleista" (Room.11:15). Elämä kuolleista saadaan elämän ylösnousemuksessa (Joh.5:28-29), joka toteutuu Jeesuksen toisessa tulemuksessa (Ilm.20:5-6, 1 Kor.15: 51,54, 1 Tess.4:16-17).

Tässä vaiheessa on syytä korostaa, että apostoli Paavali jakoi ihmiset vain kahteen ryhmään: "vihan astioihin", jotka ovat valmiit häviöön, ja "laupeuden astioihin" eli seurakuntaan (Room. 9:22-28). Paavali ei tuntenut mitään kolmatta ryhmää joka koostuisi Israelista lihan mukaan, ja joka ryhmä kylläkin pelastuisi, mutta ei pääsisi seurakunnan jäsenten kanssa samaan tulevaisuuteen Kristuksen valtakunnassa. Täten niin sanotulle "dispensationalismiksi" nimetylle tulkintasuunnalle ei tunnu löytyvän tukea Uuden testamentin teksteistä.⁷ "dispensationalismiksi" nimetyille tulkintasuunnalle ei tunnu löytyvän tukea Uuden testamentin teksteistä, ei Myöskään Johanneksen ilmestyskirja, joka on aikaisempien profetioiden yhteenvedo ja jumalallinen selitys, ei tunne mitään valtakuntaa, joka olisi tarkoitettu erikseen lihan mukaiselle Israelille, vaan ilmestyskirja tuntee ainoastaan Kristuksen ja hänen kirkastettujen pyhiensä valtakunnan (Ilm.5:8-10, 20:4-6).

Lopunajan ylösoitettavana Kristuksen seurakuntaan onkin todennäköisesti tuleva kuulumaan silloin elossa olevien pelastettujen koko joukko, kansallisuuteen katsomatta. Myös lihan mukaisesta Israelin kansasta uskon tulleet ja pelastuneet tulevat olemaan tässä joukossa. On syntyvä valtava herätys Israelin kansan keskuudessa, ja näin käytännöllisesti katsoen koko kansa oksastetaan uskon kautta takaisin omaan öljypuuhunsa.⁸

⁷ Käsitys, jonka mukaan Israelin kansa kääntyisi vasta, kun se näkisi Herramme Jeesuksen tulevan pilvissä, ei täten voi olla oikea.

⁸ Niin sanotun dispensationalismin pääperiaatteita on tulkita Raamattua siten, että on olemassa kaksi Jumalan kansaa, ja näille kansoille on olemassa kaksi toisistaan poikkeavaa Jumalan suunnitelmaa ja myös Jumalan määräämää kohtaloa. Kristuksen seurakuntaa odottaisi tämän mukaan hengellinen ja taivaallinen tulevaisuus, sen sijaan lihan mukaista Israelia taas maallinen ja teokraattinen.

⁹ Tätä tapaa tulkita Kirjoituksia nimitetään liittoteologiaksi, koska siinä painotetaan vanhan ja uuden liiton välistä yhteyttä ja yhteenkuuluvuutta. Siinä nähdään myös Jumalan kansa yhtenä kansana, jonka kaikilla jäsenillä on yhteinen ja sama tulevaisuus.

M A A I L M A N S O T A J A G O O G .

Ilmestyskirjan 9:14-16 antaa ymmärtää suuren maailmansodan alkavan siitä, kun suuren Eufrat-virran varrella sidottuina olevat neljä enkeliä päästetään irti. Eufrat-virta kulkee nykyisten Turkin, Syyrian ja Irakin valtioiden halki.

Profeetta Hesekielin kirjan luvut 38-39 kertovat Maagogin maassa asuvasta Googista, Roosin, Mesekin ja Tuubalin ruhtinaasta, Goomer- ja Toogarma- liittolaisinaan. On huomattava että Maagogin kansaa pidettiin ja pidetään skyyttalaisina, jotka asuivat palestiinan pohjoispuolella, ja että Goomer- Mesek- Tuubal- ja Toogarma-heimot asuivat nykyisen Turkin alueilla.

Eufrat-virran varrella olevat nykyiset valtiot ovat islamilaisia, ja sellaisina luonnostaan Israelin vihollisia. Ilmestyskirja kertoo (16:12-16) Eufrat-virran kuivuvan tulevaisuudessa, Harmagedonin taisteiun edellä, jotta "tie valmistuisi auringon noususta tuleville kuninkaille." Ensimmäinen valtio Eufratista auringon nousuun päin on nykyinen Iran.

Edellä sanotulla haluan asettaa varauksen viime aikoihin asti vallinneelle tulkinnalle, jota on pidetty varmana ja erehtymättömänä, ja jonka mukaan Goog liittolaisineen tarkoittaisi Neuvostoliittoa vasallivaltioineen. Tämä tulkintahan on jo osoittautunut virheelliseksi siitäkkin syystä, että koko itäryhmittymä on hajonnut, ja Neuvostoliittokin lakannut olemasta. Ehkä tämä opettaa varovaisuuteen, ettei jatkossa liian herkästi lyötäisi lukkoon ja pidettäisi varmoina tulkintoja, jotka myöhemmin ehkä jälleen osoittautuvat erehdyksiksi.

Itse olen aikaisemmin pitänyt selviönä, että silloisten valtaryhmittymien täytyy muuttua, jotta tulevan antikristuksen maailmanlaajuinen valta voisi toteutua. Olen olettanut tämän muutoksen tulevan maailmansodan kautta: itä ja länsi tuhoavat toisensa, ja tämän sodan raunioista nousee Euroopan Yhdysvallat maailman johtavaksi vallaksi, joka laajentaa valtansa myöhemmin maailmanlaajuisiksi. Kun vallan sitten "sieppaisi" tuleva peto, asetelma olisi jo osaltaan valmis.

Nyt on historia yllättänyt minut sikäli, että valtaryhmittymät ovat muuttuneet ilman maailmansotaakin. Itäryhmittymä on hajonnut, samoin Neuvostoliitto, ja Saksa sen sijaan yhdistynyt. Uskon jatkossa muotoutuvaan Euroopan yhteisöön, jossa Saksa on tuleva näyttelemään johtavaa osaa. Uskon myös kolmanteen maailmansotaan, sillä sen on ennustettu tulevan ennen Herran tuloa, ja edeltävän pedon ilmestymistä. Yksityiskohdat sen sijaan jätän arvaillematta, jotta pitäytyisin vain siinä mitä kirjoitettu on.

PAAVALIN TESSALONIKALAIKIRJEIDEN KREIKANKIELINEN TEKSTI,
RIVIENVÄLINEN KÄÄNNÖS,
SEKÄ
KIRJEITTEN ESKATOLOGISEN SANOMAN YHTEENVETO JA SELITYS.

S I S Ä L L Y S L U E T T E L O

PAAVALIN TESSALONIKALAIKIRJEIDEN KREIKANKIELINEN TEKSTI, RIVIENVÄLINEN KÄÄNNÖS, SEKÄ KIRJEITTEN ESKATOLOGISEN SANOMAN YHTEENVETO JA SELITYS..... sivu:

Ensimmäinen kirje.....	" 10.
Esipuhe.....	" 10.
Ensimmäinen luku.....	" 10.
Toinen luku.....	" 11.
Kolmas luku.....	" 12.
Neljäs luku.....	" 13.
Viides luku.....	" 15.
Toinen kirje.....	" 17.
Ensimmäinen luku.....	" 17.
Toinen luku.....	" 18.
Kolmas luku.....	" 19.
Kirjeitten eskatologisen sanoman yhteenveto ja selitys	" 21.

PAAVALIN TESSALONIKALAIKIRJEIDEN ESKATOLOGINEN SANOMA

ENSIMMÄINEN KIRJE

ESIPUHE

Tämä kirje on Paavalin varhaisin kirje, kirjoitettu Korintossa vuonna 51 jälkeen Kristuksen. Tämä kirje on myös koko Uuden testamentin varhaisin teksti, sillä vain Jaakobin kirjettä jotkut pitävät tätä kirjettä vanhempana. Tessalonikaan perustettiin seurakunta v. 51 jKr. Paavalin toisella lähetysmatkalla, hänen Filippiä lähtönsä jälkeen. Apt.17:2 näyttää osoittavan, että Paavali viipyi Tessalonikassa ainoastaan kolme viikkoa, mutta kohdista Fil.4:16, 1.Tes.2:9, ja 2. Tes. 3:8 katsottuna vaikuttaa siltä, että Paavali viipyi vielä kauemmin. Kenties hän saarnasi synagogassa kolmena ensimmäisenä sapattina, ja jossakin muualla myöhemmin. Kaikissa tapauksissa hän ei viipynyt Tessalonikassa niin kauan, että olisi ehtinyt perusteellisesti opettaa seurakuntaa. Kun Paavali oli karkotettu Tessalonikasta, hän meni Pereaan, noin 75 kilometrin etäisyydelle länteen päin. Pian hänet kuitenkin ajettiin pois myös Pereasta, jonne hän jätti Siilaan ja Timoteuksen. Kun hän tuli yksinään Ateenaan, hän lähetti sanoman Siilakselle ja Timoteukselle Pereaan, pyytäen näitä mitä pikimmin luokseen (Apt.17:14-15). Kun he tulivat hänen tykönsä, hän lähetti välittömästi Timoteuksen Tessalonikaan, koska oli levoton Tessalonikan seurakunnan tähden. Kun Timoteus palasi takaisin, Paavali oli jo lähtenyt Ateenasta, ja oleskeli Korintossa. Timoteus toi uutisia Tessalonikasta syntyneestä vainosta, jossa oli surmattu muutamia seurakunnan jäseniä, ja muut tunsivat hämmennystä siitä, miten surmattujen kävisi Herran tulemuksessa. Tästä syystä Paavali kirjoitti tämän kirjeen (vain muutamia kuukauksia Tessalonikan seurakunnan perustamisen jälkeen), sanoakseen pääasiassa heille, että vainossa kuoleman kärsineet kristityt eivät suinkaan ole Herran tulemuksen aikana muihin nähden epäedullisemmassa asemassa. Ainoa oppikysymys onkin tässä kirjeessä juuri Jeesuksen tulemus.¹⁰¹¹

Ensimmäinen luku.

1TH 1:1 Παύλος καὶ Σιλβανὸς καὶ Τιμόθεος τῇ ἐκκλῆσιᾳ
Paavali ja Silvanus ja Timoteus seurakunnalle

Θεσσαλονικέων ἐν θεῷ πατρὶ καὶ κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ. χάρις ὑμῖν καὶ
Tessalonikalaisten, Jumalassa Isässä ja Herrassa Jeesuksessa Kristuksessa: Armo teille ja

εἰρήνη.
rauha.

1TH 1:2 Εὐχαριστοῦμεν τῷ θεῷ πάντοτε περὶ πάντων ὑμῶν, μνείαν
Me annamme kiitosta Jumalalle aina kaikista teistä,

ποιούμενοι ἐπὶ τῶν προσευχῶν ὑμῶν, ἀδιάλειπτως
muistoa teistä itsellemme tekvinä rukouksissamme, lakkaamatta

1TH 1:3 μνημονεύοντες ὑμῶν τοῦ ἔργου τῆς πίστεως καὶ τοῦ κόπου
muistavina teidän uskon toimintanne ja rakkauden vai-

τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ὑπομονῆς τῆς ἐλπίδος τοῦ κυρίου ὑμῶν Ἰησοῦ
vannaköänne ja toivon kärsivällisyyttänne meidän Herraamme Jeesukseen

Χριστοῦ ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς ὑμῶν,
Kristukseen, edessä Jumalan ja meidän Isämme.

1TH 1:4 εἰδότες, ἀδελφοί ἀγαπημένοι ὑπὸ [τοῦ] θεοῦ, τὴν ἐκλογὴν
Tietävinä, veljet, Jumalan taholta rakastetut, teidän

ὑμῶν,
valitsemisenne.

1TH 1:5 ὅτι τὸ εὐαγγέλιον ὑμῶν οὐκ ἐγενήθη εἰς ὑμᾶς ἐν λόγῳ μόνον
Sillä meidän evankeliumimme ei tullut teille sanassa ainoastaan,

¹⁰ Tämä esipuhe on käännöns Henry H. Halley'n Raamatun käsikirjan tätä kirjettä käsittelevän esipuheen nykykreikankielisestä tekstilaitoksesta. Kirjan nimi on: "ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ."

¹¹ Kreikankielisen tekstin runsaasta esiintymisestä johtuen on kirjoittimeni tehnyt tekstin printtausvaiheessa tähän kreikankieliseen tekstiin muutamia virheitä, esimerkiksi lyönyt kirjaimia toistensa päälle. Koska tämä kreikankielinen teksti on kuitenkin toisarvoinen (pääasiahan on siitä tehty suomenkielinen käänno, ja yleensäkin se, mitä Suomen kielellä on esitetty), en ole katsonut tarpeelliseksi korjata näitä harvoja printtivirheitä.

ἀλλὰ καὶ ἐν δυνάμει καὶ ἐν πνεύματι ἁγίῳ καὶ [ἐν] πληροφωρίᾳ
vaan myös voimassa ja Hengessä Pyhässä ja suuressa varmuudessa,

πολλῇ, καθὼς οἶδατε οἱ οἱ ἐγενήθημεν [ἐν] ὑμῖν δι' ὑμᾶς.
kuten te tiedätte millaisia olimme keskuudessanne teidän tähtenne.

1TH 1:6 καὶ ὑμεῖς μιμνῆται ἡμῶν ἐγενήθητε καὶ τοῦ κυρίου,
Ja te tulitte meidän ja Herran jäljittelijöiksi,

δεξαμένοι τὸν λόγον ἐν θλίψει πολλῇ μετὰ χαρὰς πνεύματος ἁγίου,
otettuamme vastaan sanan suuressa ahdistuksessa Pyhän Hengen ilon kanssa¹².

1TH 1:7 ὥστε γενέσθαι ὑμᾶς τύπον πᾶσιν τοῖς πιστεύουσιν ἐν τῇ
Niin että te tulitte esikuvaksi kaikille uskossa oleville Make-

Μακεδονίᾳ καὶ ἐν τῇ Ἀχαΐᾳ.
doniassa ja Akaiassa.

1TH 1:8 ἀφ' ὧν γὰρ ἐξήχηται ὁ λόγος τοῦ κυρίου οὐ μόνον ἐν τῇ
Sillä teistä alkaen on kaikumassa Herran sana, ei ainoastaan Make-

Μακεδονίᾳ καὶ [ἐν τῇ] Ἀχαΐᾳ, ἀλλ' ἐν παντί τόπῳ ἢ πίστεϊ ὑμῶν ἢ
doniassa ja Akaiassa, vaan joka paikassa teidän uskonne joka koh-

πρὸς τὸν θεὸν ἐξηγήλυθεν, ὥστε μὴ χρεῖαν ἔχειν ἡμᾶς λαλεῖν τι.
distuu Jumalaan on leviamässä, niin että meillä ei ole tarvetta puhua (siitä) mitään.

1TH 1:9 αὐτοὶ γὰρ περὶ ἡμῶν ἀπαγγέλλουσιν ὅποιαν εἰσοδὸν ἔσχομεν
Sillä he itse ilmoittelevat meistä, millainen sisääntulo meillä oli

πρὸς ὑμᾶς, καὶ πῶς ἐπεστρέψατε πρὸς τὸν θεὸν ἀπὸ τῶν εἰδῶν
teidän luonanne, ja kuinka te käännysitte epäjumalista Jumalaa kohti,

δουλεύειν θεῷ ζῶντι καὶ ἀληθινῷ,
ollaksenne alamaisia elävälle ja todelliselle Jumalalle,

1TH 1:10 καὶ ἀναμένειν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐκ τῶν οὐρανῶν, ὃν ἡγείρεν
ja odottaaksenne taivaista hänen Poikaansa, jonka hän herätti

ἐκ [τῶν] νεκρῶν, Ἰησοῦν τὸν κυδμένον ἡμᾶς ἐκ τῆς ὀργῆς τῆς
kuolleista, Jeesusta joka vapauttaa¹³ meidät tulevast

ἐρχομένης.
viibasta.¹⁴

Toinen luku

1TH 2:1 Αὐτοὶ γὰρ οἶδατε, ἀδελφοί, τὴν εἰσοδὸν ἡμῶν τὴν πρὸς ὑμᾶς
Sillä te itse tiedätte, veljet meidän sisääntulomme teidän luoksenne

ὅτι οὐ κενὴ γέγονεν,
että (se) ei ole ollut turha.

1TH 2:2 ἀλλὰ προπαθόντες καὶ ὕβρισθέντες καθὼς οἶδατε ἐν
Vaan ennen kärsittyämme ja koettuamme häpäisyä, kuten tiedätte,

Φιλιπποῖς ἐπαρρησιασάμεθα ἐν τῷ θεῷ ἡμῶν λαλήσαι πρὸς ὑμᾶς τῷ
Filippiissä, me saimme meidän Jumalassamme rohkeutta puhua teille

εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ ἐν πολλῇ ἀγῶνι.
Jumalan evankeliumia suuressa kilpailussa.

1TH 2:3 ἡ γὰρ παράκλησις ἡμῶν οὐκ ἐκ πλάνης οὐδὲ ἐξ ἀκαθαρσίας
Sillä meidän kehoituspuheemme ei eksytyksestä, ei epäpuhtaudesta

οὐδὲ ἐν δόλῳ,
eikä kavaluudessa.

1TH 2:4 ἀλλὰ καθὼς δεδοκιμάσμεθα ὑπὸ τοῦ θεοῦ πιστευθῆναι τὸ
Vaan niin kuin meidät on katsottu kelvollisiksi Jumalan taholta siihen, että meille uskottiin

εὐαγγέλιον ὁδῶς λαλοῦμεν, οὐκ ὡς ἀνθρώποις ἀρεσκόντες ἀλλὰ θεῷ τῷ
evankeliumi, niin me puhumme, ei niin kuin ihmisille mieliksi olevina, vaan Jumalalle

δοκιμάζοντι τὰς καρδίας ἡμῶν.
joka koettelee meidän sydämemme.

1TH 2:5 οὐτε γὰρ ποτε ἐν λόγῳ κολακείας ἐγενήθημεν, καθὼς οἶδατε,
Ja me emme koskaan ole esiintyneet imartelun sanalla, kuten te tiedätte,

οὐτε ἐν προφάσει πλεονεξίας, θεὸς μάρτυς,
emmeä ahneuden tekosyillä, Jumala (on) todistaaja,

1TH 2:6 οὐτε ζητούντες ἐξ ἀνθρώπων δόξαν, οὐτε ἀφ' ὧν οὐτε ἀπ'
emmeä tavoittelevina ihmisiltä kunniaa, emme teiltä emmekä toi-

ἄλλον,
siitä.

1TH 2:7 δυνάμενοι ἐν Βάρει εἶναι ὡς Χριστοῦ ἀπόστολοι, ἀλλὰ
Kykenevinä esiintymään painavasti, niin kuin Kristuksen apostolit, mutta

ἐγενήθημεν νήπιοι ἐν μέσῳ ὑμῶν. ὡς ἐκ τροφῆς θάλπη τὰ ἐαυτῆς
(sen sijaan) me olimme lempeät keskellänne, niin kuin imettäjä lämmittää omia

¹² Käännös: "... otitte sanan vastaan ilolla Pyhässä Hengessä" antaa vaikutelman, että Pyhä Henki olisi ollut heissä jo ennen sanan vastaanottamista, mikä ei voi pitää paikkaansa. Kun μετά-prepositio genetiivin kanssa merkitsee: kera / kanssa / yhdessä, oikea käännös on, että Pyhän Hengen antama ilo vastaanotettiin samanaikaisesti sanan vastaanottamisen kanssa.

¹³ "Joka vapauttaa" on oikeammin: "vapauttavaa" (= τὸν κυδμένον, partisippii verbistä κύομαι, mikä merkitsee: vetää luokseen / vetää ulos. Sama partisippii esiintyy nominatiivissa ὁ κυδμένος, merkiten: Pelastaja / Vapahtaja (Room.11:26): "Ἐξεί ἐκ Σιών ὁ κυδμένος, ἀποστρέψει ἀσεβείας ἀπὸ Ἰακώβ." = On tuleva Siionista Pelastaja, joka on tuleva poistamaan jumalattomuuden Jaakobista. Kohdta on lainaus Jes. 59:20, jossa Septuaginta ei kuitenkaan puhu "Siionista tulevasta Vapahtajasta" (ἐκ Σιών) vaan "Siionin tähden" (ἐνεκὲν Σιών) tulevasta. Paavalin Jes. 59:20 koskevaan tulkintaan on vaikuttanut kaksi muuta Vanhan testamentin kohtaa, joissa Septuaginta sanoo: τίς δώσει ἐκ Σιών τὸ σωτήριον τοῦ Ἰσραὴλ; = Kuka on tuleva antamaan Siionista pelastuksen Israelille? (Ps.14:7). Toinen kohta on Ps.110:2, jossa Septuaginta sanoo: κύριος δυνάμεως σου ἐξαποστελεῖ κύριος ἐκ Σιών = Sinun voimas valitikan on Herra uloslähtävä Siionista, tai: Voiman valitikan Herra on tuleva uloslähtämään sinulle Siionista.

¹⁴ "Tuleva viha." Vertaa Room.1:18,2:15-22, 9:22-28, Joh.11:6:15-17, Jes.2:19-21, 13:6-13, 66:15-16.

τέκνα,
lapsiaan.

1TH 2:8 οὕτως ὁμειρόμενοι ὑμῶν εὐδοκοῦμεν μεταδοῦναι ὑμῖν οὐ
Näin teitä heilivinä me päätimme antaa teille, ei ainoastaan

μόνον τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ ἀλλὰ καὶ τὰς ἐαυτῶν ψυχὰς, διότι
Jumalan evankeliumia, vaan myös meidän sielummekin, sen tähden,

ἀγαπῶντες ἡμῖν ἐγενήθητε.
että olitte tulleet rakkaiksi meille.

1TH 2:9 μνημονεύετε γὰρ, ἀδελφοί, τὸν κόπον ἡμῶν καὶ τὸν μόχθον.
Pitäkää siis mielessänne veljet meidän vaivamme ja ponnistelumme;

νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐργαζόμενοι πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαι τίνα ὑμῶν
yöt ja päivät työtä tekevinä, ettemme rasittaisi ketään teistä,

ἐκηρύξαμεν εἰς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ.
me julistimme teille Jumalan evankeliumia.

1TH 2:10 ὑμεῖς μάρτυρες καὶ ὁ θεός, ὡς ὁσίως καὶ δικαίως καὶ
Te (olette) todistajat, ja Jumala, kuinka pyhästi, oikeamielisesti ja

ἀμέμπτως ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν ἐγενήθημεν,
nuhteettomasti me esiinnyimme teitä uskossa olevia kohtaan.

1TH 2:11 καθάπερ οἶδατε ὡς ἕνα ἑκάστον ὑμῶν ὡς πατὴρ τέκνα
Kuten te tiedätte, kuinka itse kutakin teistä, niin kuin isä

ἐαυτοῦ
lapsiaan,

1TH 2:12 παρακαλοῦντες ὑμᾶς καὶ παραμυθεούμενοι καὶ μαρτυρόμενοι
me kehotimme teitä ja rohkaisimme, sekä painotimme, että te

εἰς τὸ περιπατεῖν ὑμᾶς ὡς καὶ ὁ θεὸς τοῦ καλοῦντος ὑμᾶς εἰς τὴν
vaeltaisitte Jumalan arvon mukaan, joka kutsuu teitä

ἐαυτοῦ βασιλείαν καὶ δόξαν.
omaan valtakuntaansa ja kunniaansa.

1TH 2:13 Καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς εὐχαριστοῦμεν τῷ θεῷ
Ja tämän tähden me myös annamme kiitosta Jumalalle

ἀδικίᾳ πῶς, ὅτι παραλαβόντες λόγον ἀκοῆς παρ' ἡμῶν τοῦ θεοῦ
lakkaamatta siitä, että meiltä Jumalan saarnan sanan saatuanne,

ἐδέξασθε οὐ λόγον ἀνθρώπων ἀλλὰ καθὼς ἐστὶν ἀληθὴς λόγος θεοῦ, ὅς
te ette ottaneet sitä vastaan ihmisten sanana, vaan, kuten se todella on, Jumalan sanana, joka

καὶ ἐνεργεῖται ἐν ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν.
myös on toiminnassa teissä uskossa olevissa.

1TH 2:14 ὑμεῖς γὰρ μνηστῆται ἐγενήθητε, ἀδελφοί, τὸν ἐκκλησιῶν τοῦ
Ja te tulitte, veljet, jäljittelijöiksi Juudeassa Kristuksessa

θεοῦ τῶν οὐσῶν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὅτι τὰ αὐτὰ ἐπαθέτε
Jeesuksessa oleville Jumalan seurakunnille, koska samoja olette kärsineet

καὶ ὑμεῖς ὑπὸ τῶν ἰδίων συμφολετῶν καθὼς καὶ αὐτοὶ ὑπὸ τῶν
myös te omien kansalaistenne taholta kuten myös he juuta-

Ἰουδαίων,
laisilta,

1TH 2:15 τῶν καὶ τὸν κύριον ἀποκτείναντων Ἰησοῦν καὶ τοῦς
jotka tappoivat sekä Herran Jeesuksen että pro-

φροφῆτας, καὶ ἡμᾶς ἐκδιώκοντων, καὶ θεῷ μὴ ἀρεσκόντων, καὶ πᾶσιν
feetat, ja vainosivat meitä, ja he eivät miellytäneet Jumalaa, ja

ἀνθρώποις ἐναντίων,
ovat vihamielisiä kaikkia ihmisiä kohtaan,

1TH 2:16 κωλύοντων ἡμᾶς τοῖς ἔθνεσιν λαλῆσαι ἵνα σωθῶσιν, εἰς τὸ
estäessään meitä puhumaan kansoille näitten (kansojen) pelastumiseksi,

ἀναπληρῶσαι αὐτῶν τὰς ἀμαρτίας πάντοτε. ἔφθασεν δὲ ἐπ' αὐτοὺς ἡ
jotta heidän syntinsä täyttyisivät joka aika. Viha onkin ehtinyt

ὀργὴ εἰς τέλος.
heidän ylleen lopulta.

1TH 2:17 Ἡμεῖς δὲ, ἀδελφοί, ἀπορφανισθέντες ἀφ' ὑμῶν πρὸς καιρὸν
Mutta te, veljet, jouduttuamme hetkeksi aikaa teistä orvoiksi,

ὄρας, προσώψω οὐ καρδίᾳ, περισσοτέρως ἐσπουδάσαμεν τὸ πρῶτον ὑμῶν
kasvoilta, ei sydämeiltä, vielä ylenpalttisemmin me ahkeroinne nähdä

ἰδεῖν ἐν πολλῇ ἐπιθυμίᾳ.
teidän kasvoianne, suuren halun vallassa.

1TH 2:18 διότι ἠθελήσαμεν ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, ἐγὼ μὲν Παῦλος καὶ
Sillä me halusimme tulla teidän luoksenne, minä Paavali puolesta-

Ἀναΐ καὶ δῖς, καὶ ἐνέκοψεν ἡμᾶς ὁ Σατανᾶς.
ni sekä kerran että kahdesti, mutta Saatana esti meitä.

1TH 2:19 τίς γὰρ ἡμῶν ἐλπίς ἡ χαρὰ ἡ στέφανος καυχήσεως -- ἡ οὐχί
Sillä kuka (on) meidän toivomme tai ilomme tai kerskauksen seppелеemme - vai ettekö

καὶ ὑμεῖς -- ἐμπροσθεν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ ἐν τῇ αὐτοῦ παρουσίᾳ;
myös te -- meidän Herramme Jeesuksen edessä hänen tulemuksessaan?¹⁵

15 "Tulemuksessaan" (ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ). Tässä esiintyy Paavalilla ensi kerran παρουσία-sana, jota ei-kristillisessä kirjallisuudessa käytettiin jumaluuden voiman osoituksista ja vallanpitäjien saapumisesta johonkin maakuntaan tai kaupunkiin. Sana merkitsee persoonallista läsnäoloa ja tuloa (partisippi: παρών, παρούσα, παρόν), ja se on johdettu verbistä παύειμι = olla läsnä / olla täällä / olla tullut / olla vieressä / olla lähellä / olla saapuvilla / olla paikalla. Paavali on käyttänyt sanaa jokapäiväisen elämän tilanteissa, Stefanan, Fortunatuksen ja Akaioksen läsnäolosta sekä Tiituksen tulosta (1. Kor.16:17, 2. Kor.7:6-7), kuten myös omasta ruumiillisesta läsnäolostaan (2. Kor.10:10) sekä läsnäolostaan Filippuksen luona (Fil.1:26, 2:12). Jeesuksen tulemusta koskevana παρουσία esiintyy Paavalilla Tessalonikalaiskirjeiden lisäksi ainoastaan 1. Kor.15:23:ssa. Tessalonikalaiskirjeissä se esiintyy seuraavissa kohdissa: 1. Tes.2:19, 3:13, 4:15, 5:23, 2. Tes.2:1,8-9), joissa kaikissa yhtä lukuunottamatta, hän tarkoittaa Jeesuksen tulemusta. Ainoastaan 2. Tes.2:9:ssä Paavali käyttää tätä parua-sanaa laittomuuden ihmisen tulemuksesta. Evankeliumeissa παρουσία-sana esiintyy ainoastaan Matteuksella (24:3,27,37,39), ja täällöin Jeesuksen tulemusta tarkoittavana. Sanaa käytetään samassa merkityksessä kerran Johanneksen (1. Joh.2:28), kahdesti Jaakobin (5:7-8) kirjeessä,

1TH 2:20 ὑμεῖς γὰρ ἐστε ἡ δόξα ἡμῶν καὶ ἡ χαρὰ.
Sillä te olette meidän kunniamme ja ilomme.

Kolmas luku

1TH 3:1 Διὸ μηκέτι στέγοντες εὐδοκῆσαμεν καταλειφθῆναι ἐν
Sen tähden emme enää kestävinä näimme hyväksi jäädä yksin

Ἀθῆναις μὲν οἱ,
Ateenaan.

1TH 3:2 καὶ ἐπεμψαμεν Τιμόθεον, τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν καὶ συνέργον τοῦ
Ja me lähetimme Timoteuksen, meidän veljemme ja Jumalan työtoverin

θεοῦ ἐν τῇ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸ στηρίξαι ὑμᾶς καὶ
Kristuksen evankeliumissa, vahvistamaan ja rohkaisemaan

παρακαλεῖσαι ὑπὲρ τῆς πίστεως ὑμῶν
teitä uskossanne,

1TH 3:3 τὸ μηδένα σαίνεσθαι ἐν ταῖς θλίψεσιν ταύταις. αὐτοὶ γὰρ
ettei kukaan horjuisi näissä ahdistuksissa, sillä te itse

οἴδατε ὅτι εἰς τοῦτο κρίμεθα.
tiedätte, että meidät on tähän asetettu.

1TH 3:4 καὶ γὰρ ὅτε πρὸς ὑμᾶς ἤμεν, προέλεγόμεν ὑμῖν ὅτι μέλλομεν
Sillä sinä aikana kun olimme teidän luonanne, me sanoimme teille toistuvasti edeltä käsin,

θλίβεσθαι, καθὼς καὶ ἐγένετο καὶ οἴδατε.
että me tulemme kokemaan ahdistusta, kuten myös tapahtui ja te tiedätte.

1TH 3:5 διὰ τοῦτο καὶ ὁ μηκέτι στέγων ἐπεμψα εἰς τὸ γνῶναι τὴν
Sen vuoksi minä, en enää kestäväniä, lähetin tiedustelemaan

πίστιν ὑμῶν, μή πως ἐπείρασεν ὑμᾶς ὁ πειράζων καὶ εἰς κενὸν γένηται
uskoanne, ettei mahdollisesti kiusaaja olisi kiusannut teitä, ja

ὁ κόπος ἡμῶν.
meidän vaivannäkömme osoittautuisi turhaksi.

1TH 3:6 Ἄρτι δὲ ἐλθόντος Τιμοθέου πρὸς ἡμᾶς ἀφ' ὑμῶν καὶ
Mutta nyt, Timoteuksen tultua teidän luotanne meidän luoksemme,

εὐαγγελισαμένους ἡμῖν τὴν πίστιν καὶ τὴν ἀγάπην ὑμῶν, καὶ ὅτι ἔχετε
ja ilmoitettua meille ilosanoman teidän uskostanne rakkaudestanne, ja että te omaatte

μνείαν ἡμῶν ἀγαθὴν πάντοτε, ἐπιποθοῦντες ἡμᾶς ἰδεῖν καθάπερ καὶ
aina hyvän muiston meistä, ikävöivinä meitä nähdä, kuten me myös

ἡμεῖς ὑμᾶς,
teitä.

1TH 3:7 διὰ τοῦτο παρεκλήθημεν, ἀδελφοί, ἐφ' ὑμῖν ἐπὶ πάσῃ τῇ
Tämän tähden, veljet, me saimme lohdutuksen teihin nähdessä kaikkeen

ἀνάγκῃ καὶ θλίψει ἡμῶν διὰ τῆς ὑμῶν πίστεως,
hätäamme ja ahdistukseemme, teidän uskonne kautta.

1TH 3:8 ὅτι νῦν ζῶμεν ἐὰν ὑμεῖς στήκετε ἐν κυρίῳ.
Sillä nyt me elämme, jos te seisotte lujina Herrassa.

1TH 3:9 τίνα γὰρ εὐχαριστίαν δυνάμεθα τῷ θεῷ ἀνταποδοῦναι περὶ
Sillä mitä kiitosta me voimmekaan teidän suhteenne antaa takaisin

ὑμῶν ἐπὶ πάσῃ τῇ χαρᾷ ἣ χαίρομεν δι' ὑμᾶς ἐμπροσθεν τοῦ θεοῦ ἡμῶν,
Jumalalle, korvaukseksi kaikesta siiltä ilosta, joilla me iloitsimme meidän Jumalamme edessä teidän tähtenne?

1TH 3:10 νυκτὸς καὶ ἡμέρας ὑπερεκπερισσοῦ δεόμενοι εἰς τὸ ἰδεῖν
Yöllä ja päivällä mitä hartaimmin pyytävinä, nähdäksemme teidän

ὑμῶν τὸ πρὸσωπον καὶ καταρτίσαι τὰ ὑστερήματα τῆς πίστεως ὑμῶν
kasvonne, ja täyttääksemme teidän uskonne puutteet.

1TH 3:11 Αὐτὸς δὲ ὁ θεὸς καὶ πατὴρ ἡμῶν καὶ ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς
Mutta itse Jumala ja Isä, ja meidän Herramme Jeesus, ohjatkoon

κατευθῆναι τὴν ὁδὸν ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς.
meidän tiemme teidän luokseenne.

1TH 3:12 ὑμᾶς δὲ ὁ κύριος πλεονάσαι καὶ περισσεύσαι τῇ ἀγάπῃ εἰς
Mutta Herra enentäköön ja runsaasti kasvattakoon teitä rakkaudessa

ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας, καθάπερ καὶ ἡμεῖς εἰς ὑμᾶς,
toisiinne ja kaikkiin, niin kuin me olemme teihin,

1TH 3:13 εἰς τὸ στηρίξαι ὑμῶν τὰς καρδίας ἀμέμπτους ἐν ἀγιωσύνῃ
vahvistaakseen teidän sydämenne meidän Jumalamme ja Isämme edessä

ἐμπροσθεν τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν
pyhydessä nuhteettomiksi, meidän Herramme Jeesuksen tulemukseen¹⁶

Ἰησοῦ μετὰ πάντων τῶν ἁγίων αὐτοῦ.
kaikkien pyhiensä¹⁷ kanssa.

peräkkäisissä jakeissa. Toisessa Pietarin kirjeessä sana esiintyy kolmasti (1:16, 3:4,12), tarkoittaen ensimmäisessä kohdassa Jeesuksen läsnäoloa maan päällä, maallisen elämänsä aikana. Toinen kohta tarkoittaa hänen (Jeesuksen) toista tulemustaan, ja kolmas "Jumalan päivän" tulemusta. Vanhassa testamentissa παρουσία-sana esiintyy ainoastaan Codex Alexandrinuksen tekstilaitoksessa Nehemia 2:6:ssa. Sana tilalla on muissa Codexseissa πορεία-(matka, vaelius) sana.

¹⁶ "Tulemukseen kaikkien pyhiensä kanssa." (ἐν τῇ παρουσίᾳ ...μετὰ πάντων τῶν ἁγίων αὐτοῦ) Tätä kirjoittaessaan Paavalilla on ollut ilmeisesti mielessään Sakaria 14:5, jossa sanotaan Septuagintan mukaan: καὶ ἔξει κύριος ὁ θεός μου καὶ πάντες οἱ ἅγιοι μετ' αὐτοῦ = Ja on tuleva Herra, minun Jumalani, ja kaikki pyhät hänen kanssaan."

¹⁷ "Pyhät." Vanha testamentti puhuu pyhistä, joilla ei tarkoiteta ihmisiä: 5.Moos.33:1-3, Job.15:14-16. Juudan kirjeessä oleva Eenokin kirjan lainaus (jakeet 14-15) mainitsee Herran tulevan "tuhannen tuhansine pyhinensä", joka luku viittaa enkeleihin. Enkeleiden luku on Ilmestyskirjankin mukaan (5:11) "kymmenentuhatta kertaa kymmenen tuhatta ja tuhat kertaa tuhat." Jeesus kertoi itse tulevansa "Isänsä kirkkaudessa pyhien enkelien kanssa", sekä "omassa ja Isänsä ja pyhien enkelien kirkkaudessa"(Mark.8:38, Luuk.9:26). Paavali kertoo seurakunnan saavan levon ahdistuksistaan, kun "Herra Jeesus ilmestyy taivaasta voimansa enkelien kanssa

NELJÄS LUKU

1TH 4:1 Λοιπὸν οὖν, ἀδελφοί, ἐρωτῶμεν ὑμᾶς καὶ παρακαλοῦμεν ἐν
Nyt siis, veljet, me pyydämme teitä ja kehoitamme Herrassa Jeesuk-
kurίῳ Ἰησοῦ, ἵνα καθὼς παρελάβετε παρ' ἡμῶν τὸ πῶς δεῖ ὑμᾶς περι-
sessä, jotta, kuten te meiltä vastaanotitte sen, miten teidän tu-
πατεῖν καὶ ἀρεσκεῖν θεῷ, καθὼς καὶ περιπατεῖτε, ἵνα περισσεύητε
lee vaeltaa ja miellyttää Jumalaa, kuten te myös vaellattekkin, jotta te kunnostautuisitte
μᾶλλον.
(siinä) vielä enemmän.

1TH 4:2 οἴδατε γὰρ τίνος παραγγέλιας ἐδώκαμεν ὑμῖν διὰ τοῦ κυρίου
Sillä te tiedätte, mitkä ohjeet me teille annoimme Herraan
Ἰησοῦ.
Jeesukseen vedoten.

1TH 4:3 τοῦτο γὰρ ἐστὶν θέλημα τοῦ θεοῦ, ὁ ἁγίασμός ὑμῶν,
Sillä tämä on Jumalan tahto, teidän pyhyttenne,

ἀπέχεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ τῆς πορνείας,
että pidättäydytte aviorikoksesta.

1TH 4:4 εἰ δέναί ἐκαστον ὑμῶν τὸ ἑαυτοῦ σκεῦος κτῆσθαι ἐν
Tietäen teistä itse kukin ottaa itselleen astiansa¹⁸ pyhyudessa

ἁγιάσμῳ καὶ τιμῇ,
ja kunnialla,

1TH 4:5 μὴ ἐν πάθει ἐπιθυμίας καθάπερ καὶ τὰ ἔθνη τὰ μὴ εἰδότες
ei halun himossa kuten kansat jotka eivät tunne

τὸν θεόν,
Jumalaa.

1TH 4:6 τὸ μὴ ὑπερβαίνειν καὶ πλεονεκτεῖν ἐν τῷ πράγματι¹⁹ τὸν
Etette loukkaisi ja vahingoittaisi veljeanne tässä asiassa,

ἀδελφὸν αὐτοῦ, διότι ἐκδικος κύριος περὶ πάντων τούτων, καθὼς καὶ
koska Herra (on) kostaja tästä kaikesta, kuten edeltä sanoimme

προείπαμεν ὑμῖν καὶ διημαρτυράμεθα.
ja vakuutimme teille.

1TH 4:7 οὐ γὰρ ἐκάλεσεν ἡμᾶς ὁ θεὸς ἐπὶ ἀκαθαρσίᾳ ἀλλ' ἐν
Sillä Jumala ei kutsunut teitä epäpuhtauden perustuksella, vaan

ἁγιάσμῳ.
pyhityksessä.

1TH 4:8 τοιγαροῦν ὁ ἀθετῶν οὐκ ἄνθρωπον ἀθετεῖ ἀλλὰ τὸν θεόν
Sen tähden (ohjeitamme) halveksiva ei halveksi ihmistä, vaan

τὸν [καὶ] διδόντα τὸ πνεῦμα αὐτοῦ τὸ ἅγιον εἰς ὑμᾶς.
Pyhän Henkensä teihin antavaa Jumalaa.

1TH 4:9 Περὶ δὲ τῆς φιλαδελφίας οὐ χρεῖαν ἔχετε γράφειν ὑμῖν,
Mutta veljesrakkaudesta teille kirjoittamiseen te ette omaa tarvetta,

αὐτοὶ γὰρ ὑμεῖς θεοδιδάκτοι ἐστε εἰς τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους.
Sillä te olette itse Jumalan opettamat toisianne rakastamaan.

1TH 4:10 καὶ γὰρ ποιεῖτε αὐτὸ εἰς πάντας τοὺς ἀδελφοὺς [τοὺς]
Ja te myös osoitatte sitä kaikkia veljiä kohtaan

ἐν ὅλῃ τῇ Μακεδονίᾳ. παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, περισσεύειν
koko Makedoniassa. Ja me pyydämme teitä, veljet kunnostautumaan

μᾶλλον,
(siinä) vielä enemmän,

TH 4:11 καὶ φιλοτιμείσθαι ἡσυχάζειν καὶ πράσσειν τὰ ἴδια καὶ
ja pitämään kunnialla hiljaisuudessa elämistä ja omien tehtä-

ἐργάζεσθαι ταῖς [ἰδίαις] χερσὶν ὑμῶν, καθὼς ὑμῖν παρηγγέιλamen,
vienne toimittamista, sekä käsillänne työskentelemistä, kuten me teille teroitimme,

1TH 4:12 ἵνα περιπατῇτε εὐσχημῶνως πρὸς τοὺς ἔξω καὶ μηδενός
jotta vaeltaisitte säädyllisesti ulkopuolisia kohtaan, etteka

χρεῖαν ἔχητε.
omaisi tarvetta mistään.

1TH 4:13 Οὐ θέλομεν δὲ ὑμᾶς ἄγνοειν, ἀδελφοί, περὶ τῶν
Mutta me emme tahdo teidän olevan tietämättömiä nukku-

κοιμωμένων, ἵνα μὴ λυπήσθε καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ μὴ ἔχοντες
vista, jotta te ette murehtisi, kuten muut, jotka eivät omaa

ἐλπίδα.
toivoa.

tulen liekissä" (2. Tes.1:7-8). Jeesuksen paruusiassa hänen kanssaan tulevilla pyhillä tarkoitetaan siis pääasiassa enkeleitä.

¹⁸ "Tietäen kukin teistä ottaa itselleen astiansa..." Preesensin infinitiivi κτᾶσθαι on verbistä κτᾶσμαι, merkiten: varustaa / hankkia / ottaa itselleen. Se voi siis merkitä joko: "hankkia itselleen oma astiansa, se on: vaimonsa", kuten kirkkoraamat-
tu on kääntänyt. Nykykreikankieliset laitokset sanovat (Bamba): "τὸ ἐξέρχαι ἐκαστος ὑμῶν τὸ κρατὴ τὸ ἑαυτοῦ σκεῦος... = pitää oma
astiansa", josta ei ilmene, mitä tarkoitetaan. Uudemmat nykykreikankieliset käännökset (kuten Ateenan ja Tessalonikan yliopistojen
oppineiden aikaansaamat) sanovat: "τὸ ἐξέρχαι ὁ καθένας ἀπὸ οὗς καὶ χρῆσι μοῦ τοῦ... = jotta tietäisi kukin teistä käyttävä omaa
ruumiistaan...", ja: "ὁ καθένας σὰς κα μὴ εἶναι τὸ σῶμα τοῦ... = Kukin teistä oppikoon säilyttämään ruumiinsa..." "Τὸ σκεῦος
= astia-sanaa käytetään kreikankielessä sekä omasta ruumiista että vaimosta. Kuten on todennäköistä, sana merkitsee tässäkin omaa
ruumiista, ajatuksena ottaa ruumis siveellisen tahtonsa alaisuuteen.

¹⁹ Sana τὸ πρᾶγμα on toisissa käsikirjoituksissa ilman määräävää artikkelia, tekstissämme se esiintyy määräävän
artikkelin kanssa. Nykykreikan tekstilaitosten ilmaisut kuuluvat: "...εἰς τὸ πρᾶγμα τοῦτο / ...εἰς τὰ ζητήματα αὐτά, / ...Να μὴ ζητᾶτε
σ' αὐτὸ το ἔθμα...", tulkiten siis kaikkia kohdan tarkoittavan "tätä asiaa." Tämä näyttäisi viittaavan siihen, että jakeessa 4
astialla sittenkin tarkoitettaisiin vaimoa, ellei sitten ole kyseessä "miehimys-halun" torjunta.

ἐκφύγασιν.
(naisen). Ja he eivät tule pääsemään pakoon.

1TH 5:4 ὁμοίως δὲ, ἀδελφοί, οὐκ ἔστε ἐν σκότει, ἵνα ἡ ἡμέρα ὑμᾶς
Mutta te, veljet, ette ole pimeydessä, jotta tämä päivä teidät

ὥς κλέπτῃς καταλάβῃ,
kuin varas saavuttaisi.

1TH 5:5 πάντες γὰρ ὁμοίως οἱ φωτός ἔστε καὶ οἱ ἡμέρας. οὐκ
Sillä te kaikki olette valon poikia ja päivän poikia. Emme

ἐσμεν νυκτός οὐδὲ σκότους.
me ole yön emmekä pimeyden.

1TH 5:6 ἄρα οὖν μὴ καθέδωμεν ὥς οἱ λοιποί, ἀλλὰ γρηγορώμεν καὶ
Älkäämme siis me nukkuko, kuten muut, vaan valvokaamme ja

νήφωμεν.
olkaamme raittiit.

1TH 5:7 οἱ γὰρ καθέδοντες νυκτός καθέδουσιν, καὶ οἱ
Sillä nukkuvaiset yöllä nukkuvat, ja

μεθυσκόμενοι νυκτός μεθύουσιν.
juoruvaiset yöllä juoruvat;

1TH 5:8 ὁμοίως δὲ ἡμέρας ὄντες νήφωμεν, ἐνδυσάμενοι θώρακα πίστεως
mutta me, päivän (omia) olevaiset, olkaamme raittiit, pukeutuneina uskon ja rakkauden

καὶ ἀγάπης καὶ περικεφαλαιῶν ἐλπίδα σωτηρίας.
haarniskaan, ja pelastuksen toivon kypäraan.

1TH 5:9 ὅτι οὐκ ἔθετο ἡμᾶς ὁ θεὸς εἰς ὄργην ἀλλὰ εἰς ἐλεος καὶ ἰσχυρὸν
Sillä Jumala ei asettanut meitä vihaan, vaan pelastuksen

σωτηρίας διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,
saavuttamiseen, meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta,

1TH 5:10 τοῦ ἀποθανόντος ὑπὲρ ἡμῶν ἵνα εἴτε γρηγορώμεν εἴτε
joka kuoli meidän edestämme, jotta, valvoisimme tai

καθέδωμεν ἡμᾶς οὖν αὐτῷ ζήσωμεν.
nukkuisimme, yhdessä hänen kanssaan me eläisimme.

1TH 5:11 Διὸ παρακαλεῖτε ἀλλήλους καὶ οικοδομεῖτε εἰς τὸν ἕνα,
Sen tähden kehottakaa toisianne ja rakentakaa toinen toistanne,

καθὼς καὶ ποιεῖτε.
kuten te myös teettekin.

1TH 5:12 Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, εἰδέναι τοὺς κοπιῶντας ἐν
Mutta me pyydämme teitä, veljet, tietämään vaivaanäkevät keskuu-

ὑμῶν καὶ προϊσταμένων ὑμῶν ἐν κυρίῳ καὶ νοθεύοντες ὑμᾶς,
dessanne, ja teidän esimiehenne Herrassa, ja teitä neuvovaiset.

1TH 5:13 καὶ ἡγεῖσθαι αὐτοὺς ὑπερεκπερισσὸς ἐν ἀγάπῃ διὰ τὸ ἔργον
Pitäkää heitä ylenpalttisesti rakkaudessa heidän työnsä

αὐτῶν. εἰρηνεύετε ἐν ἑαυτοῖς.
tähden. Ylläpitäkää rauhaa keskuudessanne.

1TH 5:14 παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, νοθεύετε τοὺς ἀτάκτους,
Ja me kehotamme teitä, veljet, neuvokaa kurittomia,

παρὰ μὴ εἰσελθεῖν τοὺς ὀλιγοψύχους, ἀντέχεσθε τὸν ἄσθενῶν, μακροθυμεῖτε
rohkaishkaa alakuloisia, pitäkää huolta heikoista, olkaa

πρὸς πάντας.
pitkämielisiä kaikkia kohtaan.

1TH 5:15 ὁρᾶτε μὴ τις κακὸν ἔργον ἢ κακοῦ τινὶ ἀποδοῖ, ἀλλὰ πάντοτε
Katsokaa, ettei kukaan anna takaisin pahaa pahasta kenellekään, vaan aina

τὸ ἀγαθὸν διώκετε [καὶ] εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας.
tavoitelkaa sitä mikä on hyvää (sekä) toisillenne että kaikille.

1TH 5:16 Πάντοτε χαίρετε,
Iloitkaa aina,

1TH 5:17 ἀδελφίμως προσέχεσθε,
rukoukkaa lakkaamatta,

1TH 5:18 ἐν παντὶ εὐχαριστεῖτε. τοῦτο γὰρ θέλημα θεοῦ ἐν Χριστῷ
Kiittäkää kaikessa; sillä tämä on Jumalan tahto Kristuksessa

Ἰησοῦ εἰς ὑμᾶς.
Jeesuksessa teihin nähden.

1TH 5:19 τὸ πνεῦμα μὴ σβέννυτε,
Henkeä älkää sammuttako,

1TH 5:20 προφητείας μὴ ἐξουθενεῖτε.
älkää halveksiko ennustusta,

1TH 5:21 πάντα δὲ δοκιμάζετε, τὸ καλὸν κατέχετε,
mutta koetelkaa kaikki, pitäen sen mikä on hyvää.

1TH 5:22 ἀπὸ παντὸς εἰδους πονηροῦ ἀπέχεσθε.
Pidättäytykää jokaisesta pahan lajista.

1TH 5:23 Αὐτὸς δὲ ὁ θεὸς τῆς εἰρήνης ἀγιάσαι ὑμᾶς ὁλοτελείς, καὶ
Ja itse rauhan Jumala pyhittääkoon teidät kokonaan, ja

ὁλόκληρον ὑμῶν τὸ πνεῦμα καὶ ἡ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα ἀμέμπτως ἐν τῇ
teidän vahingoittumattoman henkenne, sielunne sekä ruumiinne

παρουσίᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τηρηθῆναι.
nuhteettomana meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen tulemukseen säilyttäkään.

1TH 5:24 πιστὸς ὁ καλὸς ὑμᾶς, ὃς καὶ ποιήσει.
Teitä kutsuva on uskollinen, joka myös on tuleva (sen) tekemään.

1TH 5:25 Ἀδελφοί, προσέχεσθε [καὶ] περὶ ἡμῶν.
Veljet, rukoukkaa (myös) meidän edestämme.

1TH 5:26 Ἀσπασασθε τοὺς ἀδελφοὺς πάντας ἐν φιλήματι ἀγίῳ.
Tervehtikää kaikkia veljiä pyhäillä suudelmalla.

κυρίου και ἀπὸ τῆς δόξης τῆς ἰσχύος αὐτοῦ,
ja hänen voimansa kirkkaudesta (tulevana).

2TH 1:10 δταν ἐλθῇ ἐνδοξασθῆναι ἐν τοῖς ἀγίοις αὐτοῦ και
Kun hän tulee kirkastettavaksi pyhissään ja

θαυμασθῆναι ἐν πᾶσιν τοῖς πιστεύουσιν, ὅτι ἐπιστεύθη τὸ μαρτύριον
ihmeteltäväksi kaikille uskoon tulleille (koska meidän teille antamamme todistus uskottiin

ἡμῶν ἐφ' ὧμας, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.
keskuudessanne) tuona päivänä.

2TH 1:11 εἰς ὃ και προσευχόμεθα πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἵνα ὧμας
Sitä varten me myös rukoilemme aina teidän puolestanne, jotta

ἀξιῶσθαι τῆς κλήσεως ὃ θεὸς ἡμῶν και πληρῶσθαι πᾶσαν εὐδοκίαν
Jumala katsoisi teidät kutsunsa arvoiseksi, ja täyttäisi kaiken halun

ἀγαθωσύνης και ἔργων πίστεως ἐν δυνάμει,
hyvässä ja uskon työn voimassa.

2TH 1:12 ὅπως ἐνδοξασθῇ τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ ἐν
Jotta meidän Herramme Jeesuksen nimi kirkastuisi teissä,

ὧμιν, και ὧμεις ἐν αὐτῷ, κατὰ τὴν χάριν τοῦ θεοῦ ἡμῶν και κυρίου
ja te hänessä, meidän Jumalamme ja Herramme Jeesuksen

Ἰησοῦ Χριστοῦ.
Kristuksen armon mukaan.

TOINEN LUKU

2TH 2:1 Ἐρωτῶμεν δὲ ὧμας, ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς παρουσίας τοῦ
Mutta me pyydämme teitä, veljet, meidän Herramme Jeesuksen

κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ και ἡμῶν ἐπισυναγωγῆς ἐπ' ἁρμόν,
Kristuksen tulemuksen ja meidän kokoontumisemme tähden²⁷ hänen luokseen,

2TH 2:2 εἰς τὸ μὴ ταχέως σαλευθῆναι ὧμας ἀπὸ τοῦ νοῦς μηδὲ
jotta te ette heti horjaltaisi pois mielenmaltista, ettekä

θροεῖσθαι μήτε διὰ πνεύματος μήτε διὰ λόγου μήτε δι' ἐπιστολῆς ὡς
hämmästyisi²⁸: Ette hengen välityksellä, ette sanan välityksellä, ettekä ikäänkuin meiltä (lähetetyn) kirjeen
välityksellä,

δι' ἡμῶν, ὡς ὅτι ἐνεστῆκεν ἡ ἡμέρα τοῦ κυρίου.
koska muka Herran päivä²⁹ jo olisi käsissä.

2TH 2:3 μὴ τις ὧμας ἐξαπατήσῃ κατὰ μηδὲνα τρόπον· ὅτι ἐὰν μὴ
Ettei joku millään tavalla pettäisi teitä. Sillä

ἐλθῇ ἡ ἀποστασία πρῶτον και ἀποκαλυφθῇ ὁ ἀνθρώπος τῆς ἀνομίας, ὃ
ensin tulee luopumus ja laittomuuden ihminen³⁰ tulee paljastumaan,

ὡς τῆς ἀπωλείας,
tuo tuhon poika.

2TH 2:4 ὁ ἀντικείμενος και ὑπεραιρόμενος ἐπὶ πάντα λεγόμενον
Tuo vastustaja ja kaiken jumalaksi tai palveltavaksi kutsutun

θεὸν ἢ σέβασμα, ὥστε αὐτὸν εἰς τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ καθίσαι,
itsensä ylikorottaaja, niin että hän asettuu istumaan Jumalan temppeliin,

ἀποδείκνυντα ἐαυτὸν ὅτι ἐστὶν θεός.
esittäen itsestään, että hän on Jumala.

2TH 2:5 Οὐ μνημονεύετε ὅτι ἐτι ὦν πρὸς ὧμας ταῦτα ἔλεγον ὧμιν;
Ettekö te muista, että ollessani vielä teidän luonanne, minä toistuvasti kerroin nämä asiat teille?

2TH 2:6 και νῦν τὸ κατέχον οἶδάτε, εἰς τὸ ἀποκαλυφθῆναι αὐτὸν
Ja nyt te tiedätte sen mikä pidättää, että hän on tuleva paljastumaan (vasta)

kohtaavan tuhon. Näin myös merkittävä kreikkalainen teologi N. ΤΡΕΜΠΕΛΑ on kääntänyt Jakeen Uuden testamentin parafrasissaan: Αὐτοὶ θὰ τιμωρηθοῦν με αἰώνιον ἐξολοθρευμόν, ποὺ θὰ τοὺς ἐπιβληθῇ ἀπὸ τὸ πρόσωπον τοῦ Κυρίου, και ἀπὸ τὴν ἐνδοξὸν δόναμίν του,... = Heitä tullaan rankaisemaan iankaikkisella tuholla, joka on tuleva kohtaamaan heitä Herran kasvoista, ja hänen voimansa loistosta,... Toinen kreikkalainen jumaluusoppinut ΙΩΑΝΝΟΥ Θ. ΚΟΛΙΤΣΑΡΑ on omassa parafrasissaan käyttänyt ilmaisuja: ...και θὰ καταδικασθῶν εἰς αἰώνιον ὀλεθρὸν ἐκ μέρους τοῦ Κυρίου και ἀπὸ τὴν ἐνδοξὸν και ἀκατανίκητον δόναμίν του. = ja heidät tullaan tuomitsemaan Herran Jeesuksen ja hänen loistoisan ja voittamattoman voimansa taholta iankaikkiseen tuhoon. Tosin Tessalonikan yliopiston oppineiden aikaansaama käännös on pyrkinyt sisällyttämään käännökseensä myös ἀπό-preposition merkitykset: pois / luota. Tämä nykykreikkankielinen käännös kuuluu: Αὐτοὶ θὰ τιμωρηθοῦν με αἰώνιον ὀλεθρο, μακριὰ ἀπὸ το πρόσωπο του Κυρίου και ἀπὸ τὴν ἐνδοξὴν μεγαλοσύνην του. = Nämä tulevat rangaistaviksi iankaikkisella tuholla, kaukana kasvoista Herran ja hänen loistoisasta majesteettisuudesta...

27 Eräät käännökset ovat tulkinneet Jakeen alkusanat "kehotukseksi" tai "vannottamiseksi", pyrkien näin eroittamaan παρουσία- tapahtuman sisällön ja "Herran päivän" sisällön toisistaan. Tämän tulkinnan mukaan vasta toinen jae esittelisi aiheen sisällön, sen mistä nyt puhutaan, ja se ei olisi ollenkaan sama asia kuin edellä esitetty παρουσία-vannotus. Tämä teoria on mielivaltainen, eikä pidä paikkaansa. Paavali on nimittäin käyttänyt ensimmäisessä Jakeessa ὑπὲρ-prepositiota genetiivin kanssa (ὑπὲρ τῆς παρουσίας), ja tämän käytön merkityksestä kaikki sanakirjat ovat yhtä mieltä: Kyseessä on aiheen esittely, eikä suinkaan vannottaminen. Näin ollen ensimmäistä jaetta ei voida erottaa merkitsemään eri asiaa kuin toisessa Jakeessa mainittu Herran (tai Kristuksen) päivä.

28 "Hämmästyisi." Kirkkoraamattu on kääntänyt: "peljästyttaa", ja uusi käännösehdotus: "säikähdä." Tästä syystä on kysytty, miksi kristityt pelästyisivät Herran päivän käsillä oloa, jos se todellakin merkitsisi samaa, kuin luvun ensimmäisessä Jakeessa mainittu paruuksia. Tekstissä esiintyvä sana (passiivin infinitiivi θροεῖσθαι, verbistä θροέω = melua / huutaa) merkitsee kyllä pelästymistä ja säikähtämistä, mutta se merkitsee muutakin, kuten: menettää maltti / olla levoton / olla hämmästynt.

29 "Herran päivä." Itäisen kirkon tekstiperinteessä (bysanttilainen eli koinē-tekstimuoto) sanotaan tällä kohtaa: ἡ ἡμέρα τοῦ Χριστοῦ = Kristuksen päivä. Kun Kristuksen päivä esiintyy muualla Uudessa testamētissa (1. Kor.1:8, 2.Kor.1:14, Fil.1:6,10, 2:16.), sen selvänä merkityssisältönä on Jeesuksen tulemus.

30 Jakeet 3-4. Tämän kuvauksen eräänä pohjatekstina on Septuagintan Danielin kirjan 11:36,45.

ἐν τῷ ἑαυτοῦ καιρῷ.
omana määrähetkenään.

2TH 2:7 τὸ γὰρ μυστήριον ἤδη ἐνεργεῖται τῆς ἀνομίας· μόνον ὁ
Sillä jo (nyt) laittomuuden salaisuus vaikuttaa; ainoastaan (on)

κατέχων ἔρτι ἕως ἐκ μέσου γένηται.
hän joka juuri nyt pidättää, kunnes keskeltä tulisi (pois).

2TH 2:8 καὶ τότε ἀποκαλυφθήσεται ὁ ἄνομος, ὃν ὁ κύριος
ja silloin on tuleva ilmi tuo laiton, jonka Herra

[Ἰησοῦς] ἀνελεῖ τῷ πνεύματι τοῦ στόματος αὐτοῦ καὶ καταργήσει τῇ
(Jeesus) on tappava hänen suunsa hengellä ja kukistava

ἐπιφανείᾳ τῆς παρουσίας αὐτοῦ,
hänen tulemuksensa loistolla.

2TH 2:9 οὗ ἐστὶν ἡ παρουσία κατ' ἐνέργειαν τοῦ Σατανᾶ ἐν πάσῃ
Tuon, jonka tulemus (on tapahtuva) saatanaan vaikutuksen mukaan, kaikella

δυνάμει καὶ σημείοις καὶ τέρασι ψεύδους,
voimalla ja merkeillä ja valheen ihmeillä,

2TH 2:10 καὶ ἐν πάσῃ ἀπάτῃ ἀδικίας τοῖς ἀπολλυμένοις, ἀνθ' ὧν
ja kaikella surmansa saavia kohtaavalla vääryyden petoksella, sen tähden,

τὴν ἀγάπην τῆς ἀληθείας οὐκ ἐδέξαντο εἰς τὸ σωθῆναι αὐτούς.
että he eivät pelastuakseen ottaneet vastaan rakkautta totuuteen.

2TH 2:11 καὶ διὰ τοῦτο πέμπει αὐτοῖς ὁ θεὸς ἐνέργειαν πλάνης
Ja tämän tähden Jumala lähettää heille vaikuttavan eksytyksen,

εἰς τὸ πιστεῦσαι αὐτοὺς τῷ ψεύδει,
niin että he uskovat valheeseen,

2TH 2:12 ἵνα κριθῶσιν πάντες οἱ μὴ πιστεύσαντες τῇ ἀληθείᾳ ἀλλὰ
jotta heidät kaikki tuomittaisiin, jotka eivät alkaneet uskoa totuuteen, vaan

εὐδοκῆσαντες τῇ ἀδικίᾳ.
mielistyivät vääryyteen.

2TH 2:13 Ἡμεῖς δὲ ὀφείλομεν εὐχαριστεῖν τῷ θεῷ πάντοτε περὶ
Mutta me olemme velvolliset kiittämään aina Jumalaa teidän täh-

ύμῶν, ἀδελφοί, ἡγαπημένοι ὑπὸ κυρίου, ὅτι εἴλατο ὑμᾶς ὁ θεὸς
tenne, veljet, Jumalan taholta rakastetut, koska Jumala valitsi teidät

ἀπαρχὴν εἰς σωτηρίαν ἐν ἁγιασμῷ πνεύματος καὶ πίστει ἀληθείας,
uutisena pelastukseen, Hengen pyhityksessä ja totuuden uskossa.

2TH 2:14 εἰς ὃ [καὶ] ἐκάλεσεν ὑμᾶς διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἡμῶν, εἰς
Johon (myös) hän kutsui teidät meidän evankeliumimme väilyksellä,

περιποίησιν δόξης τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.
saavuttamaan meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen kirkkauden.

2TH 2:15 ἄρα οὖν, ἀδελφοί, στήκετε, καὶ κρατεῖτε
Niinpä siis, veljet, seisokaa lujina, ja pitäkää kiinni

τὰς παραδόσεις ἃς ἐδιδάχθητε εἴτε διὰ λόγου εἴτε δι' ἐπιστολῆς
niistä perintönä luovutetuista, jotka te olette oppineet joko meidän sanamme tai kirjeemme

ἡμῶν.
välityksellä.

2TH 2:16 Αὐτὸς δὲ ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ [ὁ] θεὸς ὁ
Ja itse meidän Herramme Jeesus Kristus, ja Jumala, meidän

πατὴρ ἡμῶν, ὁ ἀγαπήσας ἡμᾶς καὶ δοὺς παράκλησιν αἰώνιαν καὶ
Isämme, joka rakasti meitä ja antoi iankaikkisen lohdutuksen ja

ἐλπίδα ἀγαθῆν ἐν χάριτι,
hyvän toivon armossa.

2TH 2:17 Παρακαλέσαι ὑμῶν τὰς καρδίας καὶ στηρίξαι ἐν παντί
Hän lohduttakoon teidän sydämiänne, ja vahvistakoon teitä

ἐργῷ καὶ λόγῳ ἀγαθῷ.
kaikessa hyvässä työssä ja puheessa.

KOLMAS LUKU

2TH 3:1 Τὸ λοιπὸν προσέχεσθε, ἀδελφοί, περὶ ἡμῶν, ἵνα ὁ λόγος
Sitten vielä, veljet, rukoilkaa meidän edestämme, jotta Herran

τοῦ κυρίου τρέχῃ καὶ δοξάζεται καθὼς καὶ πρὸς ὑμᾶς,
sana leviäisi nopeasti ja kirkastuisi, kuten myös teidän luonanne,

2TH 3:2 καὶ ἵνα quothamεν ἀπὸ τῶν ἀτόπων καὶ πονηρῶν ἀνθρώπων.
ja jotta me vapautuisimme kummallisista ja pahoista ihmisistä;

οὐ γὰρ πάντων ἡ πίστις.
sillä usko ei ole kaikkien.

2TH 3:3 πιστὸς δὲ ἐστὶν ὁ κύριος, ὃς στηρίζει ὑμᾶς καὶ φυλάξει
Mutta Herra on uskollinen, joka teitä vahvistaa ja varjelee

ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.
pahasta.

2TH 3:4 πεποιθήμεν δὲ ἐν κυρίῳ ἐφ' ὑμᾶς, ὅτι ἂ παραγγέλλομεν
Ja me olemme Herrassa varmoja teistä, että joita asioita me säädämme teille,

[καὶ] ποιεῖτε καὶ ποιῆσετε.
te (sekä) teette nyt ja tulette (vastaisuudessakin) tekemään.

2TH 3:5 Ὁ δὲ κύριος κατευθύνει ὑμῶν τὰς καρδίας εἰς τὴν ἀγάπην
Ja Herra ohjatkoon teidän sydämenne Jumalan rakkauteen

τοῦ θεοῦ καὶ εἰς τὴν ὑπομονὴν τοῦ Χριστοῦ.
ja Kristuksen kärsivällisyyteen.

2TH 3:6 Παραγγέλλομεν δε ὑμῖν, ἀδελφοί, ἐν ὀνόματι τοῦ κυρίου
Mutta me käskemme teitä, veljet, Herramme Jeesuksen Kristuksen

[ἡμῶν] Ἰησοῦ Χριστοῦ, στελλέσθαι ὑμᾶς ἀπὸ παντὸς ἀδελφοῦ ἀτάκτως
nimessä, vetäytymään pois jokaisesta veljestä, joka vaeltaa epä-

περιπατούντος καὶ μὴ κατὰ τὴν παράδοσιν ἣν παρελάβοσαν παρ' ἡμῶν.
säännöllisesti³², eikä sen perinnöksi³³ jätetyn (ohjeen) mukaan, jonka te meiltä otitte vastaan.

2TH 3:7 αὐτοὶ γὰρ οἱ δατέ πῶς δεῖ μὴ μείσθαι ἡμᾶς, δτι οὐκ
Sillä te itse tiedätte, kuinka meitä tulee jäljitellä³⁴, koska

ἡτατήσαμεν ἐν ὑμῖν
me emme ole olleet ilman järjestyä teidän keskuudessanne,

2TH 3:8 οὐδὲ δωρεὰν ἄρτον ἐφαγομεν παρὰ τινος, ἀλλ' ἐν κόπῳ καὶ
emmekä syöneet lahjaksi leipää keneltäkään, vaan yötä päivää vai-

μόχθῳ νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐργαζόμενοι πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαι τινα
valla ja ponnistuksella työtä tekevinä, jotta emme ketään teistä

ὀμῶν
rasittaisi.

2TH 3:9 οὐχ δτι οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν, ἀλλ' ἵνα ἑαυτοὺς τύπον
Ei niin, ettemme omaisi valtaa, vaan jotta me asettaisimme

δῶμεν ὑμῖν εἰς τὸ μὴ μείσθαι ἡμᾶς.
itseemme teille esikuvaksi, jotta te jäljittelisitte meitä.

2TH 3:10 καὶ γὰρ δτε ἤμεν πρὸς ὑμᾶς, τοῦτο παραγγέλλομεν ὑμῖν,
Ja kun me vielä olimme teidän luonanne, me ilmoitimme teille

δτι εἰ τις οὐ θέλει ἐργάζεσθαι μὴδὲ ἐσθίειν.
tämän, että jos joku ei tahdo työtä tehdä, älköön hän myöskään aterioiko.

2TH 3:11 ἀκούομεν γὰρ τινὰς περιπατούντας ἐν ὑμῖν ἀτάκτως,
Sillä me kuulemme joidenkin keskuudessanne vaeltavan ilman järjestyä,

μὴδὲν ἐργαζομένους ἀλλὰ περιεργαζομένους.
mitään työtä tekemättä, vaan turhia touhuavina.

2TH 3:12 τοῖς δὲ τοιοῦτοις παραγγέλλομεν καὶ παρακαλοῦμεν ἐν
Ja tuollaisia me käskemme sekä kehotamme Herrassa Jeesuksessa

κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ ἵνα μετὰ ἡσυχίας ἐργαζόμενοι τὸν ἑαυτῶν ἄρτον
Kristuksessa, jotta hiljaisuuden kera työtä tekevinä söisivät

ἐσθίωσιν.
omaa leipäänsä.

2TH 3:13 Ὑμεῖς δὲ, ἀδελφοί, μὴ ἐγκακήσητε καλοποιούντες.
Mutta te, veljet, älkää hyvää tekevinä uupuko.

2TH 3:14 εἰ δὲ τις οὐκ ὑπακούει τῷ λόγῳ ἡμῶν διὰ τῆς ἐπιστολῆς,
Ja jos joku ei ole kuuliainen tämän kirjeen välittämälle sanallemme,

τοῦτον σημειοῦσθε, μὴ συναναμίγνυσθαι αὐτῷ, ἵνα ἐντραπή.
merkittää hänet, älkääkä seurustelko hänen kanssaan, jotta hän häpeäisi.

2TH 3:15 καὶ μὴ ὡς ἐχθρὸν ἡγείσθε, ἀλλὰ νοθεύετε ὡς ἀδελφόν.
Mutta älkää häntä vihollisena kohdelko, vaan neuvokaa jatkuvasti kuin veljeä.

2TH 3:16 αὐτὸς δὲ ὁ κύριος τῆς εἰρήνης δῶν ὑμῖν τὴν εἰρήνην διὰ
Ja itse rauhan Herra antakoon aina teille kaikin

παντὸς ἐν παντὶ τρόπῳ. ὁ κύριος μετὰ πάντων ὑμῶν.
tavoin rauhaa: Herra (olkoon) kaikkien teidän kanssanne.

2TH 3:17 Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χεὶρὶ Παύλου, ὃ ἐστὶν σημεῖον ἐν
Tervehdys minun omalla Paavalin-kädelläni, joka on

πάση ἐπιστολῇ· οὕτως γράφω.
jokaisessa kirjeessäni merkinä: Näin minä kirjoitan.

2TH 3:18 ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων
Meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen armo (olkoon) kaikkien

ὀμῶν.
teidän kanssanne.

PAAVALIN TESSALONIKALAIKIRJEIDEN ESKATOLOGISEN SANOMAN YHTEENVETO JA SELITYS

Jo ensimmäisen kirjeen kreikankielisen esipuheen lisäyksessä totean: "Ainoa oppikysymys tässä kirjeessä onkin juuri Jeesuksen tulemus." Tämä huomautus pitää paikkansa myös toisen Tessalonikalaiskirjeen kohdalla. Taustatilanteesta on syytä mainita seuraavaa:

Paavali kirjoitti ensimmäisen kirjeen seurakunnan jäseniä kohdanneiden kuolemantapausten herättämien kysymysten vastaukseksi ja selitykseksi. Tästä selityksestä jotkut vetivät väärä johtopäätöksiä, tulkiten väärin Paavalin tarkoituksen. Näin Paavali joutui kirjoittamaan toisen kirjeen, selittäen siinä, ettei Herran tuleuksesta alkava Herran päivä ollut suinkaan vielä käsissä, vaan ensin tulee luopumuksen tapahtua ja laittomuuden eli synnin ihmisen ilmestyä.

Se mitä Paavali uskoi ja opetti Herran tulemusta edeltävistä viimeisistä tapahtumista, käy ilmeisen selväksi näiden kirjeiden tarkan tutkistelun tuloksena. Seuraavassa lyhyt jäsentely kirjeiden sisällöstä:

Ensimmäinen kirje. Ensimmäinen luku: Jakeissa 9-10 Paavali tuo esiin kristityn kutsumuksen: palvella elävää todellista Jumalaa, ja samalla odottaa hänen Poikaansa taivaasta takaisin tulevaksi. Tullessaan Jeesus vapauttaa kristityt siitä tulevasta Jumalan vihasta, joka kohtaa tätä maailmaa. Paavalin tekstinä näkyy olleen

³² "Epäsäännöllisesti." Verbi ἀτάκτως merkitsee rikkomista sotakuria vastaan, eli olemista ilman järjestyä. Siitä merkitykset: säädytön / kuriton.

³³ "Perinnöksi jätetty." Ἡ παράδοσις merkitsee opin, tapojen ja kertomusten perinnöksi luovuttamista. Siitä merkitykset: perinnäissääntö / oppi / opetus.

³⁴ "Jäljitellä." Verbi μιμεομαι (vertaa: miimikko) merkitsee jäljittelemistä, joskin se käännetään useasti myös seuraavilla merkityksillä: seurata / kulkea jäljessä / noudattaa jonkun esimerkkiä.

Jesaja 59:20 Septuagintan mukaisena, jonka täydennykseksi hän on käyttänyt myös Psalmin kohtia 14:7, ja 110:2, Septuagintan mukaisina. Kohdat kuuluvat:

"Ja Siionin tähden on tuleva Vapahtaja, ja hän on poistava jumalattomuuden Jaakobista."

"Kuka on antava Siionista pelastuksen Israelille?"

"Voiman valtiikan Herra on uloslähtävä sinulle Siionista: hallitse Herrana sinun vihollistesi keskellä."

Sama Jesajan luku puhuuakin jakeissa 17-18 tästä tulevasta Jumalan vihasta melko peittelemättömästi:

"...hän puki koston vaatteen puvuksensa ja verhoutui kiivauteen niinkuin viittaa. Tekojen mukaan hän maksaa palkan; vihan vastustajillensa, koston vihollisillensa."

Tessalonikalaiskirjeistä käy myöhemmin ilmiselvästi ilmi, mitä Paavali sisällyttää siihen tulevaan vihaan, josta Jeesus tullessaan omansa pelastaa. Tässä kohtaa riittää toteamus, että Jeesus tuo tulemuksessaan mukanaan vihan vihollisillensa, mutta samalla pelastuksen omillensa.

Toinen luku. Tässä luvussa Paavali kertoo vihan jo ehtineen juutalaisten ylle heidän evankeliumikielteisyytensä tähden (jakeet 15-16). Tässä luvussa Paavali ensi kerran käyttää myöskin paruuksia-sanaa Herramme tulemusta tarkoittavana (jaa 19). Tekstistä ilmenee, että paruuksissa eli tulemuksessa Jeesus ja seurakunta kohtaavat.

Kolmas luku. Luvun kahdessa viimeisessä jakeessa (12-13) Paavali toivoo Herran vahvistavan tessalonikalaisien kristittyjen sydämet pyhydessä nuhteettomiksi, silmällä pitäen Herran paruuksia. Kun Herra sitten paruuksissaan tulee, hän tulee kaikkien pyhiensä kanssa. Tätä kirjoittaessaan Paavali ilmeisen selvästi on ajatellut Sakariaan kirjan 14:5:n sanomaa, jossa Septuagintan mukaan sanotaan:

"Ja Herra, minun Jumalani on tuleva, ja kaikki pyhät hänen kanssaan."

Vanha testamentti puhuuakin "pyhistä", joilla ei suinkaan tarkoiteta ihmisiä (5. Moos.33:1-3, Job.15:14-16). Juudan kirjeessä oleva Heenokin kirjan lainaus (jakeet 14-15) mainitsee Herran tulevan "tuhannen tuhansine pyhinensä", joka maininta viittaa enkeleihin. Enkelien luku on "kymmentuhatta kertaa kymmentuhatta ja tuhat kertaa tuhat" (Ilm.5:11). Jeesus kertoikin itse tulevansa "Isänsä kirkkaudessa, pyhien enkelien kanssa", sekä: "omassa ja Isänsä sekä pyhien enkelien kirkkaudessa" (Mark.8:38, Luuk.9:26). Paavali puolestaan kertoo seurakunnan saavan levon ahdistuksistaan silloin, "kun Herra Jeesus ilmestyy taivaasta voimansa enkelien kanssa tulen liekissä" (2. Tes.1:7-8).

Neljäs luku. Jakeissa 15-17 Paavali selittää tarkemmin, mitä hän ymmärtää Herran paruuksien tapahtumasisällöksi. Silloin Itse Herra Jeesus "astuu alas taivaasta." Seuraa kuolleitten kristittyjen ylösnousemus, ja heti perään elävien kristittyjen muuttaminen. Kumpikin ryhmä temmataa välittömästi Herraa vastaan yläilmoihin, ja näin toteutuu seurakunnan pelastaminen tulevasta vihasta.

Viides luku. Luvun alku, neljä ensimmäistä jakea, puhuvat oikeastaan aivan samasta aiheesta kuin edellisen luvun loppupuoli, valottaen vain asiaa toiselta syrjältä. Nyt on tarkastelun kohteena Herran tulon merkitys jumalattomille, joilla Ut. tarkoittaa evankeliumiin välipitämättömästi suhtautuvia. Tekstien yhteys ilmiselvästi osoittaa, että kummassakin luvussa on puheena samaan tulemuksen sama vaihe: Jeesuksen paruuksia merkitsee Herran päivän alkua, ja Herran päivä taas tuhoaa jumalattomille. Paruuksia korostaa tapahtuman merkitystä uskoille, Herran päivän nimike taas sen merkitystä uskosta osattomille. Kirjoittaessaan jaksoa 5:1-4 Paavali on ilmeisen selvästi ajatellut Herran omia sanoja (Matt.24:42-44), joissa Jeesus itse vertaa tulemustaan yövartioille tulevaan varkaaseen. Paavalin sanat: "Mutta te, veljet, ette ole pimeydessä, jotta tämä päivä saavuttaisi teidät kuin varas", ilmaisee selvästi Paavalin ajatuksen: Veljiä päivä ei voi varkaan lailla saavuttaa (ei sen tähden, että heidät olisi jo muka temmattu pois ennen päivän alkua, vaan), koska he eivät elä hengellisessä pimeydessä, kuten muut ihmiset.

Toinen kirje. Ensimmäinen luku. Jakeet 7-9. Tässä jaksossa Paavali kertoo seurakunnan eli Herran omien saavan levon ja huojuksen ahdistuksistaan. Tämä tapahtuu silloin, milloin Herra Jeesus paljastuu taivaasta tulen liekissä, voimansa enkelien saatossa tulevana. Tapahtuma on sama mitä kuvataan 1. Tes.4:13-17. Vaikka Paavali käyttääkin tässä Herran tulemuksessa apokalypsis-sanaa, kyseessä ei ole mikään tulemuksen ensimmäisen vaiheen käyttäminen, vaan seurakunnan salaisen poisoton jälkeinen tulemuksen toinen vaihe, vaan juuri se sama vaihe, jolloin Jeesus kohtaa seurakuntansa. Tämän todistaa 1. Kor.1:7, johon Paavali myöhemmin kirjoitti: "...niin ettei teiltä mitään puutu missään armolahjassa, odottaessanne Herramme Jeesuksen Kristuksen paljastumista." Kun Paavali tässä käyttää samaa apokalypsis-sanaa tarkoittamaan sitä tapahtumaa, jolloin uskovat kohtaavat Herransa, ei hän ole voinut 2. Tes.-kirjeessä tarkoittaa samalla sanalla aivan toista tulemuksen vaihetta. Lisäksi seuraus selostaa, kuinka Herra antaa huojuksen omillensa juuri silloin, jolloin hän ilmestyy (oik. paljastuu) taivaasta tulen liekissä, kostamaan jumalattomille. Jumalattomat saavat rangaistuksen, tuhon, joka kohtaa heitä Herran kasvojen ja hänen tulemuksensa kirkkauden vaikutuksesta.

Tässäkin Paavali perustaa tekstinsä Vanhan testamentin kirjoituksiin. Kohdat ovat: Ps.79:6, Jes.2:10, 18-19, 66:15-16, ja kuuluvat:

Vuodata sinun vihasi kansakuntia vastaan, jotka eivät sinua tunne, ja valtakuntia vastaan, jotka sinun nimeäsi eivät ole avuksi huutaneet.

Ja nyt, menkää sisälle kallioihin, ja kätkekää itsenne maahan, Herran kasvojen pelosta ja hänen väkemytensä kirkkaudesta, kun hän on nouseva murskaamaan maata... Sillä katso! Herra on tuleva kuin tuli, ja hänen sotaväijänsä kuin rajuliha, suorittamaan vihassa hänen rangaistuksensa ja hänen nuhtelunsa liekehtivässä tullessa. Sillä Herran tulella tullaan tuomittamaan koko maa, ja hänen miekallansa kaikki liha; Herran toimesta haavoittuneita on tuleva olemaan monia." (Viimeinen lause kuuluu nykykreikan tekstilaitoksen mukaisena: "Ja Herran toimesta surmattuja on tuleva olemaan monia.")

Tässä yhteydessä on hyvä muistaa, että Paavali puhui myös päivästä, "...joka tullessa ilmestyy," ja joka tuli on koetteleva myös seurakunnan rakentajienkin aikaansaannokset: 1. Kor. 3:13.

Toinen luku. Jakeet 1-8. On olemassa käännöstulkinta, jonka perusteella on yritetty saada Herran paruuksien ja Herran päivän merkitykset eroon toisistaan. Tämän mukaan ensimmäinen jae olisi vain vannottamista Herran paruuksien nimiin, ja vasta toinen jae esittelisi puhutun aiheen eli Herran päivän. Tähän on sanottava ettei tekstin merkitys ollenkaan riipu siitä, miten ensimmäinen jae tulkitaan. Tulkinnasta riippumatta ensimmäinen jae puhuu joka tapauksessa paruuksista, jolloin kristityt kokoontuvat Herran luokse. Kun kahdeksas jae puhuu samasta paruuksista, kertoen vain lisäksi, että Herramme kukistaa myös laittoman tämän samaisen paruuksiansa paruuksia. Tekstin mukaan Herran päivä eli Kristuksen päivä, eli Herran tulemus ei tule eikä tapahdu, ellei laittomuuden ihminen ilmesty ensin, ja juuri tämän saman laittomuuden eli synnin ihmisen Herramme surmaa ja tuhoaa samaisessa paruuksissa, jossa me kristityt yläilmoihin temmattuina kokoonnumme hänen tullessaan häntä vastaan.

Jakeet 6-7. Jakeissa puhutaan laittomuuden ihmisen ilmestymistä pidättävästä tekijästä. Jakeessa 6. "se mikä pidättää" on neutri (to katekhon) eli persoonaton tekijä. Jakeessa 7. "hän joka pidättää" on maskuliini (ho katekhon), tarkoittaen täten persoonallista mieshenkilöä. Tätä on sovitettu Pyhään Henkeen. Henki on neutri (to pneuma), mutta myös maskuliini (ho Parakleetos). Pidättävä tekijä on täten tulkittu Pyhäksi Hengeksi, joka tämän mukaan seurakunnassa ja maailmassa läsnä olevana estäisi laittomuuden ihmisen ilmestymisen. Kun Pyhä Henki poistuisi seurakunnan ylösoiton mukana ylöstempauksessa, ja kun tämä tapahtuisi ennen laittoman ilmestymistä, silloin pidättävä tekijä olisi poistunut. Tämä tulkinta ei ole kuitenkaan mahdollinen siitä syystä, että se kääntää nurinnsikin päinvastaiseksi sen mitä Paavali tekstissään sanoo. Paavalihan juuri samaisessa kohdassa opettaa, ettei Jeesuksen tulemus ja seurakunnan ylösoitto tapahdu, ennenkuin laittomuuden ihminen on ensin, edellä, ilmestynyt.

Monet kirkkoisat sen sijaan pitivät pidättävänä tekijänä Rooman maailmanvaltaa keisareineen. Valta (to κράτος) on neutri, ja Keisari (o Kairar) taas maskuliini. Ilmeistä onkin, että nämä "isät" ovat osuneet tulkinnassaan oikeaan. Danielin kirja osoittaa selvästi, kuinka Rooman valtakunnan tuli hajota kymmenen osaan, jonka jälkeen vasta laittoman olisi määrä ilmestyä. Koska Paavali tunsi Danielin kirjan opetukset, hän kirjoitti Rooman vallasta ja keisarista pidättävänä tekijänä. Seurakunnan ylösoitosta ja Pyhästä Hengestä hänellä ei olisi ollut vaikeaa syytä kirjoittaa niin peitellysti ja salaperäisesti, kuin mitä hän kirjoitti. Kun Paavali odotti Herran tulevan pian, ehkä jo hänen omien elinaikanaan, hän on myös odottanut lopunajan tapahtumien toteutuvan Danielin kirjan piirustusten mukaan omien aikanaan, lähitulevaisuudessa. Danielin kirjaa tulkittaessaan Paavali ei ehkä aavistanut mitään ajasta, jonka me nyt tiedämme jo kuluneen Rooman kukistumisesta.

Kuten Paavali, samoin kirkkoisätkin tulkitsivat Danielin kirjaa siten, että lopputapahtumat toteutuisivat välittömästi Rooman imperiumin ja keisarinvallan kukistuttua. Samoin tulkitsimme mekin pelkkien kirjoitusten perusteella, jollemme tietäisi historiasta, että loppunäytökset eivät alkaneetkaan välittömästi Rooman kukistumisen jälkeen. Antikristus ei tullutkaan välittömästi silloin, vaan me odotamme häntä yhä, samoin kuin uutta Roomaa uudessa ennustetussa muodossaan. Vasta laittomuuden ihmisen ilmestyttyä ja saavutettua maailmassa ylivallan, on Paavalin mukaan Jeesuksen tulemuksen aika koittanut. Kun Jeesus sitten tulee, hän Paavalin opetuksen mukaan tulee yhden kerran julkisesti ja kaikille ilmeisellä tavalla. Kun hän tulee, hän samassa tulemuksessaan sekä pelastaa omansa että tuhoaa jumalattomat, ja hän surmaa myös henkilökohtaisesti antikristuksen.

Olenkin varma, että nykyään paljon kannatusta saanut oppi Jeesuksen tulemuksen monista vaiheista (joista ensimmäinen seurakunnan ylösottoa koskevana olisi vieläpä maailmalle salainen, ja voisi jopa tapahtua milloin vain, ennen laittoman ilmestymistä), on Uuden testamentin todellisen opetuksen valossa eksytystä ja harhaa. Olisi myös autuaasta, jos tämä totuus kirkastuisi mahdollisimman monille aikamme kristityille, sillä sen kautta on mahdollista löytää kestävä raitis pohja monenlaisen "lopunajan vouhotuksen" keskelle.

Raimo Poutiainen

H E R R A M M E T U L E M U K S E N A I K A I L M E S T Y S K I R J A N V A L O S S A

S I S Ä L L Y S L U E T T E L O

Johdannoksi.....	"	22.
Eräs eksytyksen muoto.....	"	22.
Katso, hän tulee.....	"	23.
Kirjeet seurakunnille.....	"	24.
Sanoma Filadelfian seurakunnalle.....	"	24.
Neljä ratsastajaa.....	"	26.
Sielut alttarin alla.....	"	26.
Herran päivän merkit.....	"	27.
Jumalan sinetillä merkityt.....	"	27.
Suuresta ahdistuksesta tulevat.....	"	28.
Seitsemän enkeliä pasuunoineen.....	"	28.
Julistus Jumalan salaisuuden toteenkäymisestä.....	"	29.
Kaksi öljypuuta ja lampunjalkaa.....	"	29.
Aika on tullut.....	"	30.
Vaimo, Poika ja käärme.....	"	30.
Kaksi petoa.....	"	31.
Karitsa Siionin vuorella.....	"	32.
Leikkuaika on tullut.....	"	32.
Vihan maljat ja voittajat.....	"	32.
Vihan maljojen vuodattaminen.....	"	33.
Suuren porton tuomio.....	"	33.
Karitsan häät.....	"	34.
Vihan viinikuurnan polkeminen.....	"	34.
Ensimmäinen ylösnousemus.....	"	34.
Pyhien leiri ja se rakastettu kaupunki.....	"	35.
Valkean valtaistuimen tuomio.....	"	36.
Uusi taivas ja uusi maa.....	"	36.
Loppusanat.....	"	36.
Lähdekirjallisuusluettelo.....	"	37.

JOHDANNOKSI

Kun nyt uskaltaudun Johanneksen Ilmestyskirjan tutkisteluni tuloksena tähän tämän kirjan selittämisen yritykseeni, olen syvästi tietoinen tehtävän vaikeudesta. Ilmestyskirjan eskatologiaa on mahdollista ymmärtää ja tulkita oikein, jos muut Raamatun kirjat eivät ole tulkitsejalle tuttuja. Siksi selvästi Ilmestyskirjan kuvat pohjautuvat sekä Vanhan että Uuden testamentin eri tekstien yksityiskohtiin. Lisäksi ensin on muista Raamatun kirjoista saatava varmuus siihen, mitä vastataan seuraaviin kysymyksiin: Mikä on "Jumalan Israel"? Mikä on "lihan mukaisen Israelin" asema Utin valossa? Keitä koskevat Vanhan testamentin lupaukset? Keitä ovat "valitut"? Mitä tuo tullessaan "Herran päivä"? Mitä sisältää "suuri ahdistus"? Kumpi tulee ensin, Kristus vai antikristus? Onko Kristuksen tulemus seurakuntaa ylösottamaan salainen vai julkinen tapahtuma? Keitä ovat "pyhät" jotka tulevat Kristuksen kanssa? Jos näihin esittämiini kysymyksiin on löydettävissä selvät vastaukset, on Ilmestyskirjakin tulkitettava siten, ettei tulkinta ole ristiriidassa näiden vastauksien kanssa.

Kuten otsikkokin ilmoittaa, mielenkiintoni kohteena on ennen kaikkea se, mitä Ilmestyskirja ilmoittaa Herramme tulemuksesta. Siksi en pyri selittämään koko kirjaa jae jakeelta, vaan ainoastaan aihetta koskevat kohdat. Heti alkajaisiksi onkin kosketeltava kysymystä, jolle annan alaotsikoksi nimen:

ERÄS EKSITYKSEN MUOTO.

Puhuessaan opetuslapsilleen tulemustaan ennakoivista merkeistä, Jeesus varoitti heitä vakavasti myös eksytyksestä, sanoen: "Katsokaa, ettei kukaan teitä eksytä. Sillä monta tulee minun nimessäni, sanoen: 'Minä olen Kristus', ja he eksyttävät monta" (Matt.24:4-5). Markuksen mukaan varoitus kuuluu: "Monta tulee minun nimessäni, sanoen: 'Minä se olen', ja he eksyttävät monta" (13:6). Edellä lainatuissa jakeissa on varoitus väriin messiaattien esiintymisestä. Luukkaan mukaan Herramme varoitti myös toisenlaatuista eksytyksestä samassa yhteydessä: "Katsokaa ettei kukaan teitä eksytä. Sillä monta tulee minun nimessäni, sanoen: 'Minä olen se' ja: 'Aika on lähellä', mutta alkää menkö heidän perässään" (21:8). Kristuksina itseään pitävistä Jeesus siis varoitti kaikkien kolmen mukaan, mutta Luukkaan mukaan hän varoitti niistäkin, jotka Jeesuksen nimessä esiintyen väittävät ajan olevan lähellä. Jeesus varoitti, ettei saa mennä heidän peräänsä.

hänen verellensä vihmottaviksi (1.Piet.1:1-2), joiden tulee tehdä kutsumisensa ja valitsemisensa lujaksi (2.Piet.1:10). He ovat Jumalan valittuja ja rakkaita, jotka omistavat "Jumalan valittujen uskon" (Kol.3:12, Tiit.1:1). Ei siis todellakaan ole epäselvää, keitä valituilla tarkoitetaan. Jos tämä nimitys sovelletaan joihinkin muihin kuin armonajan seurakuntaan, silloin tehdään väkivaltaa Raamatun teksteille.

Apostoli Paavali ei tuntenut oppia Herran salaisesta tulemuksista. Paavali päivästön kertoi Jeesuksen kokoavan seurakuntansa luokseen juuri julkisessa tulemuksessa, eli silloin, kun "...Herra Jeesus ilmestyy taivaasta voimansa enkelien kanssa tulien liekeissä", jolloin hän myös (samassa yhteydessä) "...kostaa niille, jotka eivät tunne Jumalaa, eivätkä ole kuuliaisia meidän Herramme Jeesuksen evankeliumille (2. Tess.1:6-10). Kun Herra siis tulee antamaan seurakunnalleen levon, hän "...ilmestyy taivaasta ...enkeliensä kanssa,..." Juuri enkeleitä ovatkin ne "pyhät" jotka "tulevat Herran kanssa", ja jotka monesti tulkitaan väärin seurakunnan jäseniksi. Sak.14:5, 1.Tes.3:12-13, 5.Moos.33:1-3, Job.15:14-16, Juuda 14-15, Ilm.5:11, Matt.16:24-27, Mark.8:38, Luuk.9:26. Paavali 1. Tes.4:15-17 opetus on aivan sama. Herra astuu alas taivaasta käskyhuodon, ylienkelin äänen ja Jumalan pasuunan kuullaessa. Kreikan alkukielessä on käytetty "ἐν" prepositiota yhdessä datiiivin kanssa (ἐν κλεῖσματι, ἐν φωνῇ ἀρχαγγέλου καὶ ἐν σάλπιγγι θεοῦ). Prepositiolla on inessiivinen (sisäolennollinen) merkitys, mutta suomen kieleen käännettäessä myös adessiivinen (ulko-olennollinen) merkitys, sekä lisäksi merkitykset: ääressä/ kesken / aikana / avulla. Käännös "kuullaessa" perustuu ἐν - preposition merkitykseen: "aikana." (Voitaisiin myös ajatella "avulla"-merkitystä, jolloin ilmaisen ajatus olisi sama, kuin jos puhuttaisiin astronauteista, astuvina alas kuusta suurella kapselilla ja suihkumootoreiden jylläillä.) Joka tapauksessa Paavali valitseman ilmaisen tarkoitus on sanoa selvästi, että Herran tulemus on julkinen ja kaikille näkyvä tapahtuma.

Lisäksi tekstiyhteys osoittaa (4:15-18, 5:1-4), että Paavali tarkoitti jakeen 5:2:n "Herran päivällä" selvästi sitä, että tämä päivä alkaa edellisen luvun lopussa selostetulla Herran tulemuksella eli paruuksella. Edellä hän kuvasi Herran tulemuksen merkitystä uskoville, nyt hän kääntyy tarkastelemaan sen merkitystä uskosta osattomille: Herran tulemuksen ajoista ja määrähetkistä ei tarvitse kirjoittaa, koska he itse varsin hyvin tietävät Herran päivän tulevan kuin varas yöllä, yllättäen. Kun ihmiset kokevat rauhaa ja turvallisuutta, silloin heidät yllättää tuho, kuten synnytyksipu raskaan naisen, eivätkä he saata paeta. "Veljiä", seurakuntaa, tuo päivä ei kuitenkaan pääse samoin yllättämään, he kun eivät elä hengellisessä pimeydessä.

Kuitenkin esittää Paavali muualla näkemyksen (1. Kor.5:5), jonka mukaan Herran päivänä jopa saatanan haltuun (kuritettaviksi: 1.Tim.1:20) annettujen henkikin saattaa vielä pelastua. Tämäkin näkökanta osoittaa, että "Herran päivällä" tarkoitetaan aivan samaa kuin "Kristuksen päivälläkin." Herran päivää nimitetäänkin myös meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen päiväksi, Herran Jeesuksen päiväksi, Kristuksen Jeesuksen päiväksi, sekä Kristuksen päiväksi, ja kaikilla näillä ilmaisuilla tarkoitetaan samaa Jeesuksen tulemuksen päivää, jota seurakunta odottaa.

Myös Uuden testamentin kreikan alkukielen sanojen tarkastelu näyttää osoittavan, että tekstit puhuisivat vain yhdestä, yksivaiheisesta Herramme toisesta tulemuksista.

Sanaa ἡ ἐπιφάνεια Paavali käyttää Herran ilmestymisestä, ja kirjoittaa seurakunnan odottavan juuri tätä epifaneia (1. Tim.6:14-16, 2.Tim.4:8, Tiit.2:13). Kun Paavali käyttää tätä sanaa myös tapahtumasta, jolloin Herra tullessaan surmaa laittoman suussa henkyyksellä, ja tuhoaa hänet tulemuksella (τῇ ἐπιφανείᾳ τῆς παρουσίας αὐτοῦ = 2. Tess.2:8), täytyy Paavali kaikissa näissä sanankohdissa tarkoittaa samaa tapahtumaa.

Myös ἡ ἀποκάλυψις -sanan tarkastelu johtaa samaan tulokseen. Paavali käyttää tätä sanaa, kirjoittaessaan Herran ilmestymisestä taivaasta, voimansa enkelien kanssa (2.Tess.1:7), mutta korinttolaisille hän kirjoittaa (1.Kor.1:7) seurakunnan odottavan samaista apokalypsistä, ei sen sijaan mitään tulemuksen ensimmäistä vaihetta, joka tapahtuisi muka ennen apokalypsistä.

Mitä tulee ἡ παρουσία -sanaan, niin sitä käytetään siinä yhteydessä, jossa kerrotaan Herramme ennustaneen salaman leimahtamisen tavoin kaikille näkyvän tulemuksen-tapahtumansa (Matt.24:27), jolloin siis Paavali mukaan juuri tässä samaisessa paruuksissa tapahtuu Kristuksen omien ylösnousemus ja ylös kokoaminen (1.Kor.15:23). Tätä tulemuksiksi käännettyä sanaa Paavali käyttää siinä kohdassa, johon jo viittasin (1.Tes.4:15), kertoessaan Herramme taivaasta alasastumisesta. Tässä kohdassahan Paavali selvästi kuvaa paruuksien julkiseksi ja kaikille näkyväksi tapahtumaksi, äänineen ja pasuunoineen.

Myös apostoli Johanneksen käyttämä verbimuoto φανερωθή (1.Joh.3:2) tarkoittaa julkista tapahtumaa, koska 1. Joh.2:28 osoittaa, että tällä sanalla ilmaistun "ilmestymisen" tapahtuessa tarvitaan turvaa, jonka vain kristityt Herrassa pysyneinä omistavat.

Sana φανέρωται, jonka kirkkoraamattu on myös kääntänyt ilmestymiseksi (Hepr.9:28) on (passiivin futuuriin yksikön kolmas persoona) verbistä φάω, joka merkitsee passiivina näyttäytymistä. Tämä onkin ehkä ainoa kohta Raamatussa, joka väärin ymmärrettynä saattaa antaa tukeaa salaisen tulemuksen opille. Oikein teksti ymmärrettäessä on kuitenkin huomioitava, että tekstin painopiste on sanoissa εἰς ὁρατόν = pelastukseksi. Täten teksti ei tarkoita, että Herra tullessaan näyttäytyisi vain pelastuville, vaan että tämä kaikille julkinen näyttäytyminen koituu pelastukseksi vain heille. Jeesus pelastaa seurakuntansa pois jumalattomia kohtaavan vihan alta (Room.5:9, 1.Tes.1:10). Ylösotettava seurakunta saakin Jeesukselta "vallan hallita pakanaita" (Ilm.2:26-27). Tämä hallitseminen merkitsee kuitenkin "rautaisella valtikalla kaitsemista", jonka kaitsemisen tulos on oleva: "niinkuin saviastiat heidät särjetään" (Ps.2:9, 110:5-6, Ilm.12:5, 19:15-21).

KIRJEET SEURAKUNNILLE

Ensimmäisessä varsinaisessa näyssään Johannes näki "seitsemän kultaista lampunjalkaa", sekä "Ihmisen Pojan muotoisen" käyskentelemässä lampunjalkojen keskellä (1:10-19). Johannekselle selitettiin lampunjalkojen kuvaavan seitsemää Kristuksen seurakuntaa, (1:20), joiden keskellä Jeesus itse käyskentelee (2:1). Tällä tarkoitetaan Jeesuksen läsnäoloa Pyhän Hengen välityksellä seurakunnassa. Helluntaipäivänä se alkoi, jolloin Pyhä Henki vuodatettiin. Nämä seitsemän kultaista lampunjalkaa kuvaavat siis Jumalan seurakunnan täytettyä maailmassa, huolimatta niiden mitään sanomattomuudesta ehkä ulkonaisessa merkityksessä. Niiden kautta Jumalan valo joka tapauksessa ilmenee koko seurakunta-aikana maan päällä.

SANOMA FILADELFIAN SEURAKUNNALLE

Johannes sai käskyn kirjoittaa kirjeet nimeltä mainituille Vähän-Aasian seurakunnille. Näillä kirjeillä lienee ajallinen ja paikallinen sanomansa nimetyille seurakunnille (1:11, 2:1-3:22), mutta niihin saattaa myös katkeytyä profeettallinen ennustus seurakunta-ajan eri kausista. Erikoisesti näyttää näin olevan Filadelfian seurakuntakirjeen kanssa. Sivuttaen siis muut, katsokaamme hiukan tarkemmin tätä sanomaa Filadelfian seurakunnalle.

Sanoma Filadelfian seurakunnalle löytyy jakeista 3:7-13. Sanoman antajaksi esittäytyy "Pyhä ja Todellinen", jolla on "Daavidin avain." Jesajan kirjan mukaan (22:22) tämä avain on Daavidin huoneen avain. Jeesus Kristus on Daavidin valtakunnan kuningas, ja Daavidin huone on hänen tulevan valtakuntansa kansalaiset (Luuk. 1:32, Jes.9:5-6, Hepr.3:6). Kun Jeesus avaa avaimellaan jollekulle oven Daavidin huoneeseen ja Jumalan valtakuntaan, ei löydy silloin sitä, joka sen voisi sulkea. Samoin, jos hän sulkee, ei löydy ketään, joka sen jälkeen avaisi.

Filadelfian seurakunnasta Herramme toteaa, että sen voima on tosin vähäinen, mutta se on ottanut kuitenkin vaarin hänen "kärsivällisyytensä sanasta." Tästä syystä Jeesuskin lupaa jotakin, nimittäin:

Ilm. 3:10 ὅτι ἐγὼ ἔρχομαι τὸν λόγον τῆς ὑπομονῆς μου, καὶ ἡ σὲ τηρήσῃ ἐκ τῆς ὀργῆς τοῦ πειρασμοῦ τῆς μέλλουσας ἐρχεσθαι ἐπὶ τῆς οἰκουμένης διὰς πειράσαι τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς. Ἐρχομαι ταχὺ. κρατεῖς ὁ ἕλεος, ἡ μὴ εἶς λάβῃ τὸν στέφανον -vδὲν σου. = Koska sinä otit vaarin minun kärsivällisyyteni sanasta, minäkin otan sinusta vaarin, hetkestä tulevan koetuksen, joka tulee koko asutun maan päälle, koettelemaan maan päällä asuvaisia. Minä tulen äkisti. Pidä mitä sinä omaat, jotta ei kukaan ottaisi sinun sepelettäsi.

Kirkkoraamattu on tulkinnut Jeesuksen lupauksen "koetuksen hetkestä pelastamiseksi." Alkutekstissä ei kuitenkaan ole tätä "pelastan"-sanaa, vaan "ἐκ".prepositio, jonka merkitys on elatiivinen eli ulosviävä. Jeesuksen vaarinotto ilmenee siis siten, että kun koetuksen hetki on jo alkanut, hän lupaa ottaa seurakunnan ulos tästä hetkestä.

Koetuksen hetki viittaa siihen suureen ahdistukseen, joka valittujen tähden lyhennetään (Matt. 24:21-22, Mark. 13:19-20). Se viittaa myös Herran päivään, joka päivä on "...saavuttava kaikki, jotka koko maan päällä asuvat" (Luuk.21:34-35). Paavalikin opettaa, kuinka "se päivä joka tullessa ilmestyy" on koetteleva myös seurakunnan jäsenten rakennukset (1. Kor.3:11-15). Jos jonkun Kristus-perustukselle rakentama rakennus kestää, on hän saava palkan, jonka Jeesus tuo mukanaan tulemuksessaan (Ilm.22:12). Jos jonkun rakennus palaa, on asianomainen joutuva "vahinkoon", kuitenkin itse pelastuen, "ikäänkuin tulen läpi."

Filadelfian seurakunnalle annettiin myös toinenkin lupaus: "Katso, minä annan sinulle saatanan synagoogasta niitä, jotka sanovat olevansa juutalaisia, eivätkä ole, vaan valehtelevat; Katso, minä olen saattava heidät siihen, että he tulevat ja kumartuvat sinun jalkojesi eteen, ja ymmärtävät, että minä sinua rakastan" (3:9). Seurakunnalle annetaan siis sellaisia henkilöitä, jotka väittävät olevansa juutalaisia, mutta eivät kuitenkaan saa tunnustusta väitteelleen Jeesukselta, vaan ovat hänen silmissään valehtelijoita. Entä, keitä nämä valhejuutalaiset ovat? Kysymys saa osaltaan vastauksen, kun katsomme, mitä Herramme sanoi Smyrnan seurakunnalle: "...ja mitä pilkkaa sinä kärsit niiltä, jotka sanovat olevansa juutalaisia, eivätkä ole, vaan ovat saatanan synagooga" (Ilm.2:9). He siis sanoivat olevansa juutalaisia ja pilkkasivat kristittyjä, ja kuitenkin he eivät ole juutalaisia Jeesuksen silmissä, vaan he ovat saatanan synagooga.

Herrallamme olikin jo lihansa päivinä aivan sama kanta. Eräät väittivät hänelle olevansa Aabrahamin jälkeläisiä (Joh.8:33), mutta he eivät olleet todellisia Aabrahamin lapsia, sillä Jeesus sanoi heille: "Jos te olisitte Aabrahamin lapsia, niin te tekisitte Aabrahamin tekoja" (Joh.8:39). Herramme sanoikin heille suoraan: "...te olette isästä perkeleestä" (Joh.8:44). Ne, joiden kanssa Herramme näin lihansa päivinä keskusteli, olivat kyllä juutalaisia lihan mukaan. He olivat kuitenkin jo silloin "isästä perkeleestä", ja kun he myöhemmin edelleen hylkäsivät Jeesuksen ja hänen sovitustyönsä (Apt.13:43-46, 18:4-6), heistä tuli synagoogineen saatanan synagooga. Väittäessään olevansa juutalaisia, he olivat (ja ovat) vain osaksi oikeassa: He ovat kyllä juutalaisia lihan mukaan, mutta Jeesuksen silmissä he ovat kyllä silti valehtelijoita, kun he omaksuvat itselleen tämän nimen.

Entä, millä perusteella Herramme saattoi sanoa näitä lihan mukaisia juutalaisia valehtelijoiksi, näiden pitäessä kiinni juutalaisesta syntyperästään? Vastaus löytyy selvänä monesta kohtaa Uutta testamenttia, muuta erikoisen selvänä Paavalin Roomalaiskirjeen 2:28-29:stä. Kirkkoraamatun mukaan näistä jakeista saa sellaisen käsityksen, että vain se joka sekä ulkonaaisesti (syntyperältään) että sisäisesti on juutalainen, olisi oikea juutalainen. Alkuteksti ei kuitenkaan edellytä syntyperäistä juutalaisuutta ollenkaan:

ROM 2:28 οὐ γὰρ ὁ ἐν τῷ φανερό 'Ιουδαίος ἐστίν, οὐδὲ ὁ ἐν τῷ
Sillä ei näkyvässä juutalainen ole, eikä näky-

φανερό ἐν σαρκὶ περιτομῇ.
vässä lihassa ympärileikkaus:

ROM 2:29 ἀλλ' ὁ ἐν τῷ κρυπτῷ 'Ιουδαίος, καὶ περιτομῇ καρδίας ἐν
vaan salassa (on) juutalainen, ja ympärileikkaus sydä-

πνεύματι οὐ γράμματι, οὐ ὁ ἑταίρος οὐκ ἐξ ἀνθρώπων ἀλλ' ἐκ τοῦ
men Hengessä ei kirjaimessa, jonka kiitos ei ihmisiltä vaan Ju-
θεοῦ.
malalta.

Uusi käännösehdotus onkin jo kääntänyt kirkkoraamatun selvemmin alkutekstin ajatuksen: "Oikea juutalainen ei ole se, joka on juutalainen ulkonaaisesti, eikä oikea ympärileikkaus ole se, joka on ulkonaaisesti näkyvässä ruumissa. Oikea juutalainen on se, joka on juutalainen sisimmässään, ja oikea ympärileikkaus on sydämen ympärileikkaus, jota ei saa aikaan laki, vaan Henki. Tällainen juutalainen saa kiitoksen Jumalta, ei ihmisiltä."

Juutalainen ei siis alkutekstin mukaan olekaan sellainen henkilö, joka syntyperänsä perusteella on juutalainen ulkonaisesti, vaan ulkonainen juutalainen on oikea juutalainen, jos hän on tullut myös sisäisesti juutalaiseksi. Mutta myös sellainen henkilö, joka ulkonaisesti syntyperänsä perusteella ei ole juutalainen, mutta on tullut sisäisesti juutalaiseksi, hän on Paavalin mukaan oikea juutalainen. Sama koskee myös ympärileikkausta. Sekään ei tapahdu "näkyvässä lihassa", vaan oikea ympärileikkaus on "sydämen ympärileikkaus Hengessä." Filippiiläiskirjeessään Paavali kirjoitti (myös syntyperäisiä kristityksi tulleita pakanaita tarkoittaen): "Oikeita ympärileikattuja olemme me, jotka Jumalan hengessä palvelemme Jumalaa ja kerskaamme Kristuksessa Jeesuksessa, emmekä luota lihaan" (Fil.3:3).

Kun nyt palaamme Filadelfian seurakunnalle annettuihin lupauksiin (Ilm.3:9), ymmärrämme ehkä paremmin, mitä Herramme näillä lupauksilla tarkoitti. Filadelfian seurakunta edustaa ylösotettavaa seurakuntaa, koska se sai lupauksen "koetuksen hetkestä ulosvientiä" (Jae 10). Ennen ulosvientiä Herramme on kuitenkin saattava saatanan synagoogasta lihan mukaisia juutalaisia seurakunnan jalkojen juureen. Heidät "annetaan" seurakunnalle, ja he tulevat ymmärtämään, että Jeesus rakastaa seurakuntaansa. Nämä juutalaiset tulevat siis uskoon.

Tämän ymmärtämiseksi meidän on tarkoin tutkittava apostoli Paavalin opetusta öljypuusta: Jo Daavid vertasi itseään öljypuuhun, sanoen: "Mutta minä olen kuin viheriöittävä öljypuu Jumalan huoneessa, minä turvaan Jumalan armon aina ja iankaikkisesti" (Ps.52:10). Öljypuu on kuitenkin nimenomaan israelin kansan vertauskuva: "Vihreä öljypuu, ihana, kaunis hedelmäinen, - sillä nimellä Herra sinua kutsui." (Jer.11:16). "Minä olen oleva Israelille kuin kaste, se on kukoistava kuin lilja ja juurtuva syvälle kuin Libanon. Sen vesat leviävät, sen kauneus on oleva kuin öljypuu ja sen tuoksu kuin Libanonin (Roos.14:6-7).

Paavali puhuu myös öljypuusta Israelin kansan vertauskuvana (Room.11:16-24). "Juurella" Paavali tarkoittaa Israelin kansan kutsunista jo Aabrahamissa, oksilla yksittäisiä henkilöitä, jotka polveutuvat tästä kansasta (Jae 16). "Metsäöljypuulla oksineen" (Jae 17, 24) Paavali tarkoittaa pakanakansoista polveutuvia henkilöitä. Nyt Paavali opettaa, kuinka jalon öljypuun alkuperäisistä oksista muuttamat ovat "tätetut pois" (17) "epäuskonsa tähden" (20), ja kuinka metsäöljypuusta on "leikattu irti" oksia, ja "vasten luontoa oksastettu jaloön öljypuuhun" (24), "oikeiden oksien joukkoon", ja ovat ne näin päässeet "niiden kanssa osalliseksi öljypuun mehevästä juuresta" (17). "Jumalan Israel" (Gal.6:16) koostuu näin ollen uuden liiton aikana, sekä uskoon tulleista juutalaisista että uskoon tulleista pakanoista.

Efeson pakanakristitytkin (Ef.2:11.3:6) olivat kerran (silloin kun vielä olivat ilman Kristusta) "vailla Israelin kansalaisoikeutta ja vieraat lupauksen liitoille, ilman toivoa ja ilman Jumalaa maailmassa. Nyt kuitenkin, Kristuksesta osallisina, he eivät enää olleet "vieraita eivätkä muukalaisia", vaan "pyhiin kanssakansalaisia ja Jumalan perhettä." Nyt he ovat "kanssaperillisinä ja yhtä ruumista" tosi Israelin kanssa, sekä myös osallisia tosi Israelille annettuun lupaukseen.

Profeetta Hoosean kirjassa on profetia israelilaisista (1:10):

"Mutta israelilaisten luku on oleva niinkuin meren hiekka, jota ei voi mitata eikä lukea. Ja siinä paikassa, jossa heille on sanottu: 'Te ette ole minun kansani', heille sanotaan: 'Elävän Jumalan lapset'."

Paavali tulkitsee nämä Hoosean mainitsemat israelilaiset "laupeuden astioiksi" eli seurakunnaksi, jotka on kutsuttu "ei ainoastaan juutalaisista, vaan myös pakanoista" (Room.9:22-26). Myös Pietarin kirjeessä samainen Hoosean kohta on tulkittu seurakuntaa tarkoittavaksi (1.Piet.2:9-10). Luukas kertoo Pietarin saarnassaan ennustaneen myös epäuskoisten luonnollisten öljypuun oksien poistamisen öljypuusta: "Sillä Mooses on sanonut: 'profeetan, minun kaltaiseni, Herra Jumala on teille herättävä veljenne joukosta: Häntä kuulkaa kaikessa, mitä hän teille puhuu. Ja on tapahtuva, että jokainen, joka ei sitä profeettaa kuule, hävitetään kansasta'." (Apt.3:22-23). Tämä kansastaan hävittäminen, eli todellisen Israelin kansalaisoikeuden menettäminen, toteutui juuri siinä poistamisessa epäuskon tähden, josta Paavali opettaa Room.11:16-24.

Jalosta öljypuusta muodostui siis seurakunta, jossa on sekä uskoon tulleita juutalaisia että uskoon tulleita pakanoita. Jäseninä. Paavali opettaa (Room.11:23-24), että poistatut "luonnolliset oksat" tulevat oksastettaviksi omaan öljypuuhunsa" sillä ehdolla, että "jos eivät jää epäuskoonsa." Mitä tämä oksastaminen merkitsee? Se merkitsee, että heidät oksastetaan oksina uskon kautta toisten oksien joukkoon, eli siihen öljypuuhun, josta tuli heidän poistatettuna olonsa aikana jäsentensä syntyperältä pakanavoittoinen Kristuksen seurakunta.

Paavali myös opettaa, ettei heidän uudelleen oksastamisensa voi tapahtua milloin vain, vaan:

ROM 11:25 Οὐ γὰρ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, τὸ μυστήριον τοῦτο,
Sillä en tahdo teidän olevan tietämättömiä, veljet, tästä salaisuudesta,

ἵνα μὴ ᾔτη [παρ'] εαυτοῖς φρόνιμοι, διὲ πάρεσις ἀπὸ μέρους τῷ
jotta ette olisi itsessänne viisaita, että paatumus osaksi Isra-

'Ισραὴλ γέγονεν ἄχρις οὗ τὸ πλήρωμα τῶν ἐθνῶν εἰσελθῇ,
elille on tullut, siihen asti kun kansojen täyte tulisi sisälle,

ROM 11:26 καὶ οὕτως πᾶς 'Ισραὴλ σωθήσεται· καθὼς γέγραπται,
ja näin koko Israel on pelastuva; kuten on kirjoitettu:

Ἡ Ζεὶ ἐκ Σιὼν ὁ ῥυόμενος, ἀποστρέψει ἀσεβείας ἀπὸ Ἰακώβ.
On tuleva Siionista Pelastaja, joka kääntää pois jumalattomuuden Jaakobista;

ROM 11:27 καὶ αὐτῇ αὐτοῖς ἡ παρ' ἐμοῦ διαθήκη, ὅταν ἀφῆλωμαι τὰς
ja tämä on minun liittoni heidän kanssaan, kun olen ottava pois

ἀμαρτίας αὐτῶν.
heidän syntinsä.

Kreikan sana πλήρωμα merkitsee: täyte / täyttämä. Kirkkoraamattu on kääntänyt sen "täydeksi luvuksi", uusi käännösohjeistus "muista kansoista koottavaksi määräksi." Kun tämä täyte on tullut sisälle Israelin kansaan, niin "näin" (οὕτως) koko Israel on tuleva pelastumaan, eli tämä "täyte" kuuluu osana juuri siihen Israeliin joka "kokonaan" (πᾶς) pelastuu. Mutta tähän pelastuvaan koko Israeliin tulevat kuulumaan myös ne historiallisen Israelin kansan luonnolliset oksat, jotka tullaan uskon kautta oksastamaan omaan öljypuuhunsa.

Paavalin opetus (Room.11:26-27) tarkastelee jatkossa Jeesuksen tulemusta pääasiassa Kristuksen ja juutalaisten tulevien suhteiden kannalta. Hän lainaa Vanhan testamentin kohtaa "Siionista tulevasta vapahtajasta, joka poistaa jumalattomuuden Jaakobista", ja tekee liiton heidän kanssaan, ottaen pois heidän syntinsä.

Paavalin opetuksessa ovat seuraavat tosiasiat ilmeisen selviä: Israel lihan mukaan, eli syntyperältään juutalaiset kääntyvät kristinuskoon vielä seurakunnan ollessa maan päällä. Ja vielä enemmänkin. Heidät luetaan kääntymyksensä jälkeen osaksi tätä seurakuntaa (Ilm.3:9, Room.11:23-24). Juutalaisten armoihin otton seurauksena merkitsee "elämää kuolleista" (Room.11:11-15), joka saadaan Jeesuksen tulemuksessa (Joh.5:28-29, Ilm.20:5-6, 1. Kor. 15: 51-54, 1. Tes.4:16-17). Herramme itsekin opetti tulemuksensa tapahtuvan vasta juutalaisten uskontulon jälkeen, sanoen: "...tästedes te ette näe minua, ennenkuin sanotte: 'Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimeen.' (Matt.23:37-39). Myös apostoli Pietarille (tai ainakin Luukkaalle) sama asia oli selvä, sillä hän kehotti saarnassaan juutalaisia kääntymään, jotta: "Hän (Jumala) lähettäisi hänet (Jeesuksen), joka on teille edeltä määrätty, ja jonka "...taivaan oli otettava vastaan ja pidettävä kaiken ennalleen asettamisen aikaan asti" (Apt.3:19-21).

Palataksemme Filadelfian seurakunnalle annettuun sanomaan, toteamme sanoman vahvistavan toisten Raamatun kirjoitusten opetuksen tapahtumien järjestyksestä. Sen mukaan lihan mukaisen Israelin kansan hengellinen herääminen on Herran tulemuksen ja seurakunnan ylösoiton edellytys.

NELJÄ RATSASTAJAA

Seurakuntakirjeiden jälkeen Johannes näki näyn Isästä Jumalasta ja Karitsasta (luvut 4 ja 5). Hän näki valtaistuimella istuvan Jumalan oikeassa kädessä kirjakkäärön, seitsemällä sinetillä suljetun. Kirjakkäärö sisälsi Jumalan maailmansuunnitelman salaisuuden. Ketään ei havaittu arvolliseksi avaamaan kirjaa eikä katsomaan siihen. Tämän tähden Johannes kertoo itkeneensä. Silloin yksi vanhimmista sanoi hänelle: "Älä itke, katso, jalopeura Juudan sukukunnasta, Daavidin juuriessa on voittanut, niin että hän voi avata kirjan ja sen seitsemän sinettiä"(5:5). Karitsa nähtiin siis lunastustyönsä tähden arvolliseksi "ottamaan kirjan ja avaamaan sen sinetit", eli toteuttamaan Jumalan salatuun hyvään aiivituksen. Salaisuuden paljastaminen alkoi ensimmäisen sinetin avaamisesta, jolloin Jumalan salattu hyvä aiivitus alkoi toteutua (6:1). Neljä ensimmäistä sinettiä kätkivät taakseen neljänä vertauskuvallisena ratsastajana esitetyt maailmantapahtumat.

Kun Karitsa avasi ensimmäisen sinetin, jolloin yksi neljästä olennosta antoi käskyn:"tule"(6:1), Johannes näki "valkean hevosen", jonka selässä istuvalle "annettiin seppelä, ja hän lähti voittajana ja voittamaan"(6:2). Mitä siis tämä ratsastaja kuvaa? Ensiksiikin valkoinen väri kuvaa Raamatun vertauskuvissa vanhurskautta. Ilmestyskirja kertoo myöhemmin "Uskollisesta ja Totisesta", joka myös istuu "valkoisen hevosen selässä", ja joka "tuomitsee ja sotii vanhurskaudessa." Tämä teksti kuvaa Herran tuloa. Ensimmäinen ratsastaja lähti "voittajana ja voittamaan." Herramme Jeesus on todellinen "voittaja"(Ilm.5:5), ja hän tulee vielä lopullisesti voittamaan (Ilm.17:14). Tällä "selässä istuvalle oli jousi"(6:2). Myös messias-psalmi (45:1-8) puhuu "kuninkaasta" ja "sankarista", joka taistelee "totuuden, nöyryyden ja vanhurskauden puolesta", ja josta lisäksi sanotaan:"Sinun nuolesi ovat terävät, kansat kaatuvat sinun allesi." On ilmeistä siis, että tämä ensimmäinen ratsastaja kuvaa Herramme ja/tai Herramme "asiaa" vertauskuvallisesti jollakin tapaa "liikkeellä olevana." Profeetta Sakaria sai aikanaan nähdä samantapaisen näyn (Sak.6:1-8). Hän näki hevosten vetämät neljät vaunut, jotka "...lähtivät liikkeelle..." Kun hän kysyi enkeliiltä:"Mitä nämä ovat, Herra?", hän sai vastauksen:"Ne ovat neljä taivaan tuulta, jotka lähtevät liikkeelle, seisottuansa kaiken maan Herran edessä." Ne lähtivät "kuljeksinaan maata." Ne kuvasivat siis Jumalan määräämiä tapahtumia maan päällä, jotka suuresti vaikuttivat ihmisten elämään. Samoin Ilmestyskirjan ratsastajat. Ensimmäinen ratsastaja kuvaakin mielestäni Kristuksen maailmaan lähetettyä voitokasta evankeliumia. Kristuksen sovitustyön varaan perustettuun Jumalan suunnitelmaan kuuluu, että "tämä valtakunnan evankeliumi pitää saarnattaman kaikessa maailmassa todistukseksi kaikille kansoille"(Matt.24:14). Sen julistamisen voitokas seurauks on, että pelastettujen joukosta löytyy ihmisiä "kaikista kansanheimoista ja sukukunnista ja kansoista ja kielistä" (Ilm.7:9).

Evankeliumin hylkäämisestä seuraa Uuden testamentin mukaan aina Jumalan tuomio. Niinpä "seppelöityä ratsastajaa" seuraakin kolme muuta, joista ensimmäiselle, tulipunaisten selässä istuvalle "annettiin valta ottaa pois rauha maasta, että ihmiset surmaisivat toisiaan; ja hänelle annettiin suuri miekka." Kun meidän Herramme ennusti lihansa päivinä loppua edeltävistä ajoista, niin ennustus on pitkälle samaa sisältä: "Ja te saatte kuulla sotien melskettä ja sanomia sodista; katsokaa etette peljesty. Sillä näin täytyy tapahtua, mutta tämä ei ole vielä loppu. Sillä kansa nousee kansaa vastaan ja valtakunta valtakuntaa vastaan..."(Matt.24:6-7). Tulipunaisten hevosen selässä istuvalle annettu "suuri miekka" kuvaa suurta sotaa. Ainahan ihmiset ovat nahistelleet sotatantareilla, mutta tuskin koskaan ennen on ollut meidän vuosisadallamme käytyihin maailmansotiin verrattavia koitoksia. Vuosisatamme maailmansodat olivat jo sitä luokkaa, että niitä voitaisiin kuvata "suurella miekalla." Ainakin kaksi kertaa on "suuri miekka" heiluva vielä kansakuntien yllä, ennenkuin Herramme tulemus eli Herran päivä koittaa. Ensimmäistä näistä kuvaa tämä "tulipunaisten hevosen selässä istuva", mutta todelta suuri miekka heiluva ihmiskunnan yllä Ilmestyskirjan oman kuvauksen mukaan vielä myöhemmin. Tämä tapahtuu siinä ydinsodassa (todennäköisesti kolmas maailmansota), jossa kolmas osa ihmiskuntaa saa surmansa (Ilm.9:13-19), ja josta jo profeetta Joel ennusti:"Minä annan näkyä ihmeitä taivaalla ja maassa: verta, tuulta ja savupatsaita; aurinko muuttuu pimeydeksi ja kuu vereksi, ennenkuin Herran päivä tulee, se suuri ja peljättävä"(Joel.2:30-31).

Kolmas hevonen on musta, ja "sen selässä istuvalla on kädessään vaaka." Johannes kuuli äänen, joka sanoi:"Koiniks-mitta nisoja yhden denarin ja kolme koiniksia ohria yhden denarin. Mutta älä turmele öljyä äläkä viiniä." Vapaan Evankeliumisäätiön kustantaman Utin sanatarikan suomennoksen alaviitteessä selitetään ääskaisen lainauksen merkitystä sattuvasti: "6:5 Musta hevonen kuvaa taloudellista murroaika, rahanarvon alenemista ja nälänhätää. 6:6 Denari oli tavallinen työmiehen päiväpalkka, mutta tässä sen arvo on alentunut niin, että sillä saa vähemmän ruokaa kuin ennen." Tämäkin ennustus puhuu samaa kieltä Herramme omien sanojen kanssa: "...ja nälänhätää ja maanjäristyksiä tulee monin paikoin" (Matt.24:7).

Neljäs sinetti paljastaa neljännen hevosen, väriltään "hallavan", jonka selässä istuvan nimi on "Kuolema", ja jota "Tuonela" seurasi: "Ja heidän valtaansa annettiin neljäs osa maata, annettiin valta tappaa miekalla ja nälällä ja rutolla ja maan petojen kautta"(6:8). Herramme mainitsi myös "ruton" lopunaikoja koskevassa puheessaan (Luuk.21:11).

Maailman hätä tulee siis kasvamaan ja kärjistymään, ja juuri tätä kuvaavat Ilmestyskirjan neljästä ratsastajasta kolme jälkimmäistä. Tässä vaiheessa saa todennäköisesti neljäsosa ihmiskuntaa surmansa, ja surman aiheuttavat paitsi nämä ja rutto, myös kahakat, jotka syntyvät osittain nälän ja kulkutautien vaikutuksesta, ihmisten taistellessa toimeentulostaan. Sekasortoinen maailma, jossa itse "Kuolema" niittää satoa "Tuonelalle", on siis lähitulevaisuudessa karvasta todellisuutta. Miekka, nälkä ja rutto ovat neljännen ratsastajan aseita, joilla maailma syöstään suureen ahdistukseen.

SIELUT ALTTARIN ALLA

"Kun Karitsa avasi viidennen sinetin"(6:9-11), Johannes näki "alttarin alla niiden sielut, jotka olivat surmatut Jumalan sanan tähden, ja sen todistuksen tähden, joka heillä oli." Kysymyksiä Jumalan tuomion ja surmatun ajasta he saivat vastaukseksi kehoituksen pysyä levollisina siihen asti, "kunnes oli täyttyvä myös heidän kanssapalvelijainsa ja veljiensä luku, joiden tuli joutua tapettaviksi niinkuin hekin." Herramme ennusti lihansa päivänä "synnytystuskien ajasta seuraavasti: 'Silloin teidät annetaan vaiwaan, ja teitä tapetaan, ja te joudutte kaikkien kansojen vihattaviksi minun nimeni tähden'(Matt.24:8-9). Evankelista Markus puolestaan kertoo Jeesuksen ennustaneen (Mark.13:8-13), kuinka evankeliumin kaikille kansoille saarnaamisen jälkeen, kristittyjä kohtaa suuri vaino. Viides sinetti siis profetoii lopunajan ahdistuksen suuresta vainosta, jolloin marttyyrien luku täyttyy.

HERRAN PÄIVÄN MERKIT

Karitsan avattua kuudennen sinetin (6:12-17), ilmestyivät Herran päivän merkit taivaalle: "...aurinko meni mustaksi niinkuin karvainen säkkipuku (jaa 12), ja kuu muuttui kokonaan kuin vereksi." Jo profeetta Joool profetoi aikanaan: "Aurinko muuttuu pimeydeksi ja kuu vereksi, ennenkuin Herran päivä tulee, se suuri ja peljättävä" (2:31). Kysymyksessä on siis Herran päivää edeltävät merkit. Ilmestyskirja puhuu myöhemmin painottaen "Jumalan, Kaikkivaltiaan, suuresta päivästä" vasta luvussa 16: 14, jolloin "vihan maljoja" vuodatetaan, ja maan kuninkaat kokoontuvat Harmagedonille taisteluun Kristusta vastaan. Tässä Herran päivää ennakoivassa näyssään Johannes näki myös, kuinka "...taivaan tähdet putoivat maahan" (6:13), aivan yhtäpitävästi Jeesuksen omien sanojen kanssa, joiden mukaan "...ahdistuksen jälkeen tähdet putoavat taivaalta ja taivaitten voimat järkkivät" (Matt. 24:29, Mark. 13:24-25).

Taivaitten voimien järkkymisen seurauksena Johannes näki, kuinka ihmiset "kätkeytyivät luoliin ja vuorten rotkoihin", pyytään vuoria ja kallioita lankeamaan heidän päälleen, ja peittämään heidät Jumalan ja Karitsan vihalta. Kun Jumalan ja Karitsan vihan päivä oli koittamassa, ihmisten kysymys kuului: "Kuka voi kestää?"

Profeetta Jesaja ennusti tästä "luoliin menemisestä" (2:17,21), jolloin mennään "Herran kauhua ja hänen valtansa kirkkautta pakoon, kun hän nousee maata kauhistuttamaan." Herramme itsekin ennusti: "Ja on oleva merkit auringossa ja kuussa ja tähdissä, ja ahdistus kansoilla maan päällä ja epätoivoa, kun meri ja aallot pauhaavat. Ja ihmiset menehtyvät peljätessään ja odottaessaan sitä, mikä maan piiriä kohtaa, sillä taivaitten voimat järkkivät." (Luuk. 21:25-26).

Tässä yhteydessä on syytä muistaa myös apostoli Paavalin selvä opetus: "...se päivä (eli varsinainen Herran päivä) ei tule, ennenkuin ...laittomuuden ihminen ilmestyy" (2. Tes. 2:1-4). Ilmestyskirjan oman tulkin mukaan petojen ilmestyminen (joista toinen vastaa Paavalin laittomuuden ihmistä) on vielä edessä päin, kuten jatkossa tulemme näkemään. Tässä perikoopissa eletään siis aivan Herran päivän koitossa.

JUMALAN SINETILLÄ MERKITTYT

Kuudes sinetti kätki taakseen myös näyn "Jumalamme palvelijain" sinetöimisestä (7:1-8). Maan neljän tuulen ei annettu vahingoittaa "maata, merta, eikä puita", ennenkuin sinetti olisi painettu sinetöitävien otsiin. Tämä sinetöimiskuva on tuttu jo profeetta Hesekeilin kirjasta (9:1-6). Hesekeilin kertomuksessa Jumalan sinetti, sinetöityjen otsiin merkittynä, varjeli Jumalan taholta tulevasta surma-tuomiosta, joka oli uhkaamassa ja kohtasikin armotta sinetillä merkittömiä.

Johannes kuuli sinetillä merkittävien luvun. "...sata neljäkymmentä neljä tuhatta merkittyä, kaikista Israelin lasten sukukunnista", jokaisesta sukukunnasta "kaksitoista tuhatta merkittyä." Nämä merkityt ovat siis "Jumalan palvelijoita", jotka Hesekeilin kirjan esikuvan mukaisesti säästetään Jumalan tuomiolta, joka kohtaa muita ihmisiä. Entä, keitä he ovat?

Tämä kysymys saattaa monien mielestä tuntua turhalta, sillä tekstissään luetellaan sukukunnat jopa nimeltä. Tällä perusteella tuntuu selvältä pitää näitä merkittyjä lihan mukaisen Israelin kansan jäseninä, ja kuitenkin tämä "selvyys" on todellisuudessa ilmeinen erehdys. Kun Herran sanaa tutkitaan hiukan syvemmältä, käykin ilmeisen selväksi, että tämä sinetillä merkittyjen joukko osoittautuikin todellisuudessa Kristuksen seurakunnaksi.

Tällaisen väitteen todisteeksi tarvitaan perusteluja, ja sellaiseksi kelpaa mainiosti lainaus apostoli Paavalin opetuksesta. Tämä opetus löytyy Efesolaiskirjeestä (2:11-22), jossa Paavali kertoo, kuinka Kristus sovitustyölänsä "purki erottavan väliseinän" (juutalaisen ja pakanan väliltä), "kun hän omassa lihassaan teki tehottomaksi käskyjen lain säädöksinensä, luodakseen itsessään nuo kaksi (sekä juutalaisen että pakanan) yhdeksi uudeksi ihmiseksi, tehden rauhan, ja yhdessä ruumissa sovittaakseen molemmat (sekä juutalaisen että pakanan) Jumalan kanssa ristin kautta, kuolettaen itsensä kautta vihollisuuden. Ja hän tuli ja julisti rauhaa teille, jotka kaukana olitte (pakanoilta), ja rauhaa niille, jotka lähellä olivat (juutalaisille); sillä hänen kauttansa on meillä molemmilla (sekä juutalaisella että pakanalla) pääsy yhdessä Hengessä Isän tykö."

Jeesus on siis sovitustyöllään poistanut erottavan väliseinän juutalaisen ja pakanan väliltä. Jeesus on luonut itsessään juutalaisen ja pakanan yhdeksi uudeksi ihmiseksi, ja tehnyt molemmat (juutalaisen ja pakanan) yhdeksi, joten toinen ei enää ole erikoisasemassa toiseen nähden Jumalan edessä, vaan kummallakin on aivan sama tie Jumalan yhteyteen. Juuri tähän perustuu Paavalin sana pakanakristityille siitä, kuinka he siihen aikaan kun olivat ilman Kristusta, he olivat myös "...vierailla Israelin kansalaisoikeutta" (Ef. 2:12), mutta nyt Kristuksessa olevina he eivät enää ole "vieraita" eivätkä "muukalaisia" vaan "pyhien kanssakansalaisia" (Ef. 2:19). Jos nyt Ilmestyskirjan "sinetillä merkityt" olisivat ryhmä, joka rajoittuisi lihan mukaisesta Israelin kansasta lihan mukaan polveutuneisiin, mitä se silloin merkitsisi? Se merkitsisi sitä, että Kristuksen työ olisi mitätöity ja hänen poistamansa erottava väliseinä olisi jälleen uudelleen pystytetty. Näin ei saata olla, ja täten "Jumalan Israel", jolle Paavali toivottaa rauhaa (Gal. 6:16), onkin Kristuksen seurakunta kaikine jäsenineen. Kristuksen sovitustyön jälkeen ihmisen ainoa erikoisasema Jumalan edessä muihin ihmisiin nähden on olla hengellinen Israelin, Kristuksen seurakunnan jäsen. Tämän Israelin hengellisistä sukukunnista on kyse myös Ilm. 7:1-8:ssa.

Ilmestyskirjan 14. luvusta löydämme tämän saman sinetöityjen joukon seisomassa Karitsan kanssa Siionin vuorella (jakeet 1-5). Heidän otsiinsa on kirjoitettu Karitsan ja hänen Isänsä nimi. Profeetta Joool ennusti Herran päivää edeltävästä armotalousajasta, jota aikaa parhaillaankin elämme, että sinä aikana "jokainen joka huutaa avuksi Herran nimeä, pelastuu" (Joool 2:30-32, vert. Room. 10:6-15). Sitten Joool jatkaa, kertoen, missä Herran päivän tuomiolta pakoontapäässeet tulevat lopulta olemaan: "Sillä Siionin vuorella ja Jerusalemissa ovat pelastuneet, ja pakoontapääsneiden joukossa ne, jotka Herra kutsuu." Uusi testamentti mainitsee muualla tästä Siionin vuoresta (Hepr. 12:18,22), ettei sitä voida "käsin koskea", ja kristityt ovat kuitenkin käyneet juuri tämän vuoren tykö. Vuori ei siis ole kirjaimellinen, vaan hengellinen, taivaallinen ja kuvaannollinen.

Ilmestyskirjan 14:2-3:ssa Johannes kertoo kuulleensa taivaasta kantautuvan äänen, kuin paljojen vetten pauhinan. Ääni johtui "uudesta virrestä", jota veisattiin valtaistuimen, neljän olennon ja taivaallisten vanhinten edessä. Sitten sanotaan: "...eikä kukaan voinut oppia sitä virttä, paitsi ne sata neljäkymmentä neljä tuhatta, jotka ovat ostetut maasta." Ilmestyskirjan 5:9-10:stä opimme, että "uuden virren" sisältönä on Karitsan sovitustyö, ja sen tuottama asema Jumalan ihmisille.

Ilmestyskirjan 14:4 kertoo lisää näistä sinetillä merkityistä: "Nämä ovat ne, jotka seuraavat Karitsaa, mihin ikinä hän menee, nämä ovat ostetut ihmisistä esikoiseksi Jumalalle ja Karitsalle." Sekä Karitsan seuraaminen että hänen kanssaan oleminen on seurakunnan luovuttamaton oikeus (1. Tes. 4:17). Armonajan seurakunta on myös uudestisyntyttetty "totuuden sanalla", ollakseen Jumalan uuden luomakunnan kollektiivinen esikoinen (Jaak. 1:18). Jos nyt näillä sinetöidyillä tarkoitettaisiin todellakin lihan mukaisesta Israelin kansan jäsenistä koostuvaa, ja varsinaisen seurakunnan ulkopuolista ryhmää, mitä se merkitsisi? Se merkitsisi sitä, että seurakunnan ja Kristuksen väliin tunketuiksi ihmisryhmä, joka edellä lainatun tekstin mukaan olisi Herralle läheisempi kuin hänen seurakuntansa, jota kuitenkin kutsutaan Kirjoituksissa hänen vaimokseen ja jopa hänen ruumiikseen. Näin ei suinkaan saata olla.

Edellä esitettyjen seikkojen lisäksi katsokaamme vielä "morsiamen, Karitsan vaimon" tuntomerkkejä. Tästä kertoo Ilm. 21:9-21. Ei liene sattumaa, että kaupungin pituus, leveys ja korkeus ovat "kaksitoistatuhatta vakomittaa" (jaa 16. vertaa 12 000 merkittyä), ja muurin korkeus "sata neljäkymmentä neljä kyynärää" (jaa 17. Vertaa jälleen 144 000 merkittyä). Tämä "suuri ja korkea muuri" (jaa 12) on rakennettu "kahdelletoista perustukselle", ja näissä perustuksissa on "...Karitsan kahdentoista apostolin kaksitoista nimeä" (jaa 14). Kaupungin muuriin on pystytetty "kaksitoista porttia" (jaa 21), "kukin portti yhdestä helmestä." Näihin portteihin on kirjoitettu nimiä, jotka ovat "Israelin lasten kahdentoista sukukunnan nimet" (jaa 12). Lisäksi sanotaan Jumalan kansalle: "Autuaat ne, jotka pesevät vaatteensa, että heillä olisi valta syödä elämän puusta ja he pääsisivät porteista sisälle kaupunkiin" (Ilm. 22:14).

Edellä esitetty kuvaus Kristuksen morsiamesta ja vaimosta taivaallisena Jerusalemina, Jumalan kaupunkina, on selvä ja vastaansanomaton. Kun kaupungin muuria rakennetaan, ensin lasketaan perustukset, sitten pystytetään muurit, ja muureihin asetetaan portit. Porteilta päästään sisälle, tai, vaihtoehtoisesti ne sulkevat sisäänkäsyn. Milloinkaan ei muuria rakenneta siten, että muurien perustukset laskettaisiin vasta porttienkin pystyttämisen jälkeen. Siksi onkin kyseessä selvä kuva "uudesta Israelista", joka on rakennettu Kristuksen ja apostolien perustukselle (Ef. 2: 20). Portit nimeen kuvaavat hengellisen Israelin jäsenyyttä, eli nimeä Karitsan elämän kirjassa (Ilm. 21:27), mikä takaa pääsyn kaupunkiin. Luku 144 000 ei tietenkään ole kirjaimellinen, vaan vertauskuvallinen luku, joka kuvaa Jumalan pelastussuunnitelman lopputulosta, jolloin "paljon lapsia on saatettu kirkkauteen" (Hepr. 2:10). Jumalan palvelijoiden sinetöiminen (Ilm. 7:1-8) ennen Jumalan tuomioiden täytäntöön käymistä, on alkuna sille "koetuksen hetkestä vaarintamiseksi" (Ilm. 3:10) jonka Herramme lupasi Filadelfian seurakunnalle.

SUURESTA AHDISTUKSESTA TULEVAT

Kuudennen sinetin avaamisen yhteyteen kuuluu myös näky "suuresta ahdistuksesta tulevista" (Ilm.7:9-17). Johannes näki ihmisiä "kaikista kansanheimoista ja sukukunnista ja kansoista ja kielistä" seisomassa valtaistuimen ja Karitsan edessä. Heidät oli puettu valkeisiin vaatteisiin, ja heillä oli palmut käsissään. Erityisesti painotetaan sitä, mistä he ovat tulleet. Eräs taivaallinen vanhin kysyi Johannekselta: "Keitä ovat nämä pitkiin valkeihin vaatteisiin puettut, ja mistä he ovat tulleet?" Johanneksen vastauksen jälkeen vanhin itse selittikin: "Nämä ovat ne, jotka siit' suuresta ahdistuksesta tulevat, ja he ovat pesseet vaatteensa ja valkaisseet ne Karitsan veressä." Vielä myöhemmin vanhin lausui heistä seuraavaa: "Karitsa... on kaitseva heitä, ja johdattaa heidät elämän vetten lähteille, ja Jumala on pyyhkiä pois kaikki kyynelensä heidän silmistään." Jakeessa 15. luvataan: "Sen tähden he ovat Jumalan valtaistuimen edessä, ja palvelevat häntä päivät ja yöt hänen temppelissään, ja hän joka valtaistuimella istuu, on levittävä telttamajansa heidän yllitensä." Telttamaja viittaa taivaalliseen Jerusalemiin. Jesaja 33:20-24 lue: "Katsa Sionia, juhlimme kaupunkia. Sinun silmäsi näkevät Jerusalemin, rauhan asuinsijan, telttamajan jota ei muuteta, jonka vaarvoja ei ikinä reväistä irti, jonka köysistä ei yhtäkään katkaista. Sillä voimallinen on meillä siellä Herra. Siellä on joet, on virrat, leveät rannasta toiseen, joita ei kulje soutualus, joiden poikki ei pääse uljas laiva. ... Eikä yksikään asukas sano: 'Minä olen vaivanalainen' Kansa joka siellä asuu, on saanut syntinsä anteeksi."

Suuresta ahdistuksesta tulevat ovat siis "Jumalan telttamajan", taivaallisen Jerusalemin asukkaita. On ilmeistä, että he ovat todellisuudessa aivan sama joukko sinetillä merkittyjen kanssa. Sinetillä merkittyinä heitä kuvataan rajoitetulla luvulla, joka luku kuvaa Jumalan Israelia maan päällä, tässä taas todellisuudessa laajuudessaan, "kaikista kansanheimoista, sukukunnista, kansoista ja kielistä" koottuina, ja pääasiallisesti perille taivaaseen. Tämä näky kuvaa siis sinetillä merkitsemisen lopputulosta merkinnästä osallisiksi tulleiden kohdalla.

Koska he tulevat "siit' suuresta ahdistuksesta", on meidän syytä selvittää, mitä tämä suuri ahdistus oikein sisältää. Ensiksi on selvitettävä ero kahden käsitteen, Herran päivän ja suuren ahdistuksen välillä. Herran päivä on näet eri asia kuin suuri ahdistus. Tämä selviää, kun vertaamme Jesajan ja Joheel profetioita Jeesuksen opetukseen.

Sekä Jesaja (13:9-10) että Joel (2:31) ennustivat auringon ja kuun menettävän valonsa ennen Herran päivää. Jeesus taas opetti tämän tapahtuvan "...kohta niiden päivien ahdistuksen jälkeen" (Matt.24:29, Mark. 13:24). Suuren ahdistuksen aika ei siis tarkoita samaa aikaa kuin Herran päivä, vaan suuri ahdistus edeltää Herran päivää.

Suuren ahdistuksen aikana lihan mukainen Israelin kansa oksastetaan jälleen omaan öljypuuhunsa (Room.11:17-24), sillä Danielille sanottiin: "Siihen aikaan nousee Mikael, se suuri ruhtinas, joka seisoo sinun kansasi lasten puolesta. Ja se on oleva ahdistuksen aika, jommoista ei ole ollut siit' saakka, kun ihmiset alkoivat olemaan, aina tähän asti. Ja sillä ajalla pelastetaan sinun kansasi, jokainen, joka löydetään kirjaan kirjoitetuksi."

Ahdistuksen aika on vastakristuksen aikaa, sillä "hävityksen kauhistus" saa aikaan ahdistuksen, joka lyhennetään "valittujen" tähden (Matt. 24:15-22, Mark. 13:14-20).²

Ahdistuksen aika on "synnytystuskien aikaa", jolloin kristityt annetaan vaivaan, ja heitä tapetaan, ja he joutuvat kaikkien kansojen vihattaviksi Jeesuksen nimen tähden (Matt.24:8-13, Mark.13:8-13).

Ahdistuksen aikana "laittomuus on lisääntynyt" (Matt.24:12).

Ahdistuksen aikana on "...ahdistus kansoilla maan päällä, ja epätoivoa, kun meri ja aallot pauhaavat. Ja ihmiset menehtyvät peljätessään ja odottaessaan sitä, mikä maan piiriä kohtaa, sillä taivaitten voimat järkkyvät" (Luuk.21:25-26).

Suuren ahdistuksen aikaa varten on kristityille annettu seuraavat rohkaisun sanat: "Mutta kun nämä alkavat tapahtua, niin rohkaiskaa itsenne ja nostakaa päännne, sillä teidän vapautuksenne on lähellä" (Luuk.21:28). Sekä: "Samoin te myös, kun näette tämän tapahtuvan, tietäkää, että Jumalan valtakunta on lähellä" (Luuk.21:31).

Ahdistuksen aika päättyy kristittyjen kohdalla, valittujen tähden lyhennettynä, Herramme julkiseen tuloon, jolloin kristityt "hänen valittuina" kootaan enkelien avulla Herran luokse (Luuk.21:25-28, Matt.24:25-31,37-42, Mark.13:19-27). Herran näin tullessa, ahdistuksen aika muuttuu ei-kristittyjen kohdalla Herran päiväksi.

Suuresta ahdistuksesta tuleminen (Ilm.7:14) kuvaa siis todellakin perille pääsyä Herran tulemuksessa Herran luokse. Seurakunnan lopunajallisten vaiheitten kuvausten keskellä tämä näky on yksi näyttö seurakunnan lopullisesta päämäärästä.

SEITSEMÄN ENKELIÄ PÄÄNOINEEN

Seitsemännen sinetin avaamisen paljastamat näyt palauttavat meidät taas maan päälle, seuraamaan seurakunnan ja ihmiskunnan lopunajallisia vaiheita. Karitsan avatessa seitsemännen sinetin, Johannes näki "seitsemän enkeliä", joille annettiin "seitsemän pasuunaa." Johannes näki, kuinka "pyhien" rukouksiin vastattiin, ja kuinka enkelit valmistautuivat "puhaltamaan" pasuunoihin (8:1-6).

Ensimmäisen enkelin pasuunanpuhallus toi tullessaan "rakeita ja tulta, verellä sekoitettuja" (jaa 7), jotka polttivat kolmannen osan maata, puita, ja kaiken vihannan ruohon. Toinen pasuuna sai aikaan mereen heitetyn tulena palavan vuoren (jakeet 8-9), jonka vaikutuksesta "kolmas osa merta muuttui vereksi", kolmas osa meren elävistä kuoli, ja kolmannes laivoista hukkui. Kolmas pasuuna pudotti taivaasta tulisoihtuna palavan suuren tähden, jonka nimi oli "koiruoho" (jakeet 10-11). Se putosi virtoihin ja vesilähteisiin, ja muutti kolmannen osan vesistä koiruohoksi, ja "paljon ihmisiä kuoli vedestä, koska se oli karvaaksi käynyt." Neljännen enkelin pasuunoidessa, viisauksia kolmatta osaa auringosta, kuusta ja tähdistä (jaa 12), niin että "kolmas osa niistä pimeni ja päivä kolmannelta osaltaan oli valoton, ja niin myös yö."

Nämä neljä ensimmäistä pasuunaa tuovat siis mukanaan vitsaukset, jotka saavat aikaan luonnonmullistuksia kasvillisuudessa, meressä, vesilähteissä sekä taivaankappaleissa, mutta eivät suoraan kohdistu ihmisiin. Kolmen viimeisen enkelin pasuunoiminen sen sijaan sisältävät kolme "voi"-huutoa maan päällä asuvalle (8:13), ja nämä kohdistuvat vitsauksina suoraan ihmisiin.

Kun viides enkeli puhalsi pasuunaan, Johannes näki, kuinka taivaasta maan päälle pudonneelle "tähdelle" annettiin syvyyden kaivon avain. Kaivosta lähti savu, "niinkuin savu suuresta patsasta", joka pihitti auringon ja ilman (9:1-12). Savukaivosta lähtee "heinäsirkkoja" maan päälle, jotka toimivat kuin skorpionit. Ne eivät saa vahingoittaa "maan ruohoa, eikä mitään vihantaa, eikä yhtään puuta", vaan "ainoastaan niitä ihmisiä, joilla ei ole Jumalan sinettiä otsassaan." (Jumalan seurakuntaan, sinetöityyn hengelliseen Israeliin, jonka jäsenet ovat muiden ihmisten joukossa, ne eivät siis saa koskea.) Ne vaivaavat ihmisiä "viisi kuukautta", samalla lailla kuin skorpionit, ihmistä pistäessään. Niiden kuninkaana on syvyyden enkeli, "Kadottaja" nimeltään. Tämä "heinäsirkkavitsaus" on ensimmäinen "voi"-huuto (jaa 12).

Kuudennen enkelin pasuuna, eli toinen "voi"-huuto, sisältää useampia tapahtumia (9:13-11:14). Ensimmäiseksi päästettiin "neljä enkeliä, jotka ovat sidottuna suuren Eufrat-virran varrella." Nämä enkelit ovat valmiita "hetkelleen, päivälleen, kuukaudelle ja vuodelle... tappamaan kolmannen osan ihmisistä." Johannes kuuli "hetkuvään joukkojen luvun", joka oli "kaksikymmentä tuhatta kertaa kymmenen tuhatta, siis kaksisataa miljoonaa. Hevosten suusta lähti 'tuli ja savu ja tulikivi', joista kolmas osa ihmiskuntaa sai surmansa. Edelleen kerrotaan, kuinka "hevosten voima" on "niiden suussa ja niiden hännässä; niiden hännät näet olivat käärmeiden kaltaiset, ja niissä oli pää, joilla ne vahingoittavat."

Aikaisemmin, idän ja lännen vastakkainasettelun aikoina, oli kolmannen maailmansodan syttyminen todellinen pelko ja uhka. Nyt, itäblokin maiden muutettua kurssia, tämä pelko on vähentynyt. Näin voitaisiin ajatella, että antikristuksen maailmanvallan syntyminen on nykyisen kehityksen valossa mahdollista rauhallistakin tietä, ilman, että siihen tarvittaisiin nykyiset valtarahitukset perusteellisesti muuttava maailmansota. Antikristuksen sen maailmanvallasta ennustetaan, että "...sen valtaan annettiin kaikki sukukunnat ja kansat. Ja kiellet ja kansanheimot" (Ilm.13:7). On epätodennäköistä, että tämä profetia voisi toteutua nykyisten asetelien ja valtarahittaymisen aikana. Tarvitaan siis muutosta, ja Tällainen muutos tuskin syntyy kyllin nopeasti rauhallista kehityksen tietä. Sen sijaan maailmansota kykenee saamaan aikaan Tällaisen muutoksen kyllin nopeasti ja perusteellisesti.

2

"Hävityksen kauhistus" tarkoittaa antikristusta. Tämä käy ilmi Markuksen tekstistä, jossa sana: "Kauhistus" (τὸ δόρυμα), joka on neutrinen, saa määräyksen maskuliinisen akkusatiivin partisiippiinmuodon "seisovan" (ἐσθκνδρα), eikä siis neutrista (ἐσθκνδς), kuten odottaisi. Tämä maskuliininen akkusatiivin partisiippiinmuoto viittaa mieshenkilöön.

Olivatpa ihmiset mitä mieltä tahansa, on joka tapauksessa selvää, että Ilmestyskirja ennustaa muutoksen tulevan juuri maailmansodan kautta (9:13-21). On turhaa arvailla ja ennustella, miten sota lopultakin syttyy, se vain on varmaa, että se ennemmin tai myöhemmin sytyy. Itse ajattelen seuraavasti: Israelin valtion ja arabimaailman suhteet tulevat vielä uudelleen kärjistyään sodaksi (tai: sodiksi), jossa (tai: joissa) Israelin valtio selviytyy voitajaksi, vallaten todennäköisesti lisää historiallisia alueita, jotka muinoin ovat kuuluneet silloisiin valtakuntiin (Sak.12:2-9). Tämä aluevaltaus ulottuu lopulta todennäköisesti Egyptin merenlahdesta Eufrat-virtaan saakka (Jes.11:14-16). Kun kolmas maailmansota sitten puhkeaa, sen raunioista nousee maailman johtoon uusi valtioryhmittymä, yhdistynyt Eurooppa, "Euroopan Yhdysvallat". Siinä Saksalla on oleva johtava asema, ja juutalaisvastaisuus pääsee jälleen valtaan (Dan.2:41-43, 7:7-8, 19-25). Seuraava vaihe on antikristuksen nousu, ja hänen maailmanvaltansa syntyminen. Sytyy jälleen sota, ja tällä kertaa Israel kärsii tappion, ja jopa Jerusalemin joutuu "pakanoiden tallattavaksi" (Sak.14:1-2, Ilm.11:2). Näin onkin sitten tultu tämän maailmanajan lopputapahtumien pariin.

JULISTUS JUMALAN SALAISUUDEN TÄYTÄNTÖÖN KÄYMISESTÄ

Tämän jälkeen Johannes näki "erään toisen väkevän enkelin tulevan alas taivaasta" (10:1-11). Tällä enkelillä oli kädessään "avattu kirjanen." Enkeli seisoi maan ja meren päällä, ja kohotti oikean kätensä taivasta kohti, ja "vannoi hänen kauttansa, joka elää aina ja iankaikkisesti...ettei enää ole oleva aikaa, vaan että niinä päivinä, jolloin seitsemännen enkelin ääni kuuluu hänen puhalttaessaan pasuunaan, Jumalan salaisuus käy täytäntöön sen hyvän sanoman mukaan, jonka hän on ilmoittanut palvelijoilleen profeetoille." Johanneksen tuli ottaa tämä avattu kirjanen enkelin kädestä, syödä se, ja jälleen profetoida "monista kansoista ja kansanheimoista ja kielistä ja kunkaista."

Jumalan salaisuus, jonka hän on ilmoittanut "hyvänä sanomana" eli evankeliumina profeetoille, tulee siis käymään täytäntöön seitsemännen pasuunan äänen kuulussa. Profeetoille ilmoitetusta hyvästä sanomasta kirjoitti Paavalikin (Room.1:1-4), kertoessaan, kuinka hänet on lähetetty julistamaan "Jumalan evankeliumia...hänen Pojastansa." Tämän evankeliumin "Jumala on edeltä luvannut profeettainsa kautta pyhissä kirjoituksissa." Saman kirjeensä lopussa (Room.16:25-26) Paavali kirjoitti "Kristuksen saarnassa ilmoitetusta salaisuudesta, joka kautta ikuisten aikojen on ollut ilmoittamatta, mutta joka nyt on julkisaatettu ja profeettallisten kirjoitusten kautta, iankaikkisen Jumalan käskystä, tiettäväksi tehty kaikille kansoille, uskon kuuliaisuuden aikaansaamiseksi."

On ilmeistä, että profeetoille ilmoitettu salaisuus on evankeliumin salaisuus, ja sen sisältönä on Jumalan Poika, Jeesus Kristus. Tämä evankeliumi on lähetetty kaikille kansoille, "uskon kuuliaisuuden aikaansaamiseksi." Profeetoille ilmoitettuun Jumalan salaisuuteen kuului myös ilmoitus Jumalan tuomion täytäntöön käymisestä (5. Moos.32:39-43).

Seitsemäs pasuuna on Ilmestyskirjan pasuunasarjan viimeinen pasuuna. Paavali kirjoitti Korinton kristityille "viimeisen pasuunan soimisesta: "Katso, minä sanon teille salaisuuden; emme kaikki kuulemaan nuku, mutta kaikki me muutumme, yhtäkkiä, silmän räpäyksessä, viimeisen pasuunan soiedessa; sillä pasuuna soi, ja kuolleet nousevat katoamattomina, ja me muutumme" (1. Kor.15:51-54). Ilmestyskirjan "Jumalan salaisuus" sekä "seitsemäs pasuuna" saattavat siis sisältää saman tapahtuman, kuin Paavalin "salaisuus" ja "viimeinen pasuuna." Ilmestyskirjan seitsemäs pasuuna sisältää kuitenkin, paitsi "hyvän sanoman täytäntöön käymisen (10:7), myöskin kolmannen "voihuodon" jumalattomille (8:13). Ennen kuin seitsemäs pasuuna soi, tulee kuudennen pasuunan paljastama näky "kahdesta Jumalan todistajasta" ensin toteutumaan.

KAKSI ÖLJYPUUTA JA LAMPUNJALKAA

Johannes sai tehtäväkseen mitata "Jumalan temppeli ja alttari ja ne, jotka siinä kumartaen rukoilevat" (Ilm.11:1-2). On mahdollista, että tässä on kysymys seuraavanlaisesta allegorisesta sanomasta: Allegorisesti "pyhä kaupunki" tarkoittaa uuden Jerusalemin tulevia asukkaita, Jumalan seurakuntaa (Ilm.21:2,10). Jumalan "temppeli" on Kristuksen todellinen seurakunta, jota Uudessa testamentissa nimitetäänkin temppeliksi: 1. Kor.3:16-17, 2. Kor.6:16, Ef.2:19-22. Tämä Kristuksen seurakunta on universaalinen, maailmanlaajuinen. Kun temppelin ja alttarin mittaaminen sijoitetaan tässä Jerusalemiin, joka on vanhastaan juutalaisten "temppelikaupunki", halutaan tällä ilmoittaa, että nyt on kysymys "messiaanista juutalaisista", juutalaistitityistä Jerusalemissa.

On myös mahdollista, että tässä on kysymys myös uudelleen rakennettavasta Jerusalemin temppelistä, jossa juutalaistititysten "kumartaen rukoileminen" aivan konkreettisesti tulee tapahtumaan. Tämän temppelin juutalaiset tulisivat rakentamaan todennäköisesti nykyisen moskeijan paikalle. Aikamäärä, jonka mukaan pakanat "tallaavat pyhää kaupunkia neljäkymmentä kaksi kuukautta", viittaa joka tapauksessa todelliseen, antikristuksen ilmestymisen jälkeen tapahtuvaan Jerusalemin kaupungin valloitukseen (Sak.14:1-2).

Mutta mitä tarkoitetaan temppelin ulkopuolella olevalla esikartanolla, joka Johanneksen käskettiin "heittää pois", ja olla sitä mittaamatta, koska "se on annettu pakanakansoille; ja he tallaat pyhää kaupunkia neljäkymmentäkaksi kuukautta." ? Uskon esikartanolla tarkoitettavan temppelipalvelukseen Jerusalemissa osallistuvia Kristukseen uskomattomia juutalaisia, jotka epäuskonsa tähden eivät vielä tässä vaiheessa kuulu Kristuksen seurakuntaan. Siksi tämä esikartano eli heidät "on annettu pakanakansoille" siten, että nämä pakanakansat tulevat valtaamaan Jerusalemin, ja näin päästään niihin tapahtumiin, joissa koko lihan mukainen Israel oksastetaan uudelleen omaan öljypuuhunsa. Tämän saa aikaan Jumalan "kahden todistajan" esiintyminen.

Tämän jälkeen Johannes sai ilmoituksen "kahdesta todistajasta", jotka "säkipukuihin puettuina" profetoivat "tuhatosen kahdensadan kuudenkymmenen päivän ajan" (Ilm.11:3-14). Näistä todistajista ilmoitetaan, että he ovat "ne kaksi öljypuuta ja ne kaksi lampunjalkaa, jotka seisovat maan Herran edessä."

Sakariaan kirjan neljäs luku kuvaa "kultaisen lampunjalan", jossa oli "sen seitsemän lammua." Lampunjalan "yläpuolella sen öljyastia", josta johti "seitsemän öljyputkea lampuihin" öljyastian ääressä, sen kumallakin puolella oli "kaksi öljypuuta." Öljypuissa oli "kaksi öljypuun tertua." Öljypuun tertut "vuodattivat sisästänsä öljynkultaa" kahteen kultaiseen putkeen, jotka johtivat öljyastiaan, josta taas öljy kulki seitsemää putkea pitkin lampuihin. Tämä lampunjalka kuvaa lihan mukaisen Israelin seurakuntaa. Lampujen palamiseen tarvitaan öljyä, jota saadaan öljypuun tertuista, jotka ovat kahdessa öljypuussa. Näiksi öljypuiksi Ilmestyskirja esittää nämä "kaksi todistajaa." Näiden kahden öljypuun (jotka itsestään ovat myös kaksi lampunjalkaa) kautta lihan mukaisen Israelin kansan kultainen, seitsemänpuinen lampunjalka saa öljyn, eli Pyhän Hengen valon, ja syttyy palamaan. Näiden kahden todistajan toiminta saa siis aikaan lihan mukaisen Israelin kansan kääntymyksen.

Kun todistajat ovat lopettaneet todistamisensa, "on peto, se, joka nousee syvyydestä, käynnä sotaa heitä vastaan ja voittava heidät ja tappava heidät" (Ilm.11:7). Heidän (suuren maailmansodan jälkeinen) toimintansa kohtaa siis vastuksen "pedossa", joka siis jo heidän toiminta-aikanaan on noussut valtaan. (Peton toiminnan kestoaita on sama kuin kahden todistajan 11:3, 13:5, ja tämä saattaa merkitä heidän toiminta-aikojensa rinnakkaisuutta, on limittäisyyttä tai peräkkäisyyttä.) Jatkossa Johannekselle ilmoitetaan, kuinka pedon voittamisen kahden todistajan ruumiit "viruvat sen suuren kaupungin kadulla, jota hengellisesti puhuen kutsutaan Sodomaksi ja Egyptiksi, ja jossa myös heidän Herransa ristiinnaulittiin" (11:8). Herramme ristiinnaulittiin maallisessa Jerusalemissa, johon myös nimet "Sodoma" (Jes.1:10, Jer.23:14) sekä "Egypti" (Jer.44:24) viittaavat. Maallinen Jerusalemin on siis "se suuri kaupunki", joka tappaa profeetat ja kivittää tykönsä lähetetyt (Matt.23:37), ja jossa myös Jeesus saattoi poismonensa täytäntöön (Luuk.9:31, 13:33).

Kahden todistajan edeltä kirjoitettu "historia" ei pääty pedon voittoon, vaan "...kolmen ja puolen päivän kuluttua meni heihin Jumalasta elämän henki, ja he nousivat jaloilleen, ja suuri pelko valtasi ne, jotka näkivät heidät. Ja he kuuliivat suuren äänen taivaasta sanovan heille: 'Nouskaa tänne.' Niin he nousivat taivaseen pilvessä, ja heidän vihollisensa näkivät heidät. Ja sillä hetkellä tapahtui suuri maanjäristys, ja kymmenen osa kaupunkia kukistui, ja maanjäristyksessä sai surmansa seitsemäntuhatta henkeä, ja muut peljestyivät ja antoivat taivaan Jumalalle kunnian" (Ilm.11:11-13).

"Kunnian antaminen Jumalalle" on ilmaisu, millä tarkoitetaan parannuksen tekoa, kääntymystä. (Vertaa Ilm.16:9.) Kunnian antaminen Jumalalle on myös lihan mukaisen Israelin uudelleen omaan öljypuuhunsa oksastamisen edellytys, ja tässä kuvataankin heidän kääntymystään näillä sanoilla. Tässä nyt öljy pääsee lampuihin, ja lamput syttyvät palamaan. Tässä nyt annetaan "saatanan synagoogasta" vaihejuutalaisia seurakunnalle (Ilm.3:9). Heidän kääntymyksensä ja armoihin ottamisensa merkitsee "elämää kuolleista", kuten Paavali kirjoitti (Room.11:15).

³ Varovaisuuteen opettaa ne lukuisat spekulaatiot, joita on pidetty varmoina ja Raamatun profetiain mukaisina, mutta jotka sittemmin ovat osoittautuneet paikkansa pitämättömiksi Raamatun sanoman yli- ja väärintulkinnoksi.

Tämän jälkeen sanotaan (Ilm.11:14): "Toinen 'voi' on mennyt; katso, kolmas 'voi' tulee pian." Kolmas 'voi' tulee seitsemännen pasuunan soidessa, mutta tämä seitsemäs pasuuna tuo myös soidessaan hyvän sanoman täytöntöön käymisen.

AIKA ON TULLUT

Tänä päivänä näemme Jeesuksen "kuolemansa kärsimyksen tähden kirkkaudella ja kunnialla seppelöidyksi" (Hepr.2:9), vaikka "emme vielä näe kaikkea hänen valtionsa alle asetetuksi" (Hepr.2:8). Uhrattuaan uhrin syntien edestä, hän on "ainiaaksi istuutunut Jumalan oikealle puolelle, ja odottaa nyt vain, kunnes hänen vihollisensa pannaan hänen jalkojensa astinlaudaksi" (Hepr.10:12-13). Kun seitsemäs enkeli puhalsi pasuunaan (Ilm.11:15-19), kuului taivaassa suuria ääniä, jotka sanoivat: "Maailman kuninkuus on tullut meidän Herrallemme ja hänen Voidellullensa, ja hän on hallitseva aina ja iankaikkisesti." Jumalan edessä istuvat vanhimmat rukoukselliset Jumalaa, sanoen: "Me kiitämme sinua, Herra, Jumala, Kaikkivaltias, joka olet ja joka olit, siitä, että olet ottanut suuren voimasi ja ottanut hallituksen." Voiman ja hallituksen ottaa on Jumala, joka tekee näin, alistaakseen kaiken "Voidellullensa" eli Jeesuksen kuninkuuteen. Jatkossa (jao 18) vanhimmat selittävät, mitä on tulossa, sanoen: "...pakanakansat ovat vihastuneet, mutta sinun vihasi on tullut." Varsinainen Jumalan vihan aika alkaa siis seitsemännen pasuunan soimisesta, ja tästä vihasta seurakunta on luvattu pelastaa (1.Tes.1:10). Vanhimmat jatkavat, sanoen: "...ja tullut aika tuomita kuolleet, ja maksaa palkka sinun palvelijoillesi profeetoille ja pyhille, ja niille jotka sinun nimeäsi pelkäävät, pienille ja suurille."

Palkanmaksusta tiedämme, että Jumalan palvelijain palkka maksetaan "vanhurskasten ylönousemuksesta" (Luuk.14:14), joka tapahtuu Jeesuksen tulemuksessa (1. Tes.4:16-17). Jeesus sanoiikin itse: "Katso, minä tulen pian, ja minun palkkani on minun kanssani, antaakseni kullekin hänen tekojensa mukaan" (Ilm.22:12).

VAIMO, POIKA JA KÄÄRME (Luku 12.)

Tämän jälkeen Johannes näki "suuren merkin taivaassa." Hän näki auringolla vaateetun vaimon, joka oli raskaana ja huusi synnytyksiänsä. Vaimolla oli jalkainnsa alla kuu, ja kaksitoista tähteä seppelensä päässä. Johannes näki myös "toisen merkin taivaassa." Hän näki suuren tulipunaisten lohikäärmeiden, jolla oli seitsemän päätä, joissa kruunut, sekä seitsemän sarvea. Käärmeen pyrstö pyyhkäisi pois kolmannen osan taivaan tähtiä. Tämä käärme seisi vaimon edessä, nielläkseen hänen lapsensa, kun hän sen synnyttäisi. Kun vaimo synnytti poikalapsen (kreikaksi: υἱός, ἄρσεν, = pojan, miehen), se temmattiin Jumalan ja hänen valtaistumuksensa tykö.

Tämän jälkeen kerrotaan taivaallisesta sodasta, jossa Miikaël enkeleinen soti lohikäärmettä ja hänen enkeleitänsä vastaan. Sodan seurauksena käärme enkeleinen heitettiin maan päälle, jossa se ajoi takaa vaimoa, joka oli poikalapsen synnyttänyt. Vaimolle annettiin suuren kotkan kaksi siipeä, joilla se lensi erämaahan, pois käärmeen näkyvistä, tuhanneksi kahdeksikymmeneksi päiväksi, eli ajaksi, kahdeksi ajaksi ja puoleksi ajaksi. Lohikäärme vihastui vaimoon, ja lähti käymään sotaa muita hänen jälkeläisiään vastaan, jotka pitävät Jumalan käskyt, ja joilla on Jeesuksen todistus. Lohikäärme asettui seisomaan meren hiekalle.

Jo paratiisissa Jumala ennusti, kuinka "vaimon siemen" on polkeva rikki käärmeen pään (1.Moos.3:15). Vaimoksi, joka oli synnyttävä tämän luvatus siemenen, Jumala valitsi "lihan mukaisen Israelin" kansan (Room.9:5). Vaimon "aurinko, kuu ja kaksitoista tähteä" ovat tuttuja jo Joosefin unesta (1.Moos.37:9-10), jossa ne kuvaavat Jaakobia, Raakelia, sekä Israelin kansan kahtatoista kantaisää. Aurinkovaimo on siis lihan mukainen israelin kansakunta.

Poikalapsi on "kaitseva kaikkia kansoja rautaisella valtikalla" (jao 5). Tämä lupaus on annettu Jeesusta tarkoittavana jo Psalmissa 2:9, ja Ilmestyskirja itse kuvaa Jeesusta (yksinään) rautaisella valtikalla kaitsejaksi (19:15). Jeesus lupaa kuitenkin tässä samaisessa Ilmestyskirjassa myös seurakunnalleen tämän samaisen kaitsemisvallan. Tässä vaiheessa sanoisin vain, että ylös Jumalan tykö temmattava poikalapsi on joko Jeesus itse tai hänen seurakuntaruumiinsa.

Entä, koska taivaallinen sota käytiin tai käydään? Sen seurauksenahan Saatana heitettiin maan päälle. Jeesuksen oma lausuma Johanneksen evankeliumin 12:31-32:ssa voidaan ymmärtää siten, että saatanan karkottaminen taivaasta on jo menneisyyttä: "Nyt käy tuomio tämän maailman ylitse; nyt tämän maailman ruhtinas pitää heitettyänsä ulos." Saatana olisi siis tullut tämän mukaan heitetyksi alas taivaasta sen seurauksena, että Jeesus täytti sovitus-työnsä, ja otettiin ylös taivaaseen. Tämä ei kuitenkaan ole ainoa mahdollinen tulkinta, sillä Daniel 12:1-2 antaa ymmärtää, että "Miikaël nousee" lopunajan ahdistuksen aikana, ja Jesaja 24:21 kertoo, että "sinä päivänä (Herran päivänä) Herra kostaa korkeuden sotajoukoille korkeudessa", mikä viittaa taivaalliseen sotaan.

Ilmestyskirjan poikalapsitekstin selvänä lähdetekstinä on Jesaja 66:6-13, erikoisesti jakeet 7-8. Jakeessa 7 esiintyy Septuagintassa sama ilmaisu: ἄρσεν = mies, miespuolinen, kun taas jakeessa 8 puhutaan lapsista (ῥα ἄρσεν) monikossa. Näyttää siis ilmeiseltä, ettei kysymyksessä ole pelkästään poikalapsi-Jeesus, vaan poika-lapsi-seurakunta, kollektiivinen Kristuksen ruumis. Jakeessa 8 kysytäänkin: "Syntyköö maa yhden päivän kivulla, tahi synnytetäänkö kansa yhdellä haavalla?" Voitaisiin myös ajatella, että ἄρσεν, joka syntyy ennen tuskaa, on Kristus itse, ja ῥα ἄρσεν, jotka syntyvät synnyttäjän kivuilla, ovat Kristuksen ruumiset seurakuntansa. Toisaalta on ilmeistä, että ylöstemmatulla "lapsella" tarkoitetaan Ilmestyskirjassa yksinomaan Messiaasta, Kristusta, koska poikalapsen kollektiivinen osa, seurakunta, kuvataan jatkokeinon vielä maan päällä olevaksi. Näin siitäkkin huolimatta, että Ilmestyskirjassa kuvataan synnytys kipuja tuntien.

Vaikka teksti näyttää osoittavan, että taivaallinen sota syytyi ylöstemmatusta poikalapsen syntymän ja ylöstemmaamisen jälkeen, jota myös välittömästi seurasi lohikäärmejoukkion taivaasta karkotus, lopunajan aika, kaksi aikaa ja puoli aikaa ei silti alkanut välittömästi. Kuten Danielin kirjan 9:n luvun 69 ja 70 vuosivaikeiden väliin jää ajanjakso, jolloin lihan mukaisen Israelin kansan ajankello on aivan kuin pysähtynyt, samoin tässäkin: Teksti näyttää poikalapsen ylöstosta ja enkelisodasta siirtyvän välittömästi "aikaan, kahteen aikaan ja puoleen aikaan", siihen aikaan, jolloin "pelastetaan sinun kansasi, kaikki jotka kirjan kirjoitetut ovat" (Dan.12:1). Maan päälle heitetyn lohikäärmeen vaimon takaa-ajon seurauksena vaimolle annetaan "suuren kotkan" (Dan.12:1) kaksi siipeä, joilla vaimo lentää "kansojen erämaahan" (Hes.20:34-40) elätettäväksi 1260 päivää poissa käärmeen näkyvistä. Tämä tapahtuu kuitenkin vasta, kun merestä nousee "peto", jolle maan päälle heitetty lohikäärme antaa "voimansa ja valtaistumuksensa ja suuren vallan" (13:1-2) Kotkan siivet ovat vaimolle jo ennestään tutut Faaraan vainon ajoista (Ilm.12:6,14-16 = 2. Moos.19:4). Lohikäärmeen maan päälle heitto tapahtui siis Jeesuksen taivaaseen oton jälkeen, ja se johtaa lopulta pedon nousuun, jolloin vaimo puolestaan pakenee erämaahan. Elämme mielestäni parhaillaan tätä väliaikaa, Jeesuksen taivaaseen oton ja pedon nousun väliä, jolloin lohikäärme on jo heitetty maan päälle, valmistelemaan pedon nousua.

Kun vaimo viedään pois käärmeen näkyvistä, pedon nousun edellä, se löytää toisen vihan kohteen. Se lähtee käymään sotaa "vaimon muita jälkeläisiä vastaan" (12:17). Alkukielinen puhuu sodasta "Muiden kanssa hänen siemenestään" (μετὰ τῶν λοιπῶν τοῦ σπέρματος αὐτοῦ), jolloin "siemen" on yksikössä. Vaimo siis synnytti vain yhden siemenen, johon sisältyy ylöstemmatun Jeesuksen Kristuksen lisäksi myös muita, eli tänne jäljelle jääneitä. Nämä "pitävät Jumalan käskyt", ja heillä on "Jeesuksen todistus", joka on "profeetian Henki" (19:10). Nämä ovat Kristuksen seurakunta, joka myös on syntynyt vaimosta, sillä kirjoitettu on: "...pelastus on juutalaisista" (Joh.4:22).⁴

⁴ Toinenkin tulkinta on kyllä mahdollinen. Sen mukaan ylös temmattava poikalapsi ei tarkoittaisikaan Jeesusta, vaan seurakuntaa. Syntyminen kuvaisi tällöin muuttumista taivaalliseen olotilaan, joka on edellytyksenä ylöstemmaukselle. Tällöin sota taivaassa syytyisi vasta seurakunnan ylöstoston jälkeen, jolloin aika, kaksi aikaa ja puoli aikaa alkaisivat välittömästi Saatanan maan päälle heittämisen jälkeen. Vaimon siemenen jäljelle jääneet tarkoittaisivat tällöin kristittyjä, jotka eivät olleet ylöstoston valmiit. He olisivat niitä, jotka "joutuvat vahinkoon", jään "palkkaa", eli "ylös kutsun voitopalkintoa" vaille (1. Kor.3:14-15, Fil.3:14), vaikka itse pelastuvatkin "ikänsä kuin tulen läpi". Tällöin Ilmestyskirja "Jeesuksen Kristuksen paljastuksena" (1:1), sisältäisi sellaista uutta ilmoitusta, joka merkitsisi muutosta, verrattuna aikaisemmin opetettuun. Tällöin Jeesuksen tulemus olisi todellakin kaksivaiheinen, ja vaiheiden välillä kuluisi enemmän aikaa, kuin "salaman leimahtamisen" kesto (Matt.24:27). Tätä tulkintaa ei ole oikein sisällytetty Paavalin kirjoituksiin, sillä olemmehan jo nähneet, ettei sitä niistä löydy.

Tämä vaihtoehdotoin tulkinta edellyttäisi myös seurakunnan ylöstosta ennen Ilmestyskirjan petojen (luku 13) ilmestymistä: Seurakunnan ylöstosto saisi aikaan sodan taivaassa, jonka jälkeen lohikäärme heittäisi liin maan päälle, ja saisi aikaan petojen nousun. Tämä tulkinta on selvässä ristiriidassa sen kanssa, mitä Paavali tessalonikalaiskirjeissään opettaa, kuten jo olemme nähneet. Kun laittomuuden ihmisen ilmestyminen (joka on toinen Ilmestyskirjan pedoista) on seurakunnalle ainoa varma merkki Jeesuksen tulemuksen läheisyydestä, sekä Paavalin (2.Tes.2:1-5) että Johanneksen mukaan, on vaikea uskoa Ilmestyskirjan sisältävän tässä asiassa sellaista uutta ilmoitusta, joka kääntäisi asian pälaelleen. Tästä syystäkin pidän todennäköisempänä tulkintaa, jonka mukaan Ilmestyskirja siirtyi poikalapsi-kuvauksessaan Jeesuksen taivaaseen otosta suoraan lopun aikaan.

5 Tätä aikaa Jeesus varmaankin tarkoitti, sanoessaan: "Sillä silloin on oleva suuri ahdistus, jonka vertaista ei ole maailman alusta tähän asti ollut, eikä tule. Ja ellei sitä aikaa lyhennettäisi, ei yksikään liha pelastuisi; mutta valittujen tähden se aika lyhennetään" (Matt. 24:21-22).

Kuka ei pelkäisi, Herra ja ylistäisi sinun nimeäsi? sillä sinä yksin olet pyhä; sillä kaikki kansat tulevat ja kumartavat sinua, koska sinun vanhurskaat tuomiosi ovat julki tulleet" (15:2-4).

Mooseksen ja Karitsan virsi sisältää Jumalan suurten ja ihmeellisten tekojen ylistyksen. Hänen vanhurskautaan, kuninkuuttaan ja pyhyytään korostetaan. Virsi korostaa lisäksi Jumalan vanhurskaiden tuomioiden julkitulemista, ja niiden tähden kaikkien kansojen on kumarrettava Jumalaa. (Vertaa Jes.45:23-24).

Vanha testamentti kertoo kahdesta eri virrestä, eri aikaan ja eri paikoissa veisatuista. Mooses veisasi kansan kanssa yhdessä Herralle virren, kun he olivat kulkeneet kuivaa pitkin meren poikki, jota yrittäessään egyptiläiset hukkuivat (2.Moos.15:1-18). Virsi ylistää Herraa kansan perillepääsystä Jumalan asuntoon ja pyhäkköön (jakeet 13,17). Sen sijaan varsinainen Mooseksen virsi (5. Moos.31:30-32:44), jonka hän lausui Joosuan kanssa, ylistää Jumalan pelastus- ja lunastussuunnitelmaa, korostaa myös aikojen lopussa Jumalan toimeen panemaa kosta, rankaisua ja tuomiota jumalattomille (jakeet 35-43).

Karitsan virsi korostaa sitä vainoa ja kärsimystä, jota Karitsa itse, sekä hänen omansa ovat saaneet jumalattoman maailman taholta kokea. (Vertaa Jes.53:7, Room.8:35-37). Virren veisaajat ovat niitä, jotka ovat saaneet voiton "pedosta ja sen kuvasta ja sen nimen luvusta." He eivät siis ole "kumartaneet petoa eikä sen kuvaa, eivätkä ottaneet sen merkkiä otsaansa eikä käteensä" (Ilm.20:4-6). Tämän tähden he ovat autuaita, ja heillä on osa ensimmäisessä ylösnousemuksessa, ja he saavat hallita Karitsan kanssa. Pedon kumartaminen tai kumartamatta jättäminen on siis elämän ja kuoleman kysymys Jumalan seurakunnan jäsenille. Vain tämän koetuksen kestävät ovat (elossa olevista kristityistä) sitä viljaa, jonka Herra leikkaa luokseen, ja jotka saavat veisata virttä lasisella merellä.

Luvun loppu (15:5-8) kertoo seitsemästä enkelistä, "joilla on seitsemän viimeistä vitsausta." Heille annetaan "seitsemän kultaista maljaa, täynnä Jumalan vihaa", pedon valtakuntaan vuodatettaviksi (16:1). On kysymys samasta Jumalan vihan maljasta, mistä jo pedon kumartamisen yhteydessä kristittyjä varoitetaan (14:9-12), ja jonka sisältämä viha on "sekoittamatonta" eli laimentamatonta. Kristuksen elonleikkueen eli seurakunnan ylöskokoamisen jälkeen on siis vuorossa tämä laimentamaton Jumalan vihan vuodatus. Suuresta yhteisestä maljasta on jo kaadettu seitsemän enkelin seitsemään maljaan, jotka nyt vuorostaan kaatavat maljojensa sisällön maan päälle.

VIHAN MALJOJEN VUODATTAMINEN

Johannes kuuli "suuren äänen temppelistä sanovan niille seitsemälle enkelille: 'menkää ja vuodattakaa ne seitsemän Jumalan vihan maljaa maan päälle'" (16:1). Ensimmäisen maljan sisältö sai aikaan "pahoja ja ilkeitä paiseita niihin ihmisiin, joissa oli pedon merkki ja jotka kumarsivat sen kuvaa" (Jae 2). Toinen malja vuodatettiin mereen, joka muuttui "vereksi, ikäänkuin kuolleen vereksi, ja jokainen elävä olento kuoli, mitä meressä oli" (Jae 3). Kolmas malja vuodatettiin "jokiin ja vesilähteisiin, ja ne tulivat vereksi" (jakeet 4-7). Enkeli ylisti Jumalan vanhurskautta ja pyhyyttä, koska hän oli antanut verta niiden juotavaksi, jotka olivat vuodattaneet pyhien ja profeettojen verta. Neljäs malja vuodatettiin aurinkoon, jolle "annettiin valta paahtaa ihmisiä tullella. Ja ihmiset paahtuivat kovassa helteessä ja pilkkasivat Jumalan nimeä, hänen, jolla on vallassaan nämä vitsaukset; mutta eivät tehneet parannusta, niin että olisivat antaneet hänelle kunnian" (jakeet 8-9). Viides malja vuodatettiin "pedon valtaistuimelle, ja sen valtakunta pimeni; ja he pureskeliivat kieltensä rikki tuskissansa" ja pilkkasivat taivaan Jumalaa tuskiansa ja paiseittensa tähden, mutta eivät tehneet parannusta teoistansa" (jakeet 10-11). Kuudes malja vuodatettiin "suureen Eufrat-virtaan, ja sen vesi kuivui, että tie valmistuisi auringon noususta tuleville kuninkaille" (jakeet 12-16). Tässä yhteydessä Johannes näki, kuinka lohikäärmeen, pedon ja väärän profetan suusta lähti kolme sammakon muotoista saastaista henkeä. Nämä riivaaajain henget tekevät ihmeitä, ja kokoavat koko maanpiirin kuninkaat sotaan: "Ne kokoavat heidät siihen paikkaan, jonka nimi hepreaksi on Harmagedon" (Jae 16). Tämä henkien suorittama kokoaminen on sama "rakti", jota kuvataan myös "maan viinipuun terttujen korjaamisella." Tämän "viinipuun hedelmät" heitettiin Jumalan vihan suureen kuurnaun (14:17-19).

Erikoisesti painotetaan, että tämä sotaan kokoaminen tapahtuu "Jumalan, Kaikkivaltiaan, suurena päivänä" (Jae 14). Tällä ilmaisuilla ilmeisesti tarkoitetaan, että tämän tapahtuessa Herran päivä on jo alkanut täydessä merkityksessään. Herran päivään alkaa varsinaisesti "maan elon leikkaamisesta" (Ilm.14:14-15). Paavali opetti Herran päivän alkavan Kristuksen tullessa, jolloin seurakunta temmataa häntä "vastaan" yläilmoihin (1.Tes.4:15-5:2. 2.Tes.1:6-10, 2:1-8). Paavalin mukaan tosin Herran päivä jopa jatkuu vähän aikaa, ennenkuin seurakunta korjataan pois. Korinttolaisille Paavali kirjoitti "päivästä, joka tulee ilmestyä" (1. Kor.3:11-15), ja tämän päivän tuli on koetteleva kristittyjen rakennukset.

Seitsemännen maljan enkeli vuodatti ilmaan, jolloin seurasi "salamoita ja ääniä ja ukkosenjylinää; ja tuli suuri maanjäristys", jonka vertaista ei ole ihmisten aikana maapalloilla ollut. Suuri kaupunki, Babylon, meni kolmeen osaan, kun Jumala "antoi sille vihansa kiivauden viinimaljan", ja kansojen kaupungit kukistuvat (jakeet 17-21). Lisäksi kaikki saaret pakenivat, eikä vuoria enää ollut, ja leiviskän painoisia rakeita satoi taivaasta ihmisten päälle. Ihmiset "pilkkasivat Jumalaa raesateen vitsauksen tähden, sillä se vitsaus oli ylen suuri." Seitsemäs malja kohdistui siis pääasiassa Babyloniin, joka "tuli muistetuksi Jumalan edessä." Entä, mikä tämä Babylon-kaupunki oikein on? Saamme vastauksen seuraavista kahdesta luvusta, jotka paljastavat sen salaisuuden.

SUUREN PORTON TUOMIO

Vksi seitsemästä enkelistä, joilla oli ne seitsemän maljaa, tuli ja sanoi Johannekselle: "Tule, minä näytän sinulle sen suuren porton tuomion, joka istuu paljojen vetten päällä, hänen, jonka kanssa maan kuninkaat ovat haureutta harjoittaneet, ja jonka haureuden viinistä maan kuninkaat ovat juopuneet" (17:1-6). Tämän jälkeen Johannes vietiin hengessä erämaahan, jossa hän näki naisen istumassa helakanpunaisen pedon selässä. "Peto oli täynnä pilkkaavia nimiä, ja sillä oli seitsemän päätä ja kymmenen sarvea." Nainen oli puettu purppuraan ja helakanpunaan ja koristettu kullalla ja jalokivillä ja helmillä, ja sillä oli kädessään kuitainen malja, täynnä kauhistuksia ja hänen haureutensa riettauksia. Naisen otsaan oli kirjoitettu nimi, salaisuus: "Suuri Babylon, maan porttojen ja kauhistuksien äiti." Nainen oli juovuksissa "pyhien verestä ja Jeesuksen todistajien verestä." Naisen nähdessään Johannes suuresti ihmetteli.

Enkeli sanoi Johannekselle: "Miksi ihmettelet? Minä sanon sinulle tuon naisen salaisuuden ja tuon pedon salaisuuden, joka häntä kantaa..." (Jae 7). Pedon salaisuuteen olemmekin jo katsahaneet kolmannentoista luvun yhteydessä. Naisen salaisuuteen kuuluvat seuraavat lausumat: "Vedet, jotka sinä näit tuolla, missä portto istuu, ovat kansoja ja väkijoukkoja ja kansanheimoja ja kielä" (17:15). Sekä: "Ja nainen, jonka sinä näit, on se suuri kaupunki, jolla on maan kuninkaiden kuninkuus." (17:18).

Naisen tuomiosta todetaan, että vaikka se istuu pedon päällä, joka sitä kantaa, kuitenkin "ne kymmenen sarvea ja peto, ne vihaavat porttoa ja riisuvat hänet paljaaksi ja alastomaksi ja syövät hänen lihansa ja polttavat hänet tullella" (17:16).

Tämän jälkeen enkeli julistikin: "...kukistunut, kukistunut on suuri Babylon ja tullut riivaaajain asuinpaikaksi, ja kaikkien saastaisten henkien tyysijaksi ja kaikkien saastaisten ja vihattavain lintujen tyysijaksi. Sillä hänen haureutensa vihan viiniä ovat kaikki kansat juoneet, ja maan kuninkaat ovat haureutta harjoittaneet hänen kanssansa, ja maan kauppiat ovat rikastuneet hänen heukumansa runsaudesta" (18:1-3). Toinen ääni julistaa Jumalan kansalle: "Lähtekää siitä ulos, te minun kansani, ettette tulisi hänen synteihinsä osallisiksi ja saisitte tekin kärsiä hänen vitsauksistansa" (18:4).

Nainen sanoo sydämessään: "Minä istun kuningattarena enkä ole leski, enkä ole surua näkevä" (18:7). Naisen vitsaukset tulevat yhtenä päivänä "kuolema ja suru ja nälkä, ja hän joutuu tullella poltettavaksi, sillä väkevä on Herra Jumala, joka on hänet tuominut" (18:8). "Maan kuninkaat, jotka hänen kanssaan harjoittivat haureutta, on itkevät, kun näkevät hänen palonsa savun, ja maan kauppiat valittavat ja surevat, koska ei kukaan enää osta heidän tavaraansa" (18:9-19). Taivasta, pyhää, apostoleja ja sekoittamattomia teidän tuomionne" (18:20). Lisäksi naisesta tuomiosta, "sillä Jumala on hänet tuominut ja kostanut hänelle" (18:20). Lisäksi naisesta sanotaan: "...sinun kauppiasi olivat maan mahtavia, ja sinun velhoutesi villitsi kaikki kansat; ja hänestä on löydetty profeettain ja pyhien veri ja kaikkien veri, jotka maan päällä ovat tapetut."

Nyt kysymme, mikä on tämä nainen? Joskus joltakin taholta on totuuden salaamiseksi yritetty selittää tämä nainen poliittiseksi mahdolliseksi. Se ei kuitenkaan ole poliittinen mahti, sillä sehan istuu sitä kantavan pedon päällä, maan kuninkaiden kanssa haureutta harjoittaen, ja sitä kantava peto vasalleineen vihaa sitä. On myös yritetty selittää tämä nainen kaupalliseksi ja/tai taloudelliseksi mahdolliseksi. Vaikka naisella on omiakin kauppiaita, se ei kuitenkaan ole kaupallinen ja taloudellinen mahti. Maan kauppiathan ovat rikastuneet, myydessään tavaroitaan naiselle. Naisen nimi "Babylon" viittaa sekoitukseen. Kun sitä nimitetään portoksi, osoittaa se naisen elävän kutsuukseensa ja tehtävänsä nähden uskottomuudessa ja luvattomissa suhteissa. Nainen istuu vesien päällä, jotka ovat kansoja, ja nainen on villinnyt ja juovuttanut kaikki kansat haureutensa viinillä, jota on juottanut niille. Nainen oli Johannekselle suuri ihmetyksen aihe. Kun naista kuvataan kaupunkiksi, jolla on maan kuninkaitten kuninkuus, osoittaa tämä kyseen olevan yhteisöstä. Lisäksi nainen on

juovuksissa Jeesuksen todistajien verestä, ja se kehuu itseään kuningattareksi.

Nainen kuvaa ilmeisen selvästi uskonnollista mahtia. Se on luopiouuskonnollisuutta ja luopioikristillisyyttä, joka lopun aikana kehittyi huippuunsa. Juuri uskonnolliset ihmiset ja järjestöt ovat vastuussa kaikkien aikojen profeettojen ja pyhien verestä. Uskonnolliset ihmiset veivät meidän Herrammekin tuomittavaksi. Jos apostoli Johannes tulisi meidän päivinämme katsomaan Roomaa paaveineen ja eksyttävine uskonnollisine messuineen, ja sitä komeilua, loistoa ja uskonnollista muutomenoa, jossa uudesti syntymättömät ihmiset harrastavat eksynnyttä ja eksyttävää nimikristillisyyttään, hän varmasti tunnistaisi jo Babylonin ääriiviivat. Kehityksen lopputulos on kuitenkin vielä edessäpäin. Se merkitsee luopiouuskonnollista ekumeniaa, jossa tosi kristillisyyden on lopullisesti pantu viralta, ja jossa Raamatun kristillisyyteen pitäytyviä tosi kristittyjä pidetään yhä enenevässä määrin fanaatikkoina.

On kunkin yksilökristityn asia ratkaista itse oma kuulumisensa tai kuulumattomuutensa nykyisiin, enemmän tai vähemmän harhautuneisiin kirkkoihin ja järjestöihin. Kun kehityksen lopputuloksena syntyy tämä lopullinen Babylon, silloin kristityille kuuluu selvä Herran kehoitus astua siitä sekoituksesta ja sotkusta ulos. Totuushan on, että vaikka tämä portto kuuluu olevansa kuningatar, sillä ei todellisuudessa ole mitään yhteyttä tosi kuningattareen, eli Kristuksen morsiamen ja vaimon kanssa (21:9-).

Babylon on siis, paitsi kaupunki, josta tulee lopunajan maailman ja hengellisen vallan pääkaupunki, myös järjestö, joka sisältää luopio-ekumeenisen maailmankirkon. Tämä kirkko vainoaa pyhiä, ollen juovuksissa heidän verestään, ja se palvelee ja kumartaa väärän profeetan johdolla petoa. Peto tulee olemaan heidän "messiansa", jota myös kaikki kumartavat ohjataan kumartamaan, juottaen heidät tämän porton haureuden viinillä. Tämän Babylon-porton tuomio on Jumalan kansan odotuksen ja ilon aihe: Seuraavan luvun alku kertoo (19:1), kuinka "kansan paljouden suuri ääni taivaassa" riemuitsi halleluja-huudoin Jumalan tuomiosta: "Sillä hän on tuominut sen suuren porton, joka turmeli maan haureudellaan, ja on kostanut ja on vaatinut hänen kädestänsä palvelijain-sa veren."

KARITSAN HÄÄT

Tämän jälkeen Johannes kuuli "ikäänkuin kansan paljouden äänen ja ikäänkuin paljojen vetten pauhinan ja ikäänkuin suuren ukkosenjyllinän sanovan: "Halleluja. Sillä Herra, meidän Jumalamme, Kaikkivaltias, on ottanut hallituksen. Iloitkaamme ja riemuitkaamme ja antakaamme kunnia hänelle, sillä Karitsan häät ovat tulleet, ja hänen vaimonsa on itsensä valmistanut. Ja hänen annettiin pukeutua liinavaatteeseen, hohtavaan ja puhtaaseen; se liina on pyhien vanhurskaus" (19:6-8).

Tämän kuulemansa jälkeen Johannes sai käskyn kirjoittaa: "Autuaat ne, jotka on kutsuttu Karitsan häätaterialle." Hän sai vielä vakuutuksen, että "nämä sanat ovat totiset Jumalan sanat." Morsian, joka täällä maan päällä ollessaan kihlattiin Kristukselle, on siis valmistanut itsensä (2. Kor.11:2). Kristuksen elonleikkauksessa ylösoitettu seurakunta on valmis astumaan ikuisen liittoon Herransa kanssa. Kristuksen morsian on kaupunki, "pyhä kaupunki, uusi Jerusalemi" (21:1-2,9-10). Häät saattavat kestää tuhannen vuotta, koska tämän jakson kuluttua, kun kaupunki laskeutuu uuden maan päälle, kaupunki on vieläkin "valmistettu niinkuin morsian, miehellenä kaunistettu." Kristus menee avioon koko kaupungin, eli koko seurakunnan kanssa. Karitsan häätaterialle kutsutut autuaat (19:9) ovat ilmeisesti yksityisiä kristittyjä, jotka kollektiivisena seurakuntana eli kaupunkina muodostavat samalla morsiamen.

VIHAN VIINIKUURNAN POLKEMINEN

Johannes näki taivaan auneena, ja katso: "Valkoinen hevonen, ja sen selässä istuvan nimi on Uskollinen ja Totinen, ja hän tuomitsee ja sotii vanhurskaudessa" (19:11-21). "Häntä seurasivat ratsastaen valkoisilla hevosilla taivaan sotajoukot, puettuina valkeaan ja puhtaaseen pellavavaatteeseen." Uskollisen ja Totisen suusta "lähtee terävä miekka, että hän sillä löisi kansoja, ja hän on kaltseva heitä rautaisella valtikalla, ja hän polkee kaikkivaltiaan Jumalan vihan kiivauden viinikuurnan" (Jae 15).

Siitä, kuinka suuri ja laaja on niiden joukko, jotka joutuvat tähän vihan viinikuurnaan poljettaviksi, siitä saamme kuvan kuurnan polkemisen jälkeisestä enkelin ateriakutsusta taivaan linnuille: "Tulkaa, kokoontukaa Jumalan suurelle aterialle, syömään kuningasten lihaa ja sotapäälliköiden lihaa ja väkivien lihaa ja hevosten sekä niiden selässä istuvien lihaa ja kaikkien vapaiden ja orjien lihaa, sekä pienten että suurten" (19:17-18).

Tämän jälkeen kuvataan itse kuurnan polkemista (19:19-21). Peto ja maan kuninkaat ovat kokoontuneet sotimaan "hevosen selässä istuvaa vastaan, ja hänen sotajoukkoansa vastaan." Peto ja väärä profeetta otetaan kiinni ja heitetään "elävältä tuliseen järveen, joka tulikiveä palaa." Muita kohtasi surma "hevosen selässä istuvan miekasta, joka lähti hänen suustaan; ja kaikki linnut tulivat ravituiksi heidän lihastansa."

Jotta saisimme selvemmän varmuuden siitä, kuinka lukuisaa joukkoa tämä "maan viinipuun hedelmiä" sisältävä vihan viinikuurnan polkeminen koskee (14:17-20), katsokaamme profeettoja, jotka ovat ennustaneet tästä tapahtumasta:

Jesaja ennusti "Edomin" ja Bosran" nimien alla samasta tapahtumasta: "Astukaa esiin te kansat ja kuulkaa; te kansakunnat, tarkatkaa. Kuulkoon maa ja kaikki mitä siinä on, maanpiiri ja kaikkia mikä siinä kasvaa. Sillä Herra on vihastunut kaikkiin kansoihin ja kiivastunut kaikkiin heidän joukkoihinsa; hän on vihkinnyt heidät tuhon omaksi, jättänyt heidät teurastettaviksi. Heidän surmatunsa viskataan pois, ja niiden raadoista nousee löyhkä, ja vuoret valuvat heidän vertansa. ... Sillä Herralla on uhri Bostrassa, suuri teurastus Edomin maassa." (Jes.34:1-6).

"Kuka tuolta tulee Edomista, tulipunaisissa vaatteissa Bosrasta, tuo puvaltaan komea, joka uljaana astelee suuressa voimassansa? 'Minä, joka puhun vanhurskautta, joka olen voimallinen auttamaan.' Miksi on punaa sinun puvussasi, miksi ovat vaatteesi kuin viinikuurnan polkijan? 'Kuurnan minä poljin, minä yksinäni, ei ketään kansojen joukosta ollut minun kanssani; minä poljin heidät vihassani, tallasin heidät kiivaudessaani, ja niin pirskuil heidän vertansa vaatteilleni, ja minä tahraasin koko pukuini. Sillä koston päivä oli minun mielessäni ja minun lunastettujeni vuosi oli tullut. ... Ja minä tallasin kansat vihassani ja juovutin heidät kiivaudella; ni; minä vuodatin maahan heidän verensä'" (Jes.63:1-6).

"Sillä katso, Herra tulee tulella, ja hänen vaununsa ovat kuin myrskytuuli: Hän antaa vihansa purkautua hehkussa ja nuhtelunsa tulen liekeissä. Herra käy tuomiolle kaiken lihan kanssa tulella ja miekallaan; ja Herran surmaamia on oleva paljon" (Jes.66:15-16).

Myös profeetta Jeremia on ennustanut seuraavaa: "Herra ärjyy korkeudesta, antaa äänensä kaikua pyhästä asunnostansa. Hän ärjyy väkevästi yli laitumensa. Hän nostaa kuin viinikuurnan polkijan huodon kaikkia maan asukkaita vastaan. Pauhina käy maan ääriin asti, sillä Herralla on riita-asia kansoja vastaan, hän käy oikeutta kaiken lihan kanssa: Jumalattomat hän antaa miekalle alttiiksi, sanoo Herra. ... Ja Herran surmaamia on oleva sinä päivänä maan äärestä maan ääreen: Ei heille pidetä valittajaisia, ei heitä koota eikä haudata; he tulevat maan lannaksi." (Jer.25:30-33).

Profeetta Joheelkin on ennustanut "Joosafatin laakson" ja "ratkaisulaakson" nimillä samasta viinikuurnan polkemisesta: "Käykää avuksi, tulkaa, kaikki kansakunnat joka taholta. He kokoontuvat sinne. Anna, Herra, sankariesi astua sinne alas. Lähtekööt liikkeelle, hyökätkööt kansakunnat Joosafatin laaksoon; sillä siellä hän istuu tuomitsemassa kaikkia pakanakansoja, joka taholta tulleita. Lähetäkää sirppi, sillä sato on kypsytty, tulkaa polkemaan, sillä kuurna on täynnä, ja kuurna-aitaat pursuvat ylitse; sillä heidän pahuutensa on suuri. Meluavia joukkoja, meluavia joukkoja ratkaisulaaksossa. Sillä lähellä (vanha Kirkkoraamattu: länän) on Herran päivä ratkaisulaaksossa" (Joel 3: 11-14).

Jumalan tuomio viinikuurnan polkemisen yhteydessä koskee ja kohtaa siis kaikkia kansoja. Ei näin ollen tarvitse ihmetellä sitä, että meidän Herramme vertasi tulemuksensa aikaisia päiviä Nooan ja Lootin päiviin (Luuk.17:26-37). Ei tarvitse myöskään hämmästellä Paavalin kirjoituksen ankaruutta, kun hän kertoo jumalattomia kohtavaana tuomiona olevan "lankaikkisen tuhon Herran kasvoista ja hänen voimansa kirkkaudesta, kun hän sinä päivänä tulee" (2.Tes.1:6-10).

Profeetat ennustavatkin, kuinka Jumalan tuomio tekee maan käytännöllisesti katsoen autioksi: "Totisesti, minä otan kaiken pois maan pinnalta, sanoo Herra. Minä otan pois ihmiset ja eläimet, otan pois taivaan linnut ja meren kalat, vietteykset ja jumalattomat. Minä hävitän ihmiset maan pinnalta, sanoo Herra. ... Lähellä on Herran suuri päivä, se on lähellä, ja tulee sangen kiiruusti. Kuule, Herran päivä. Silloin sankarit halkeasti huutavat. ... Minä saatan ihmiset verensä vuodatetaan niinkuin tomu, ja heidän elinesteensä niinkuin saasta. Eivätkä voi pelastaa heitä heidän hopeansa ja kultansa Herran vihan päivänä; hänen kiivautensa tulella kuluu koko maa. Sillä lopun, äkkilopun, hän tekee kaikkia maan asukkaista" (Sef.1:2-3,14-18).

"Katso, Herran päivä tulee, tulee armottomana, tulee kiivaus ja vihan hehku, tekemään autioksi maan ja hävittämään siitä sen syntiset. ... Minä koston maanpiirille sen pahuuden ja jumalattomille heidän pahat

tekonsa; minä lopetan julkeitten kopeuden ja painan maahan väkivaltaisten ylpeyden. Minä teen kuolevaiset harvinaisemmiksi kuin puhdas kulta, ihmiset harvinaisemmiksi kuin Oofirin kulta" (Jes.13:6-13).

Jos koskaan edellä lainatut profetiat toteutuvat, niin ne toteutuvat juuri Herramme tulemuksen yhteydessä. Viinikuurnan polkemisen jälkeen tavallinen kuolevainen ihminen on siis "harvinaisempi kuin Oofirin kulta." Nämä harvinaiset yksilöt muodostavat ne "tähteet" joista profeetta Sakaria on ennustanut (Sak.14:16). Näistä "tähteistä" kehittyvät sitten ne "maan neljän kulman asukkaat", Goog ja Maagog", jotka saatana tuhatvuotisen ajanjakson lopussa villitsee (Ilm.20:7-9), kooten heidät sotaan "pyhien leiriä ja rakastettua kaupunkia" vastaan: Tuli lankeaa taivaasta ja kuluttaa heidät, ja perkele, heidän villitsijänsä, heitetään tuli- ja tulikivi järveen (Ilm. 20:10).

ENSIMMÄINEN YLÖSNOUSEMUS

Viinikuurnan polkemisen jälkeen lohikäärme eli saatana otetaan kiinni, ja heitetään suurissa kahleissa syvyyteen. Siellä se on vankina tuhannen vuotta. Tänä aikana se ei voi villitellä kansoja. Tuhannen vuoden kuluttua se taas päästetään vapaaksi (Ilm.20:1-3).

Tämän jälkeen Johannes näki "valtaistuimia, ja he istuivat niille, ja heille annettiin tuomiovalta" (20:4). Nousee kysymys, keitä nämä valtaistuimilla istuvat ovat? Jo Paavali antoi viitteen vastaukseksi, kun hän kirjoitti 1. Kor.6:2-3, kuinka Kristuksen seurakunnan jäsenet tulevat tuomitsemaan maailman ja enkelitkin. Jatkossa puhutaan niiden sieluista, "jotka olivat surmatut Jeesuksen todistuksen tähden ja Jumalan sanan tähden, ja niiden, jotka eivät olleet kumartaneet petoa eikä sen kuvaa, eivätkä ottaneet sen merkkiä otsaansa tai käteensä." Heistä kerrotaan, kuinka he "virkosivat eloon ja hallitsivat Kristuksen kanssa tuhannen vuotta" (Ilm.20:4). Vaikka aluksi näyttäisi siltä, että tekstin valtaistuimella istujilla ja eloon virkoavilla tarkoitettaisiin eri ryhmiä, tarkemmin tutkittuna käy ilmeiseksi, että he ovat yksi ja sama ryhmä.

Tekstin käännös: "he virkosivat eloon" voi antaa lukijalle väärän varmuuden heidän eloon virkoamisensa ajasta. Sehän antaa ymmärtää, että nämä ensimmäisestä ylösnousemuksesta osalliset (20:4-6) virkoaisivat eloon vasta tämän näyn kuvaaman tilanteen yhteydessä, jolloin valtaistuimet jo on asetettu ja viinikuurna poljettu. Marttyyritkin ovat kuitenkin "Herrassa" eli Kristuksessa nukkuneita, jotka Paavalin mukaan "nousevat ylös ensin" Herran parusiassa, jolloin heidät jatkossa temmataan yhdessä eloon jääneiden (ja muuttuneiden) kanssa yläilmoihin Herraa vastaan (Ilm.-14:13, 1.Tes.4:16-17). On olemassa vain yksi ensimmäinen ylösnousemus, ja on hyvin epätodennäköistä, että tässä ylösnousemuksessa olisi eri aikaan tapahtuvia eri vaiheita. Täten tässäkin ei ilmeisesti ole kysymys mistään marttyyrien jälkijoukosta.

Vanhempaan kirkkoraamattuun onkin käännetty: "he elivät ja hallitsivat Kristuksen kanssa tuhannen vuotta." Tämän mukaan he olivat nousseet eloon jo aikaisemmin, mikä ilmeisesti onkin oikea tekstin tulkinta. Heidän eloon virkoamisensa on siis tapahtunut jo "Kristuksen elonleikkauksessa" (Ilm.14:14-16), viinikuurnan polkemisen edellä.

Ensimmäiseen ylösnousemukseen osallisista sanotaan: "Autuas ja pyhä on se, jolla on osa ensimmäisessä ylösnousemuksessa; heihin ei toisella kuolemalla ole valtaa, vaan he tulevat olemaan Jumalan ja Kristuksen pappeja, ja hallitsevat hänen kanssaan ne tuhannen vuotta" (20:6). Tuhatvuotinen aika on siis uusi maailman aika, joka sisältää Kristuksen valtakunnan. Karitsan verellä ostetut uskovat muodostavat tänä aikana hänen "kuningaskuntansa" maan päällä (Ilm.5:9-10).

Se, ettei toisella kuolemalla ole valtaa heihin, käy ilmi myös Herramme omista sanoista, kun hän puhui niistä, jotka on nähty arvokkaiksi pääsemään tähän uuteen maailman aikaan ja ensimmäiseen ylösnousemukseen: "(he)... eivät nai, eivätkä mene miehelle. Sillä he eivät enää voi kuolla, kun ovat enkelien kaltaisia; ja he ovat Jumalan poikia (uioi), koska ovat ylösnousemuksen poikia (uioi)". Luuk.20:34-36. Juuri tätä "lapseksiottoa" (kreikaksi: υιοθεσία = poijaksiottoa) Hengen esikoislahjan saaneet odottavat kohdalleen, ja näiden Jumalan lasten (kreikaksi: υἱὸν τοῦ θεοῦ = Jumalan poikien) ilmestymistä odottaa vuorostaan luomakunta, vapautuakseen turmeluksen orjuudesta (Room.8:18-25).

Onko tuhatvuotinen ajanjakso kirjaimellinen vaikeovertauskuvaallinen sanonta pitkästä ajanjaksosta, jää ratkaisematta. Ilmeisen selvää on kuitenkin, että Herramme sekä hänen seurakuntansa viettävät "pyhien leirinä ja sinä rakastettuna kaupunkina" (Ilm.20:9) tämän ajanjakson maan päällä. Pyhien leiriin ja rakastettuun kaupunkiin liittyy vielä eräs mielenkiintoinen näkökohta, joka voi melkoisesti vaikuttaa lopunajan tapahtumien tulkintaan, ja on siitä syystä otettava huomioon.

PYHIEN LEIRI JA SE RAKASTETTU KAUPUNKI

Galatalaiskirjeessään apostoli Paavali kirjoittaa taivaallisesta Jerusalemissa kristittyjen äitinä: "Mutta se Jerusalemi, joka ylhäällä on, on vapaa, ja se on meidän äitimme. Sillä kirjoitettu on: 'Iloitse sinä bedelmätön, joka et synnyttä, riemahda ja huuda sinä, jolla ei ole synnytyskipuja. Sillä yksinäisellä on paljon lapsia, enemmän kuin sillä, jolla on mies' (Gal. 4:26-27). Paavalin lainaama Vt:n sanankohta on Jesaja 54:1. Jesajan kirjan 54 luku puhuu siis Paavalin tulkinnan mukaan ylhäällä olevasta, taivaallisesta Jerusalemissa. Jes.54:11-13 kuvaus kaupungin kivistä, perustuksista ja porteista onkin selvästi rinnastettavissa Ilmestyskirjan viimeisten lukujen kuvaukseen uudesta Jerusalemissa (Ilm.21:9-21). Tämä käy selväksi, kun lainaamme Jesaja: "Sinä kurja, myrskyn raastama, sinä lohdonut. Katso, minä muuraan sinun kivesi kiiltokivellä, panen sinun perustuksesi safiireista, minä teen sinun harjasi rubineista ja sinun porttisi kristalleista ja koko sinun ympärismuurisi jalokivistä. Sinun lapsesi ovat kaikki Herran opetuslapsia, ja suuri rauha on sinun lapsillasi oleva."

Merkittävää nyt on, että tämä kaupunki (joka Paavalin mukaan on "Jerusalem, joka ylhäällä on") joutuu Jesajan ennustuksen mukaan hyökkäyksen kohteeksi: "Jos sinun kimppuusi karataan, ei se ole minusta; joka kimppuusi karkaa, se eteesi kaatuu" (Jes.54:15).

Ilmestyskirja itse ennustaa: "Kun ne tuhat vuotta ovat loppuun kuluneet, päästetään saatana vankeudestaan, ja hän lähtee villitsemään maan neljällä kulmalla olevia kansoja, Googia ja Maagogia, kootakseen heidät sotaan, ja niiden luku on kuin meren hiekka. Ja he nousevat yli maan avaruuden⁸ ja piirittävät pyhien leirin ja sen rakastetun kaupungin. Mutta tuli lankeaa taivaasta ja kuluttaa heidät" (Ilm.20:7-9). Edellä lainatussa kohdassa siis ennustetaan, kuinka maan päällä oleva "pyhien leiri" ja "rakastettu kaupunki" joutuu hyökkäyksen kohteeksi, aivan yhtäpitävästi Jesajan tekstin kanssa.

Ei liene epäselvää, että "pyhien leirillä" tarkoitetaan kirkastettuja kristittyjä. Mitä sen sijaan tarkoitetaan "rakastetulla kaupunkilla"? Näyttää ilmeisestä Paavalin Jesaja 54 luvun tulkinnan perusteella, että kysymyksessä olisi jo taivaasta laskeutunut uusi Jerusalem.

On myös muita seikkoja, jotka tukevat edellä esitettyä tulkintaa: Herramme toisen tulemuksen yhteydessä puhutaan esimerkiksi Karitsan häistä seuraavasti: "Iloitkaamme ja riemuitkaamme ja antakaamme kunnia hänelle, sillä Karitsan häät ovat tulleet, ja hänen vaimonsa on itsensä valmistanut" (Ilm.19:7). Kuitenkin Ilm.21:1-2 sanotaan: "Ja minä näin uuden taivaan ja uuden maan; sillä ensimmäinen taivas ja ensimmäinen maa ovat kadonneet, eikä merta enää ole. Ja pyhän kaupungin, uuden Jerusalemin, minä näin laskeutuvan alas taivaasta, Jumalan tyköä, valmistettuna niinkuin morsian, miehellensä kaunistettu."

⁷ Alkukielen sana, joka on käännetty näin kahdella eri tavalla, on aoristin indikatiivin pluraalin kolmas persoona ἔσται, verbistä εἶμι = elää. Kreikan kielessä aoristi on menneen ajan eniten käytetty tempus, ja kun aoristi puuttuu suomen kielestä, sille ei meidän kielellemme verbiopissa ole suoranaista vastinetta. Kreikan kielen aoristin indikatiivi tulee kääntää suomen imperfektillä, perfektillä (kokoavat toteamukset) tai pluskvamperfektillä (temporaalisissa eli aikaa osoittavissa, kausaalisissa eli syytä ilmaiseissa, ja relatiivisissa eli takakohtaisissa sivulauseissa). Käännöksen vaikuttaa lisäksi niin sanottu "tempusaspekti" (lisätieto tekemisen luonteesta tai kestosta). Aoristin indikatiivimuodot ilmaisevat yleensä yksittäisiä menneen ajan tapahtumia, kuvaamatta niiden luonnetta lähemmin.

⁸ Ilm.20:9 sanoista: "ja he nousevat yli maan avaruuden" on joskus vedetty väärä johtopäätöksiä, aivan kuin kysymys olisi maan avaruudessa olevaa kohdetta vastaan nousemisesta. Alkukielen sanat: "καὶ ὑψήσουσιν ἐπὶ τὸ πᾶντος τῆς γῆς", tarkoittavat maan avaraa pintaa. Sana "πᾶντος" merkitsee yksinään: "leveys", ja sanat: "τὸ πᾶντος τῆς γῆς" merkitsevät "maan leveyttä."

Tavallisen tulkinnan mukaan Karitsan häitten ja uuden Jerusalemin uuden maan päälle laskeutumisen välillä on tuhannen vuoden ajanjakso. Äsken lainattu teksti sanoo kuitenkin uuden Jerusalemin laskeutumisesta maan päälle, että se on "valmistettuna niinkuin morsian, miehelliensä kaunistettu." Morsian valmistetaan ja kaunistetaan miehelleen ennen häitä, ei häitten jälkeen. Jos siis tavallisen tulkinnan tulkittaisi oikea, kaupunki on edelleen valmistettu ja kaunistettu morsiameksi, vaikka häistä on kulunut jo tuhat vuotta.

Teksti näyttääkin sen sijaan osoittavan, että häät ovat vielä edessä päin, kaupungin laskeutuessa uuden maan päälle. Häät siis pidettäisiin maan päällä, ja tuhatvuotinen ajanjakso olisi häittenpito- ja "kuherruskuukausi"-aikaa. Näin ollen uusi taivas ja uusi maa merkitsisi maan uudistumista, ja kaupunki laskeutuisi morsiamena uudistetun maan päälle välittömästi Kristuksen tulemuksen ja Jumalan tuomion jälkeen. Tällöin myös Jesaja 54:15 ennustama hyökkäys kaupunkia vastaan olisi kuvattu Ilm.20:7-9:ssä. Näin ollen ei myöskään ensimmäisen taivaan ja maan katoaminen (21:1) ja pakeneminen (20:11) tarkoittaisi tämän planeetan katoamista kirjaimellisesti merkityksessä. Se tarkoittaisi maa muodon uudistumista: "sinä lähetät henkesi, ja ne luodaan; ja sinä uudistat maan muodon" (Ps.104:30).

Edellä esitettyä tukintaa näyttävät tukevan myös Raamatun muutkin tekstit, jotka koskevat uutta taivasta ja maata. Yksi sellainen teksti on 2. Piet. 3:3-13. Pietarin mukaan "Herran tulemus" (Jae 4) merkitsee samalla myös "Herran päivän" tulemistä (jakeet 7,10-12), ja tätä päivää kristityt nimenomaan odottavat ja jouduttavat. Pietarin mukaan "nykyiset taivaat ja maa ovat...talletetut tulelle, säästetyt jumalattomien ihmisten tuomion ja kadotuksen päivään" (Jae 7), joka päivä koittaa varkaan lailla tulevan "Herran päivän" myötä (Jae 10). Silloin "taivaat katoavat pauhinalla ja alkuaikain kuumuudesta hajoavat, ja maa ja kaikki, mitä siihen on tehty palavat." Välittömästi taivaitten hajoamisen ja alkuaikain sulamisen jälkeen (Jae 12) Pietari ja hänen lukijansa odottivat "uusia taivaita ja uutta maata, joissa vanhurskaus asuu" (jakeet 13-14). Pietarin maininta siitä, että "...yksi päivä on Herran edessä niinkuin tuhat vuotta, ja tuhat vuotta niinkuin yksi päivä", ei muuta asiaa. Toinen Pietarin kirje ei selvästikään tunne tuhannen vuoden väliaikaa Herran tulemuksen (eli Herran päivän) sekä uuden maan luomisen välissä.

Ilmeisesti tämä Pietarin kirje ei myöskään opettanut maan palamista olemattomiin, sillä 3 luvun 10 jakeen loppu kertoo arvostetuimpien käsikirjoitusten (Codex Sinaiticus, Codex Vaticanus) mukaan "maan ja siinä tehtyjen töiden paljastumisesta" (καὶ ὅτι καὶ ἐν αὐτῇ ἡμέρᾳ εὐφρανθήσονται). Edellisiä vanhempia Papyrus 72 sisältää vielä lisäksi sanan: "Λύμνηα", tarkoittaen maassa tehtyjen töiden paljastuvan hajonneina.

Jesajan kirjan uudesta maasta ja uusista taivaista kertovat kohdat eivät myöskään edellytä tuhannen vuoden väliaikaa Herramme tulemuksen ja uuden maan luomisen väliin (65:17-25, 66:15-24). Nämä tekstit painavasti nimittävät uusien taivaitten ja uuden maan nimellä sitä maailmanaikaa, joka välittömästi seuraa nykyistä (65:17, 66:22). Yleensä näiden kohtien käsiteltäessä kuvaavan tuhatvuotisen valtakunnan aikana vallitsevia olosuhteita, eivät varsinaista uutta maata Ilm.21:1:n merkityksessä.

Koska näinkin useat Raamattomme kohdat tukevat tätä tulkintaa, on sitä pidettävä varteen otettavana ja mahdollisena, joskaan ei varmana. Tulkinnan tekee epävarmaksi ennen kaikkea se, että itse Ilmestyskirjan oma teksti (ainoana Raamatun tekstinä?) näyttää (nykyisessä muodossaan) hyvin huonosti tukevan tämän tulkinnan mukaista tapahtumien järjestystä. Se on selvää, että hyökkäyksen kohteena on joka tapauksessa Kristuksen seurakunta "pyhien leirinä", jota vastaan saatana tuhatvuotisen ajanjakson lopulla kansat kokoaa. Muu onkin jätettävä avoimeksi.

VALKEAN VALTAISTUIMEN TUOMIO

Ensimmäisestä ylösnousemuksesta kerrottaessa, "muista kuolleista" sanotaan: "Muut kuolleet eivät viroonheet eloon, ennenkuin ne tuhat vuotta ovat loppuun kuluneet" (Ilm.20:5). Tuhannen vuoden mentyä (kun irtipäästetyt saatanan villitsemien maan neljän kulman kansojen kapina on tukahdutettu, ja perkele itse heitetty tuliseen järveen) Johannes näkee "suuren valkean valtaistuimen" (20:11-15), jolla istuvan kasvoja "maa ja taivas pakenivat, eikä niille sijaa löytynyt." Ilmestyskirja sijoittaa nykyisessä muodossaan (ja tämä myös saattaa olla ainoa, koskaan olemassa ollut muoto) tämän tapahtumaksi tuhatvuotisen ajanjakson jälkeen, ja se on luonnollisinta käsittää siten, että olisi kysymys tämän nykyisen planeetan tuhoutumisesta ja katoamisesta. Sen puolesta, että olisi kysymys kirjaimellisesta tämän nykyisen maapallon katoamisesta, puhuu myös Herramme oma vakuutus: "Taivas ja maa katoavat, mutta minun sanani eivät koskaan katoa" (Matt.24:35). Johannes näki "kuolleet, suuret ja pienet, seisomassa valtaistuimen edessä, ja kirjat avattiin; ja avattiin toinen kirja, joka on elämän kirja; ja kuolleet tuomittiin sen perusteella, mitä kirjoihin oli kirjoitettu, tekojensa mukaan. Ja meri antoi ne kuolleet, jotka siinä olivat, ja Kuolema ja Tuonela antoivat ne kuolleet, jotka niissä olivat, ja heidät tuomittiin, kukin tekojensa mukaan. ... Ja joka ei ollut elämän kirjaan kirjoitettu, se heitettiin tuliseen järveen. Tämä on toinen kuolema, tulinen järvi" (Ilm.20:12-15).

Ilmeisesti myös tässä ylösnousemuksessa on nitä, joiden nimi on elämän kirjassa, koska kirjat avattiin, ja koska erikseen sanotaan, että siihen kirjoittamattomat heitettiin tuliseen järveen. Voidaan ajatella, että ne Paavalin mainitsemat "vahinkoon joutuneet" (1.Kor.3:15), jotka kuitenkin "itse pelastuvat, ikäänkuin tulen läpi", löytyvät elämän kirjasta, ja pääsevät tässä ylösnousemuksessa iankaikkiseen elämään, vaikka eivät päässeetkään ylösottoon ja ensimmäiseen ylösnousemuksen. Ilmeisesti myös tuhatvuotisen ajanjakson aikana maapallolla on kirkastumattomia, seurakunnan ulkopuolisia ihmisiä, jotka tässä ylösnousemuksessa pääsevät iankaikkiseen elämään. Tekstitään osoittavat, että viinikuurnan polkemisen jälkeen seurakunnan ulkopuolisiakin ihmisiä jää eloon, tosin harvalukuisina kuin Oofirin kulta.

Mikä kuitenkin ihaninta, myös Kuolema ja Tuonela heitettiin tuliseen järveen. Tämä tulinen järvi onkin "toinen kuolema" (Ilm.20:14). Jo profeetta Jesaja ennusti Jumalan suunnitelmien kuuluvan "hävittää kuolema ainaiaaksi" (Jes.25:8) Kun kuolema ja tuonela on heitetty "toisen kuoleman" eli tulisen järven omaksi, lopputuloksena onkin (ettei) lopullisessa uudessa maassa, jolloin Jumalan maja on ihmisten keskellä, "kuolemaa ole enää oleva, onkin (ettei) lopullisessa uudessa maassa, jolloin Jumalan maja on ihmisten keskellä" (Ilm.21:4). Kun tulijärveen heitettyinä kuolema ja tuonelakin katoavat lopulta "olemattomiin", tämä ehkä antaa mittiäisen aihetta niille, jotka ovat varmoja siitä, että tulijärven "toinen kuolema" merkitsee ikuista olemassaoloa sinne heitettyjen ihmisten kohdalla.

UUSI TAIVAS JA UUSI MAA

Uusi taivas ja uusi maa, sekä uuden maan päällä oleva "Jumalan maja ihmisten keskellä", on Ilmestyskirjan kahden viimeisen luvun aiheena. Pyhä kaupunki, uusi Jerusalemi, joka kuvaa, paitsi seurakuntaa, myös kaikista ajoista perille päässyttä "Jumalan Israelia" (ollen samalla myös todellinen kaupunki, jossa Jumalan Israel on asukkaana), laskeutuu alas taivaasta. Juuri tätä kaupunkia jo Aabraham, sekä vanhan liiton muutkin Jumalan ihmiset odottivat (Hepr.11:10,13-16). Vaikka sitä siis kuvataan "Morsiameksi, Karitsan vaimoksi" (koostuen siis ensi sijassa armon ajan seurakunnan jäsenistä), myös vanhan liiton pyhillä on siihen osuus. Behän pääsevät seurakunnan kanssa täydellisytyteen (Hepr.11:39-40).

Kaikkien aikojen todellinen "Jumalan Israel" (Gal.6:16) on nyt perillä kirkkaudessa. Tähän kaupunkiin pääsevät sisälle vain ne, jotka pesivät vaatteensa Karitsan veressä (Ilm.7:14, 22:14), eli turvautuvat Jeesuksen sovittavaan uhrikuoletaan. He ovat saaneet syntinsä anteeksi hänen nimessään ja veressään. Jeesuksen uhrikuoletaan turvaava saa nimensä elämän kirjaan, mikä on edellytyksenä kaupunkiin sisälle pääsemiselle (Ilm.21:27).

Lienee turha yrittää kuvata kaupungin ihanuutta, sillä senhän tekee parhaiten luettava teksti sellaisenaan, ainakin sellaisen ihmisen kohdalla, joka herksyy kuuntelemaan Hengen ääntä näiden ihanien vertauskuvien välityksellä. Kaupungin kuvaus päättyy itsensä Jeesuksen todistukseen (22:16), sekä "Hengen" ja "morsiamen" yhdessä esittämään kutsuun janoisille: "Ja Henki ja morsian sanovat: 'tule.' Ja joka kuulee, sanokoon: 'tule.' Ja joka janoaa, tulokoon, ja joka tahtoo, ottakoon elämän vettä lahjaksi" (Ilm.22:17). Herramme Jeesus jakaa vieläkin lahjaksi elämän vettä.

LOPPUSANAT

Edellä tutkitun profeettallisen sanoman mukaan sekä tuleva autuus että tuleva Jumalan viha ovat kumpikin todellisuutta. Kuinka vakavaa onkaan ihmiselle, jos hän jää sellaiseen tilaan, jossa "Jumalan viha pysyy hänen päällään" (Joh.3:36). Onhan myös kirjoitettu: "Kuinka me voimme päästä pakoon, jos emme välitä tuosta niin suuresta pelastuksesta, jonka Herra alkuaan julisti, ja joka niiden vahvistamana jotka olivat sen kuolleet, saatettiin meille" (Hepr.2:3). Tämä nykyinen elämä on jokaisen ihmisen kohdalla ohimenevää, mutta samalla kuitenkin niin ratkaisevaa aikaa. Ihmisellehän on määrätty, että heidän kerran on kuoleminen, mutta kuoleman jälkeen on tuleva myös tuomio, joka ratkaisee ikuisen kohtalomme (Hepr.9:27). Niinkuin tutkimme profeettallisen sanoma osoittaa, nykyinen maailmanalika ei tarjoa tulevaisuudessa rauhaa eikä lepoa, vaan lisääntyvää tuskaa ja ahdistusta. Täältä kannattaa ponnistaa tulevaisuuteen, ja sitä seuravassa Herran omien iankaikkisissa illoissa asia onkaan osa ensimmäisessä ylösnousemuksessa, ja sitä seuravassa Herran omien iankaikkisissa illoissa. Kannattaa unhottaa se mikä on takana päin, ja kurottautua tähän voittopalkintoon, johon Jumala on meidät kutsunut Jeesuksen kautta. Sen palkinnon saavutamme, "kunhan vain (jos yleensä olemme valinneet Herran tien), mihin saakka olemme ehtineetkin, vaellamme samaa tietä" (Fil.3:11-16).

LÄHDEKIRJALLISUUTTA

- Novum testamentum Graece. Eberhard Nestle. 1963 painos.
- Uuden testamentin kreikkalais-suomalainen sanakirja. Rafael Gyllenberg 1967.
- Uuden testamentin kreikkalais-suomalainen sanakirja. Juuso Hedberg 1890.
- Kreikan kielioppi. Weikko Pakarinen. Suomalainen Kirjallisuuden Seura. Helsinki 1977.
- Johdatus Uuden testamentin kreikkaan. Jerger Blomqvist-Aarne Toivanen. Oy Gaudeamus ab. 1974.
- Septuaginta. Wurttembergische Bibelanstalt Stuttgart. Alfred Rahlfs.
- Novum testamentum Latine. Eberhard Nestle. Stuttgart.
- The New Scofield reference Bible. C. I. Scofield. D. D.
- Interlinear Greek-English New testament. Nestle-Marshall.
- The Greek New testament. Second Edition 1974. Unided Bible Societies.
Greek-English Lexicon. Liddel and Scott. Oxford 1974.
- Modern English-Greek and Greek-English dictionary. Kykkotis. London.
- Handkonkordanz zum Griechichen Neuen testament. Alfred Schmoller. Stuttgart.
- Η ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ ΚΑΤΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΑΠΟΔΟΣΙΝ. ΒΙΒΛΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ. ΑΘΗΝΑΙ.
- ΤΑ ΙΕΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ. ΒΙΒΛΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ. ΑΘΗΝΑΙ.
- ΕΥΝΟΗΤΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ. HALLEY.
- ΝΕΟΝ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ ΛΕΞΙΚΟΝ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ. Γ. Ζ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ. ΑΘΗΝΑΙ.
- Η ΚΑΥΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ. Τὸ πρῶτότυπον κείμενον μετ' νεοελληνικῶν μεταφράσεων. ΒΙΒΛΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ. ΑΘΗΝΑΙ.
- ΤΑ ΙΕΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ. ΜΕΤΑΦΡΑΣΘΕΝΤΑ ΕΚ ΤΩΝ ΘΕΙΩΝ ΑΡΧΕΤΥΠΩΝ, καὶ
Η ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ, ΜΕΤΑΦΡΑΣΘΕΙΣΑ ΕΚ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ὑπὸ τοῦ
Ὁρθόδοξου κληρικοῦ καὶ καθηγητοῦ τοῦ Ἑθνικοῦ Πανεπιστημίου δειμνίστου Νεοφύτου Βάμβα.
ΒΙΒΛΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ. ΑΘΗΝΑΙ.
- Η ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΕΒΔΟΜΗΚΟΝΤΑ. ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ Η "ΣΩΗ." ΑΘΗΝΑΙ.

ONKO TOTUUS

(KRISTITTYNÄ OLOSTA,
PAPPEUDESTA, SEURAKUNNASTA,
OPETUSLAPSEUDESTA,
PYHÄN HENGEN KASTEESTA,
UUDESTISYNTYNEEN SYNTISYYDESTÄ
JA KILVOITUKSESTA, SEKÄ
LOPULLISESTA LUNASTUKSESTA)
EHKÄ TÄLLÄINEN?